

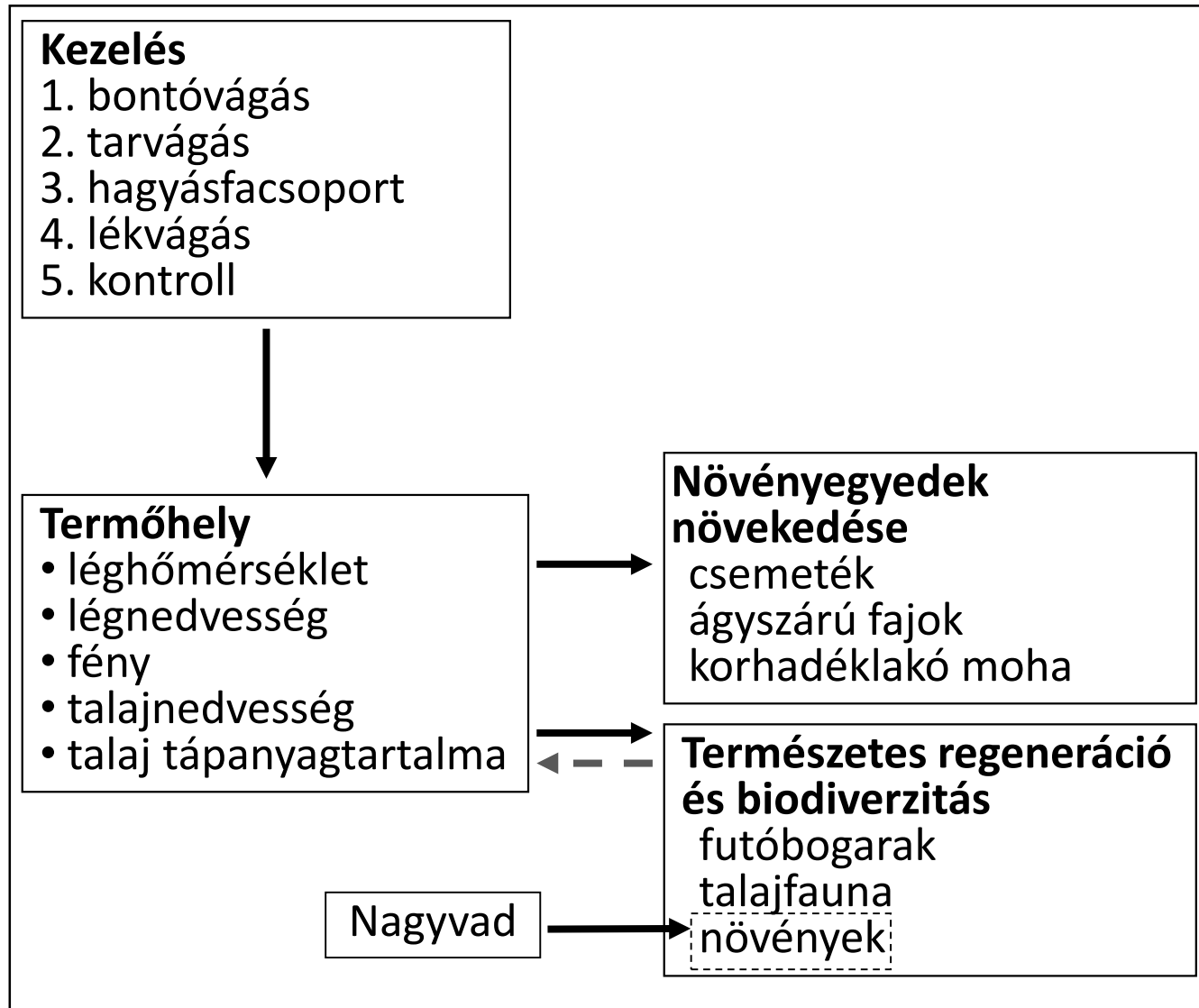
A Pilisi Kísérlet

2014-2015

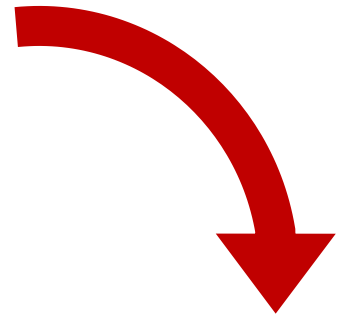

A vizsgálat folyamatábrája

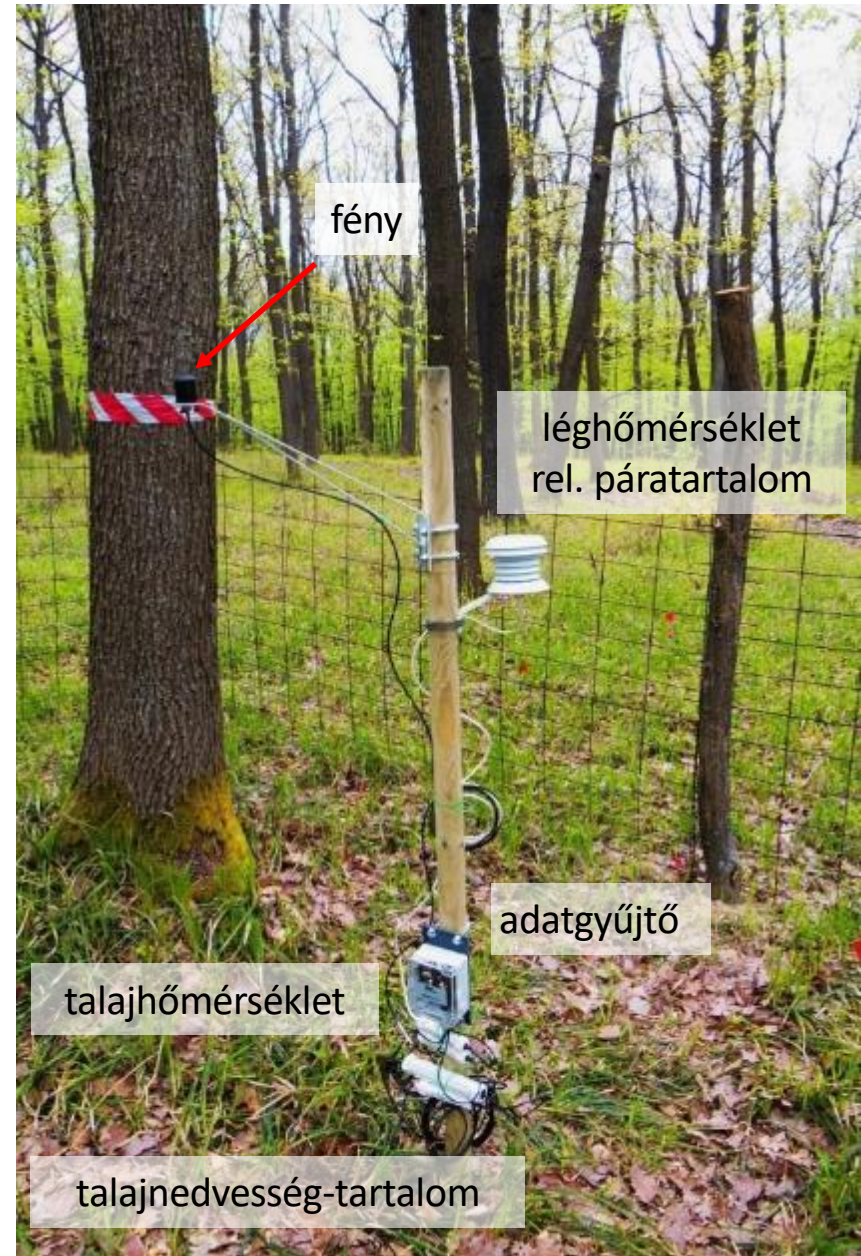
Kísérleti elrendezés

Mikroklíma – módszerek

- időben szinkronizált adatgyűjtés a 30 kezelésben a vegetációs időszakban
  - havonta 48 órás időablakok
  - felvett változók:
    - *léghőmérséklet és relatív páratartalom*: 1,3 m-en, „klímaház”
    - *fény*: fotoszintetikus aktív radiáció (PAR 400-700 nm)
    - *talajhőmérséklet*: 2 cm-rel a talajfelszín alatt
    - *talajnedvesség*: 10 cm-rel a talajfelszín alatt
  - mérés a kezelések középpontjában
- + kiegészítő mérések:
- talajnedvesség-tartalom (SWC%) térbeli variációjának mérése

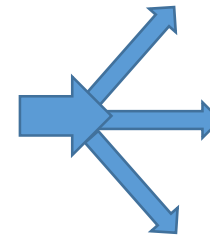
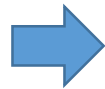
- nyersadat:
  - a kontrolltól vett eltérések?
  - null-állapot is?

- adatbázis-építés?

- jelenleg:

onset®
HOBO® Data Loggers

FIELDSCOUT®

Fénymérés - módszerek

4 technika:

PAR-szenzor

→ photosynthetically active radiation (PAR)

Szférikus denziométer

→ canopy openness (CO%)

LAI-2000 Plant Canopy Analyzer

→ diffuse non-interceptance (DIFN%)

Halszemoptikás fényképezés

PAR-szenzor: 2015. havonta 3 napig, tíz (később 1) percenként minden plotban (30 helyen) egy számolás a középpontban, mellmagasságban

Denziométer: 2014, 2015 nyár minden plotban (30 helyen) egy számolás a középpontban, mellmagasságban

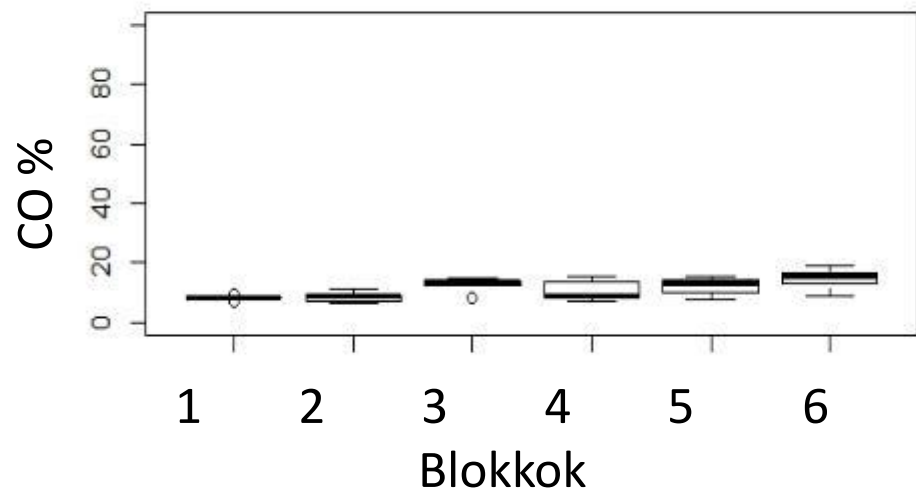
LAI-2000: 2015 nyár (szept. eleje) minden plotban 3 helyen (90 helyen): ketrec közepén, benti és kinti kvadrát felett 0, 20, 50, 130 és 200 cm magasságban

(**Halszem:** 2015 nyár (szept. eleje) minden plotban (30 helyen) a középpontban, mellmagasságban)

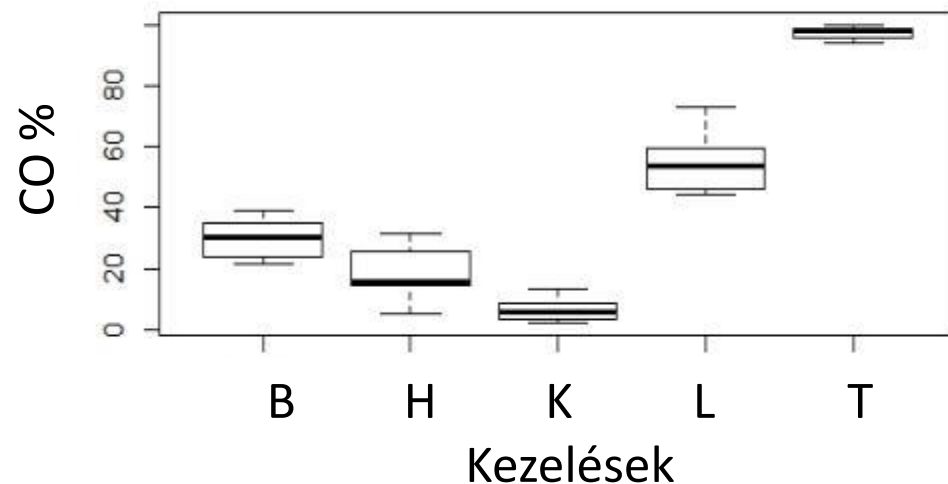

Fény - Eredmények

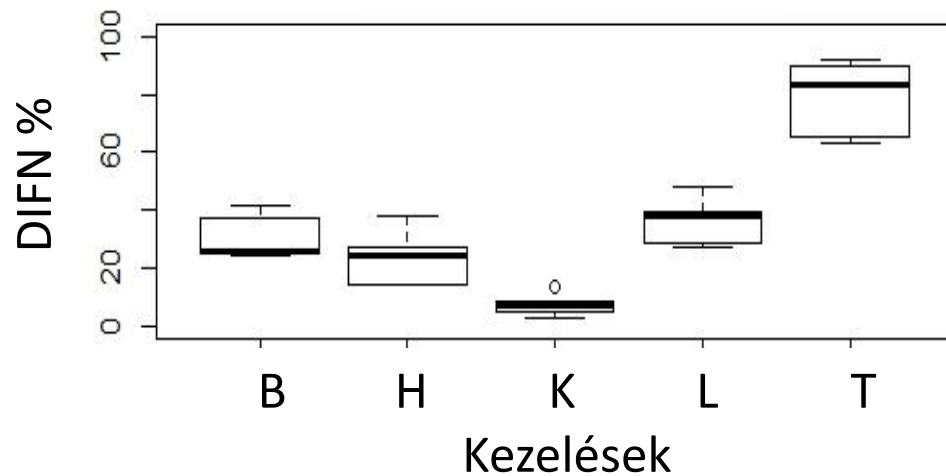
Denziométer, 2014

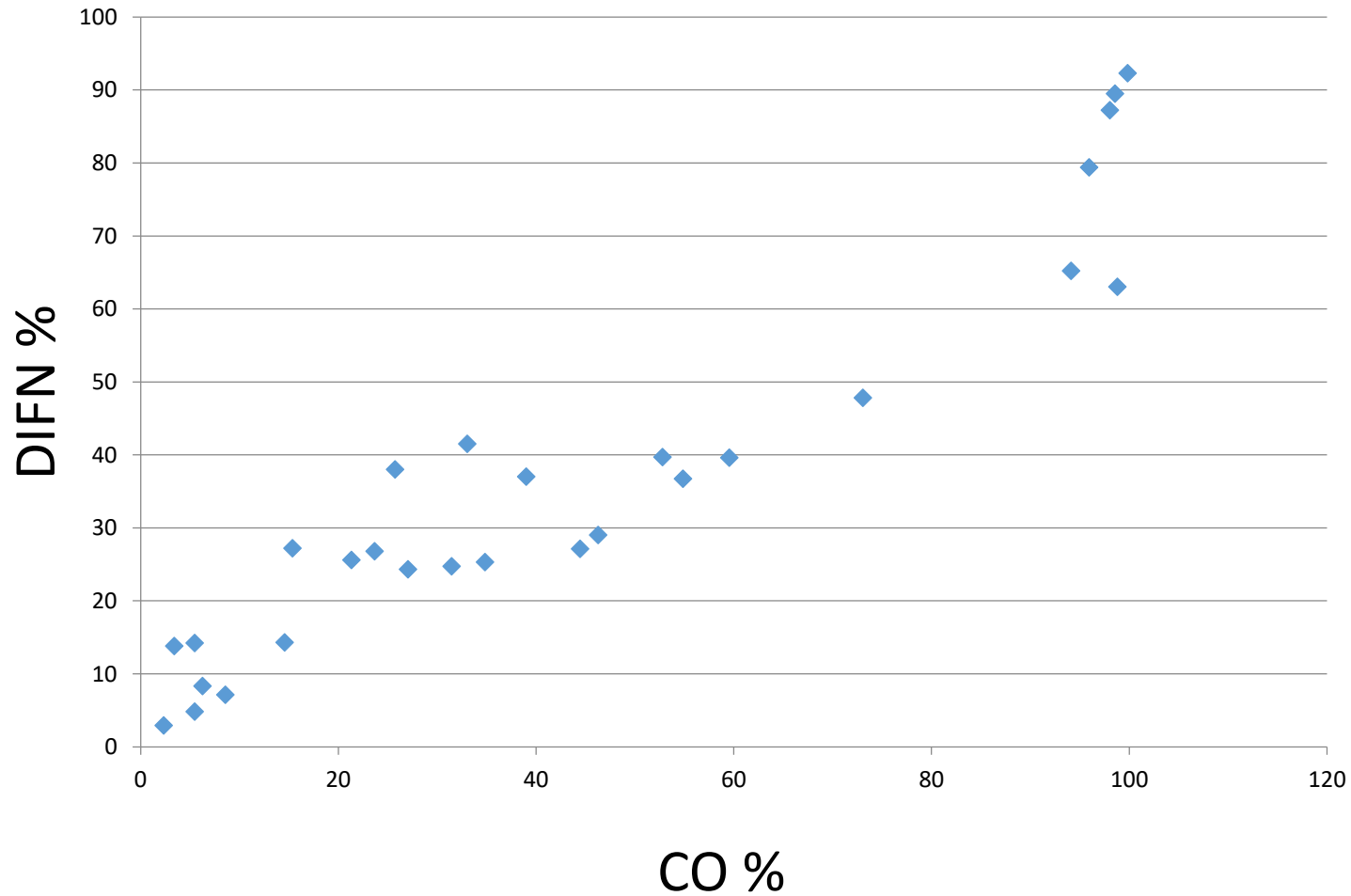
Denziométer, 2015

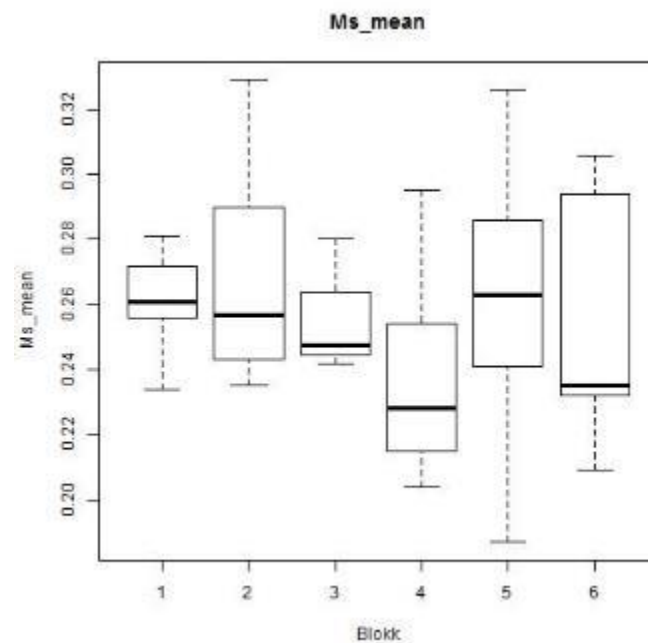
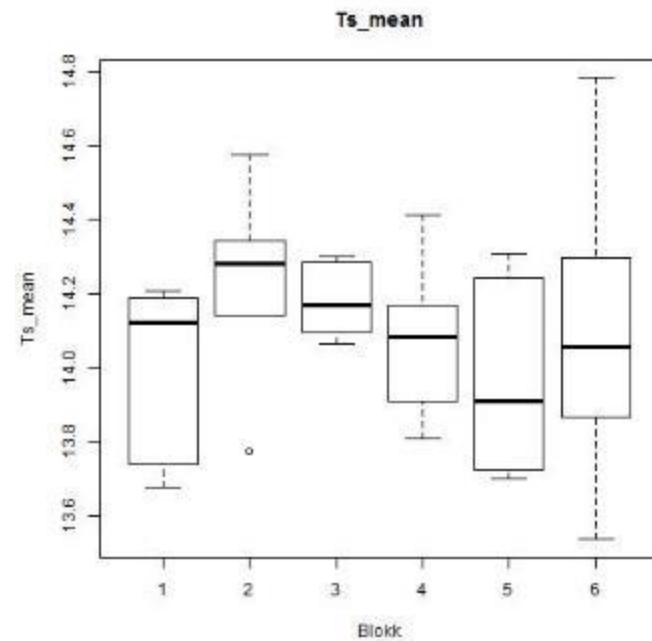
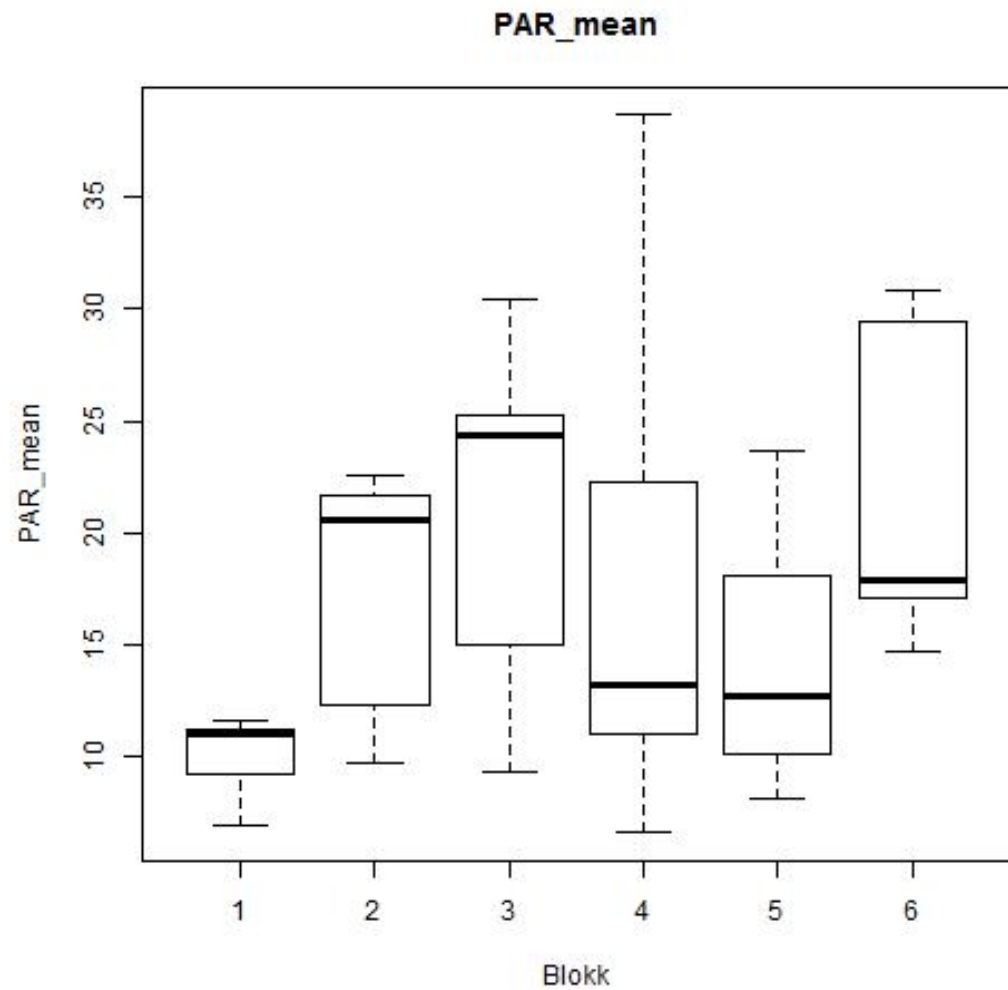
LAI-2000, 2015

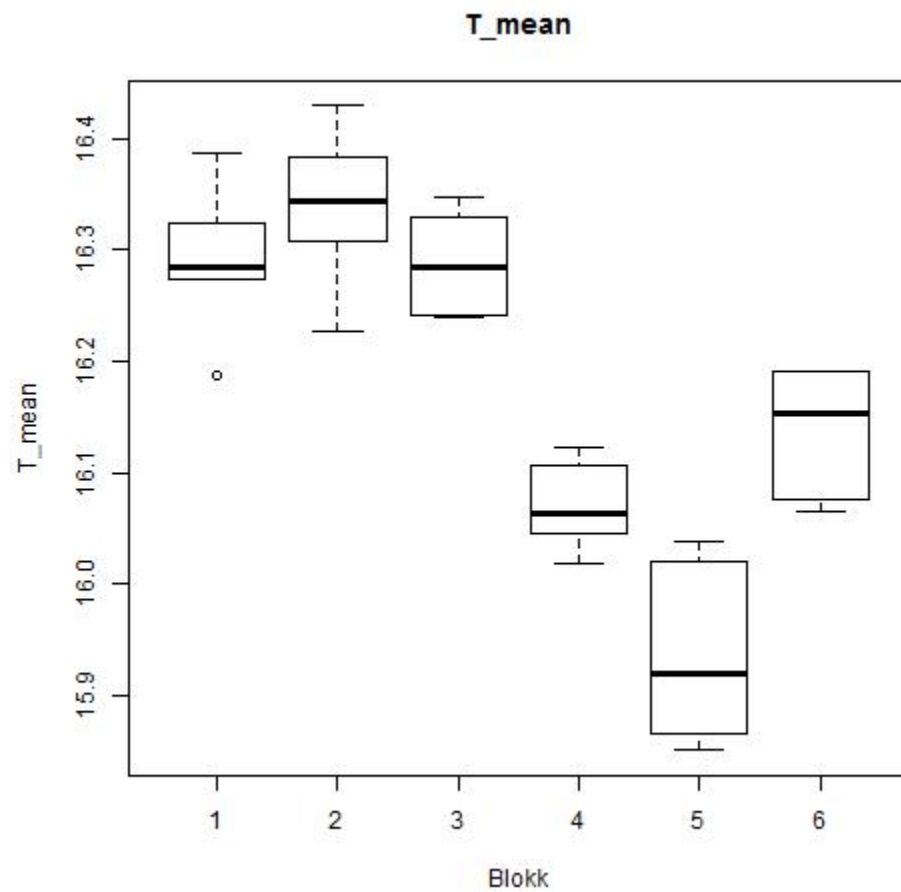
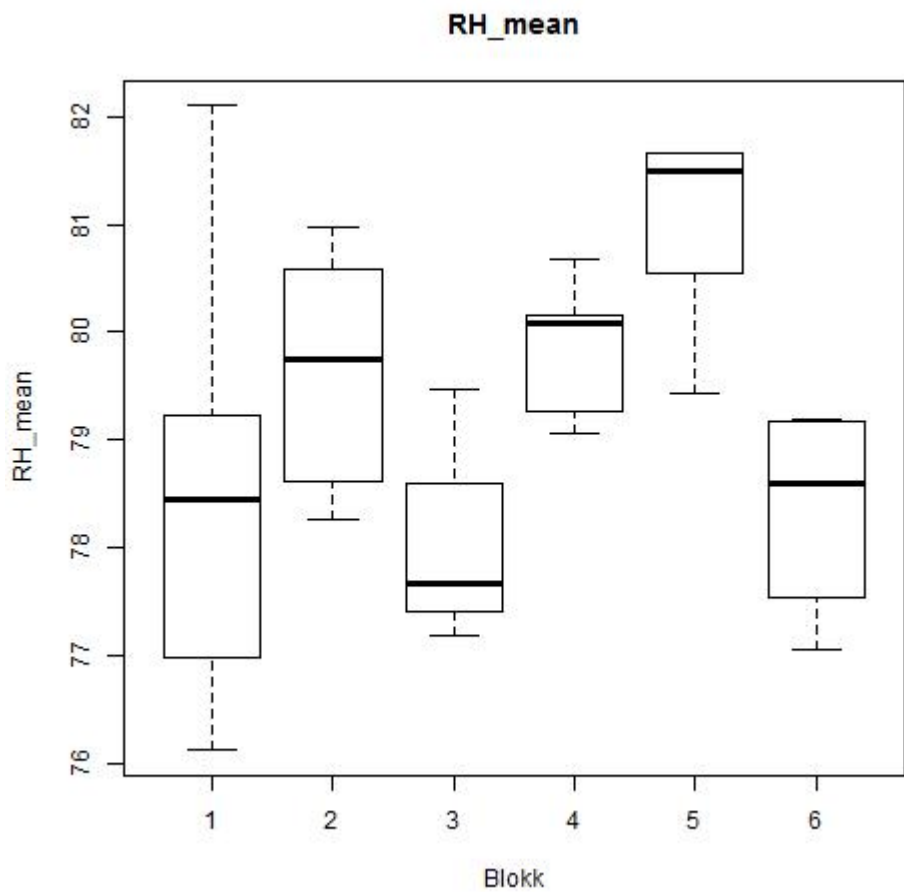
A 2015-ös CO és a DIFN értékek összefüggése

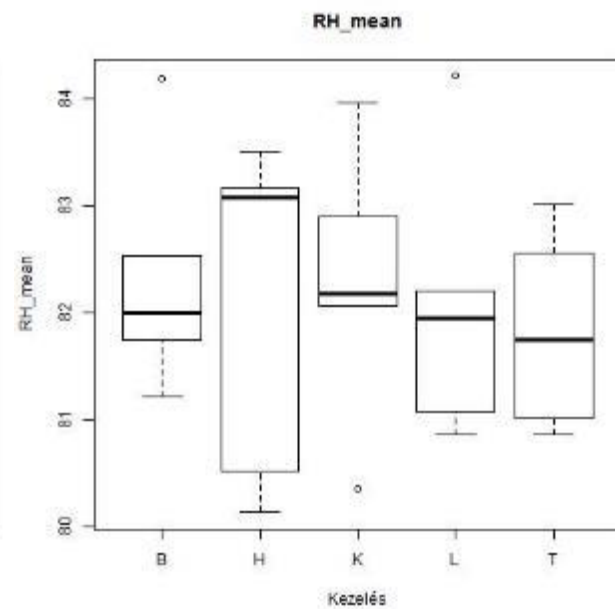
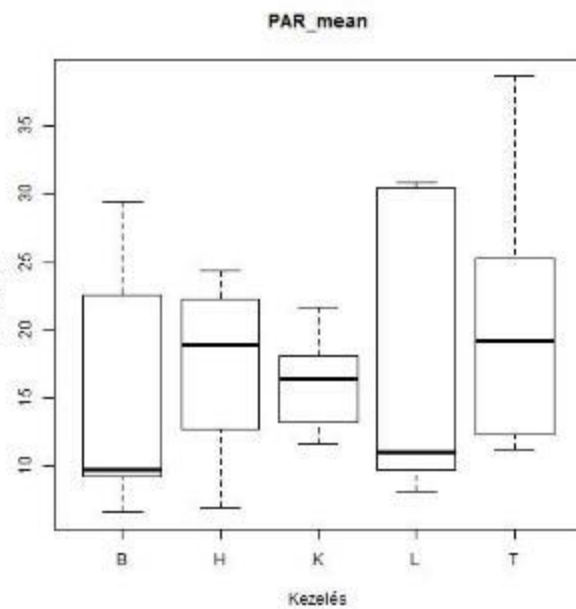
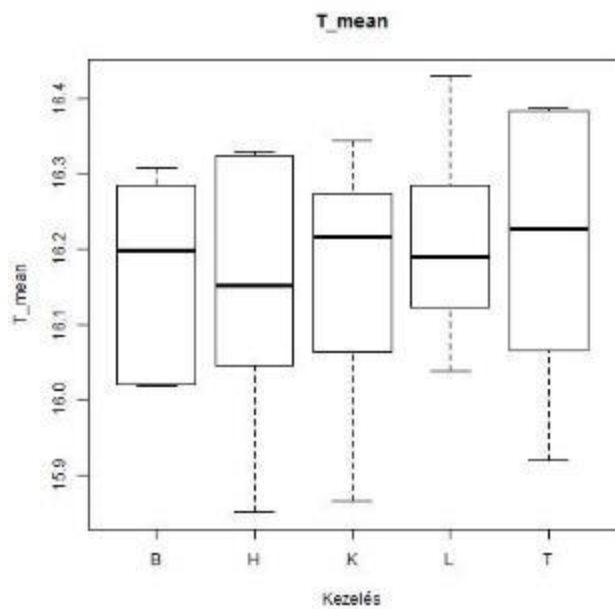
Fahasználatok előtt

Fahasználatok előtt

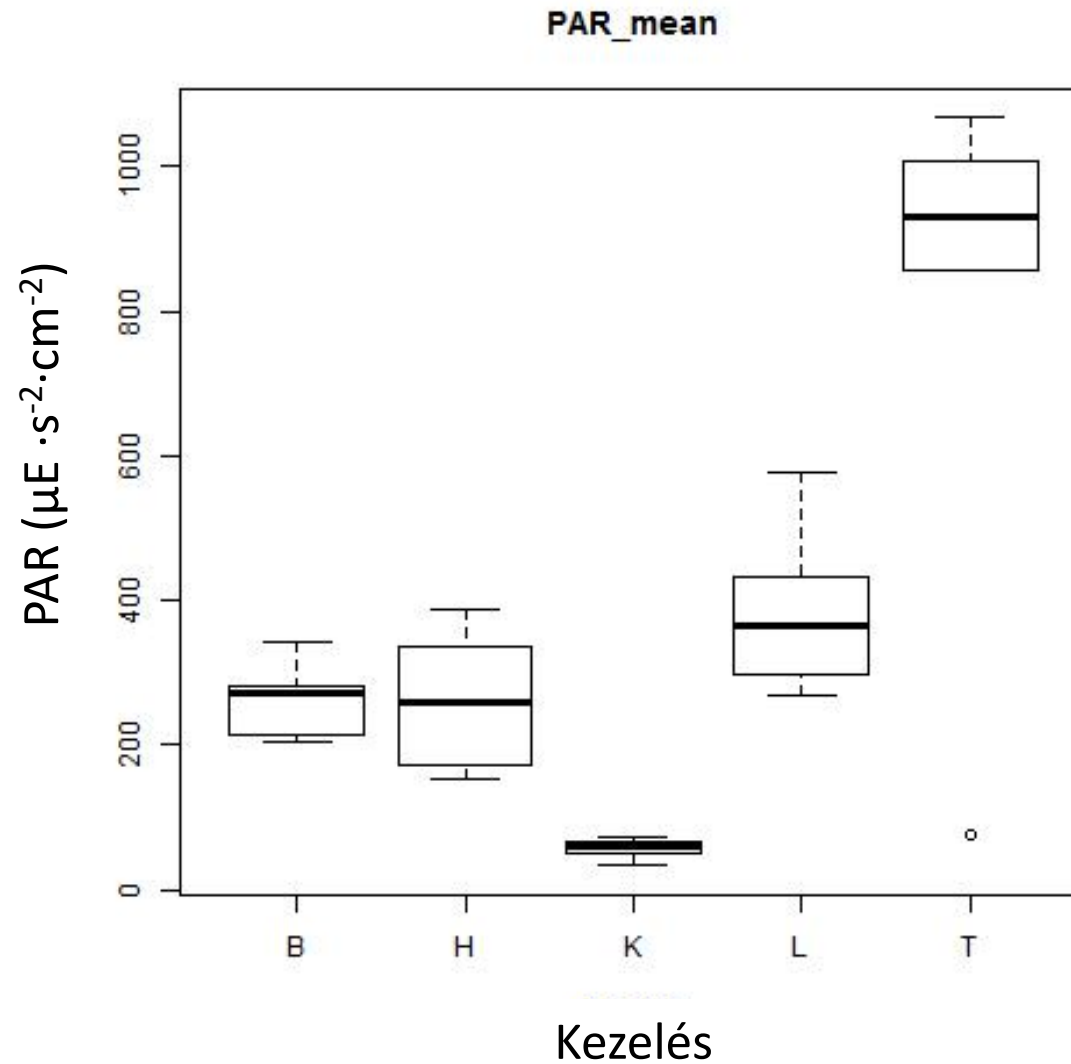

Fahasználatok előtt – „kezelésenként”

A kezelések után

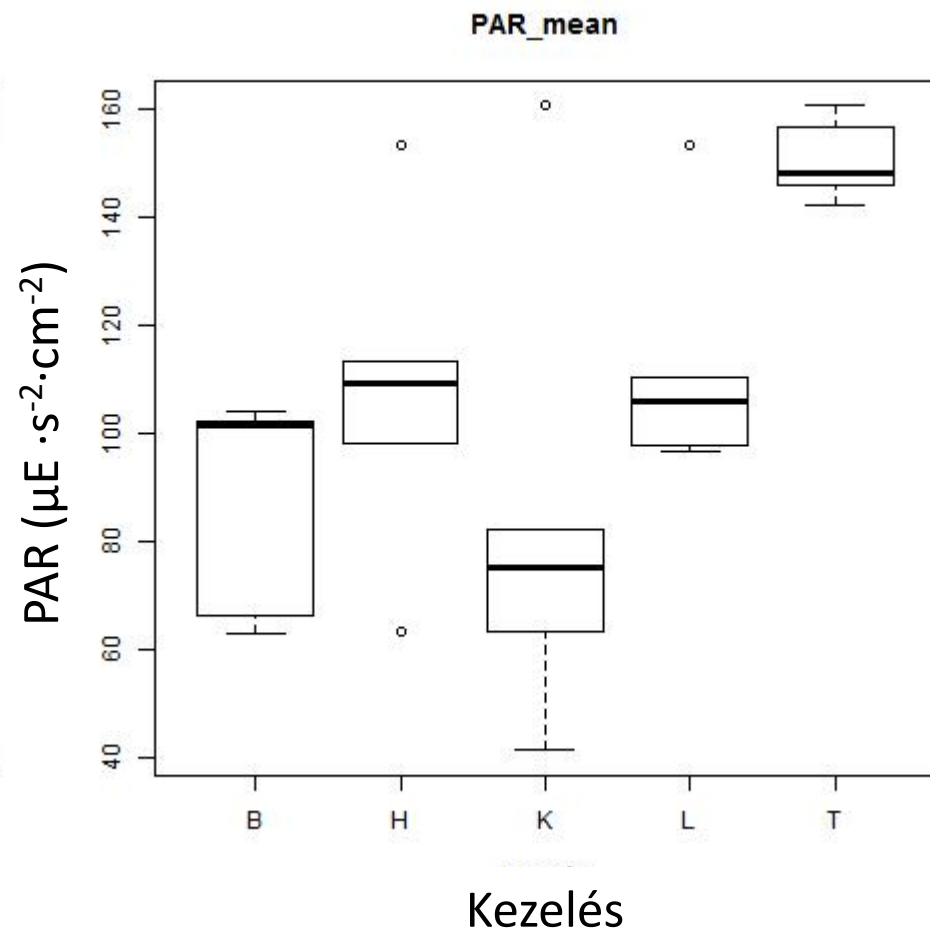
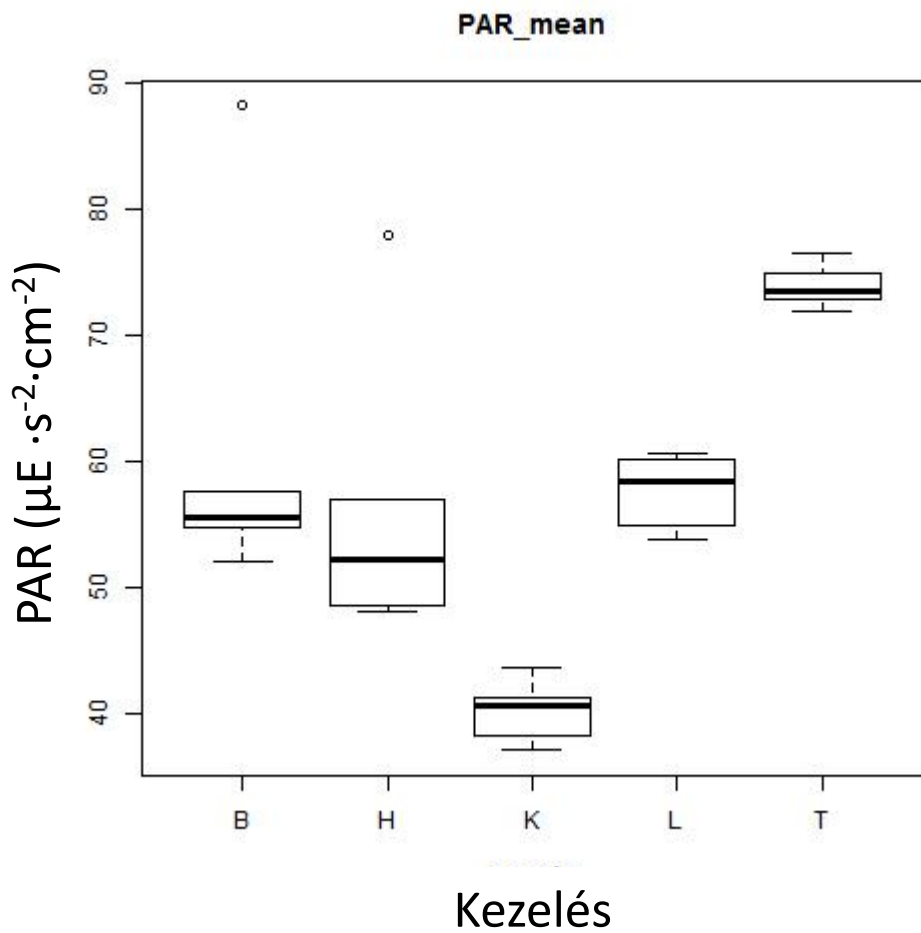
július

A kezelések után

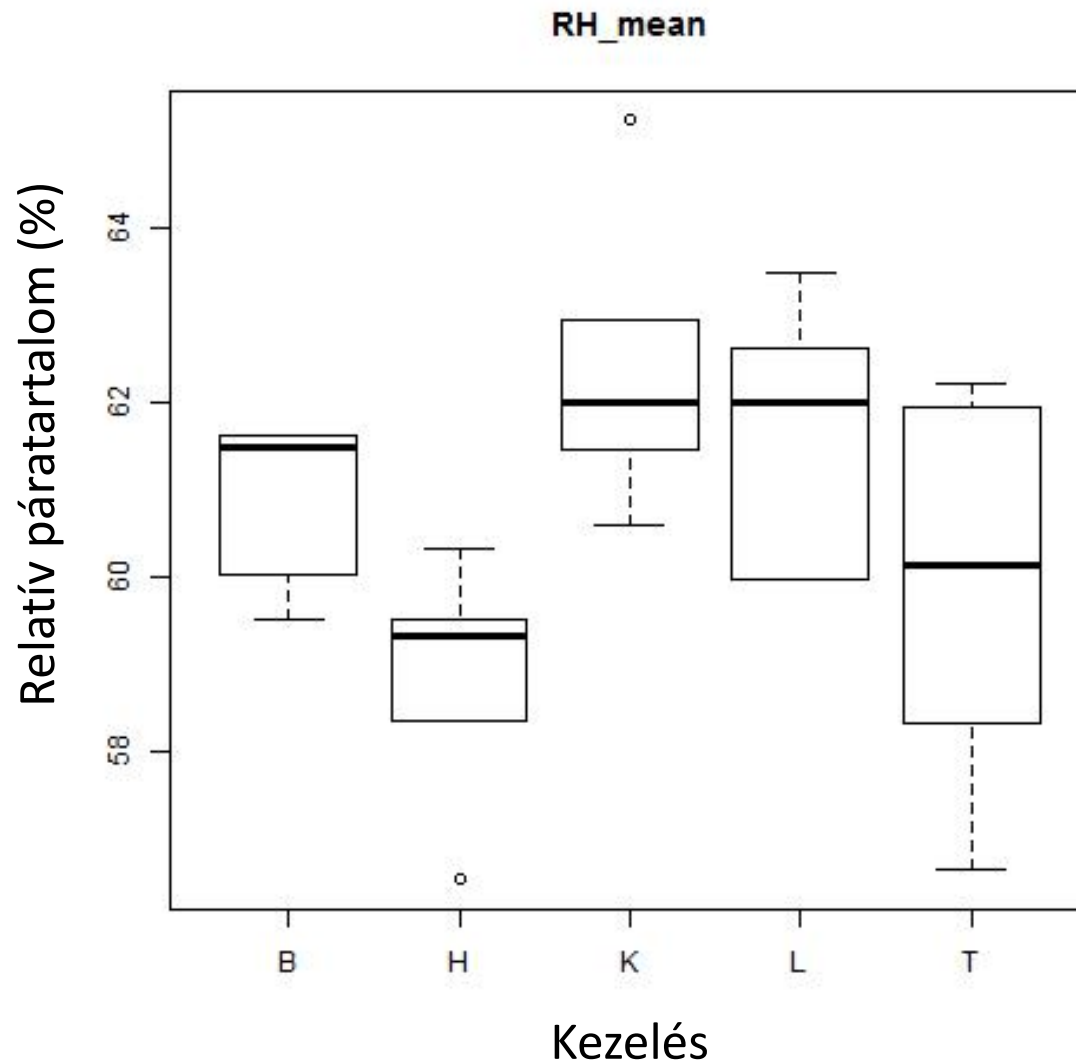
március

november

A kezelések után

július

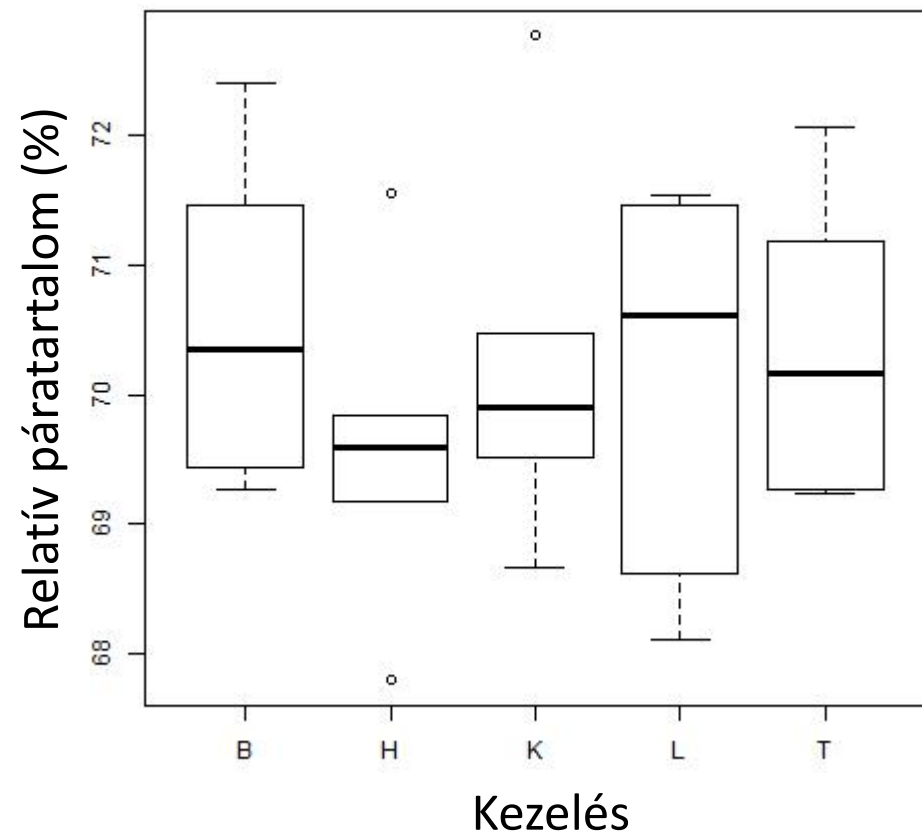

A kezelések után

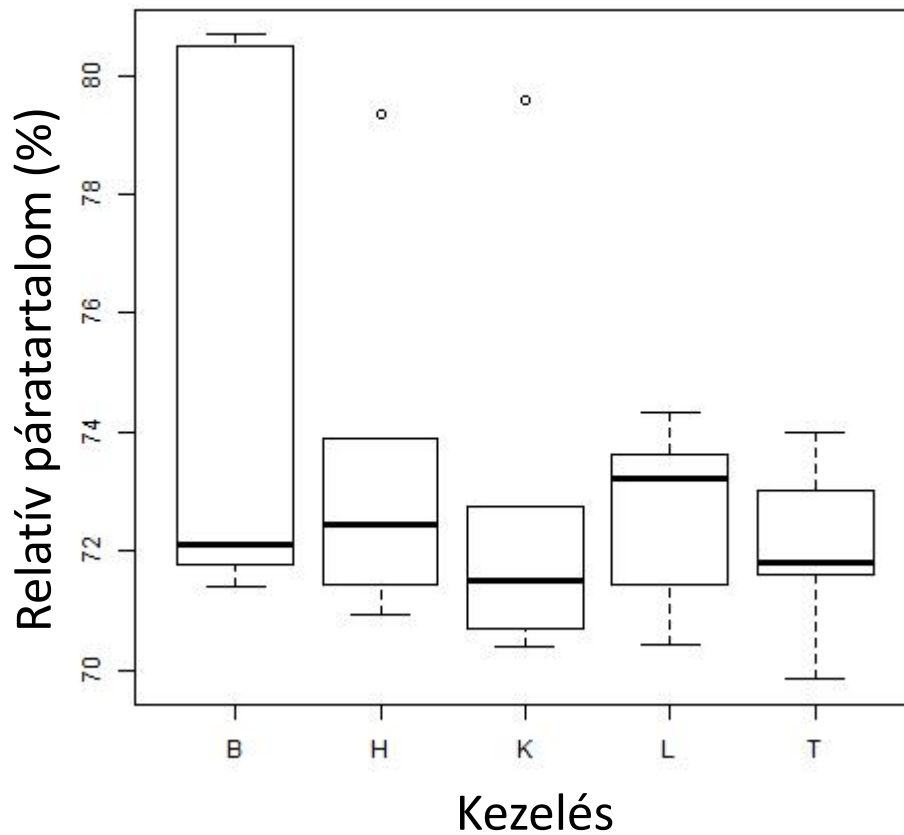
március

RH_mean

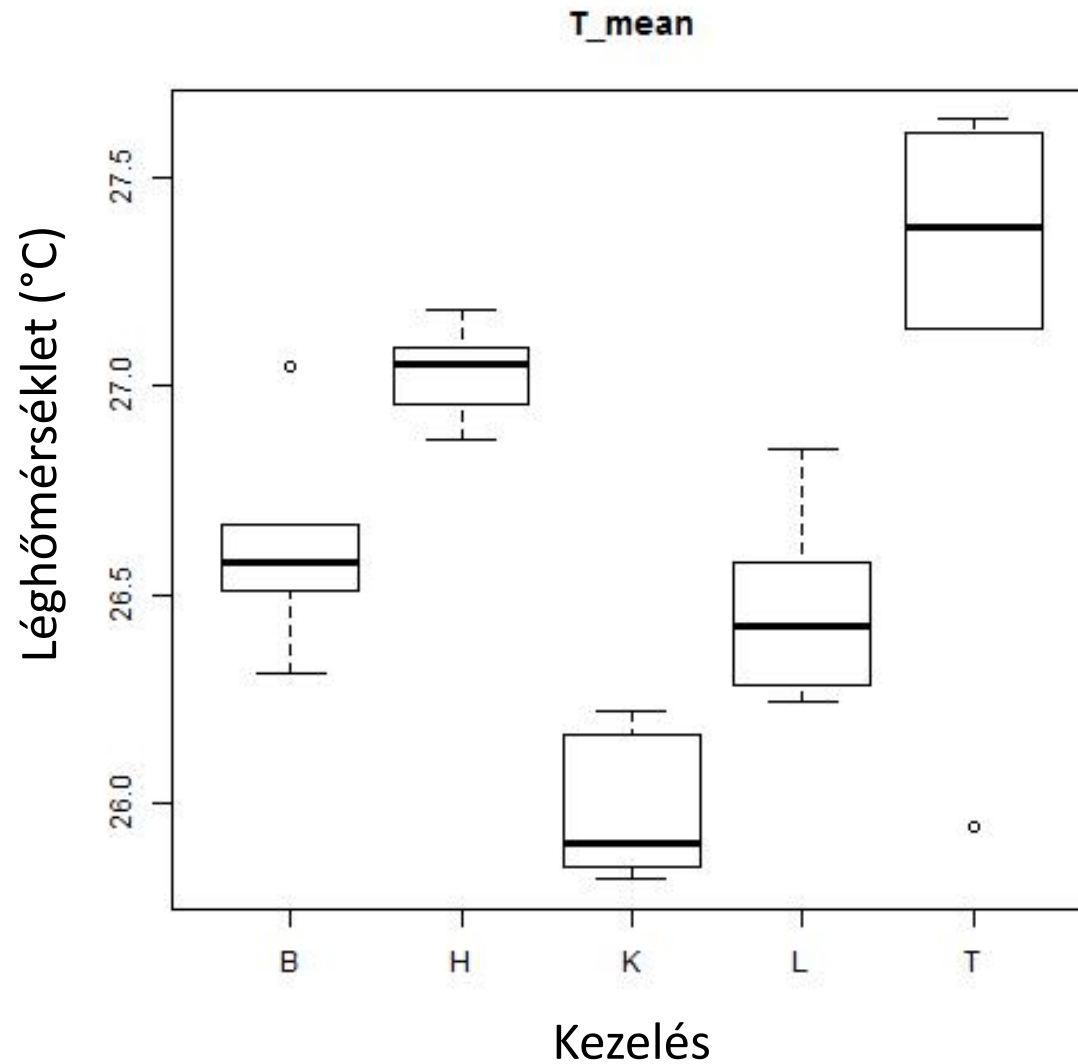
november

RH_mean

A kezelések után

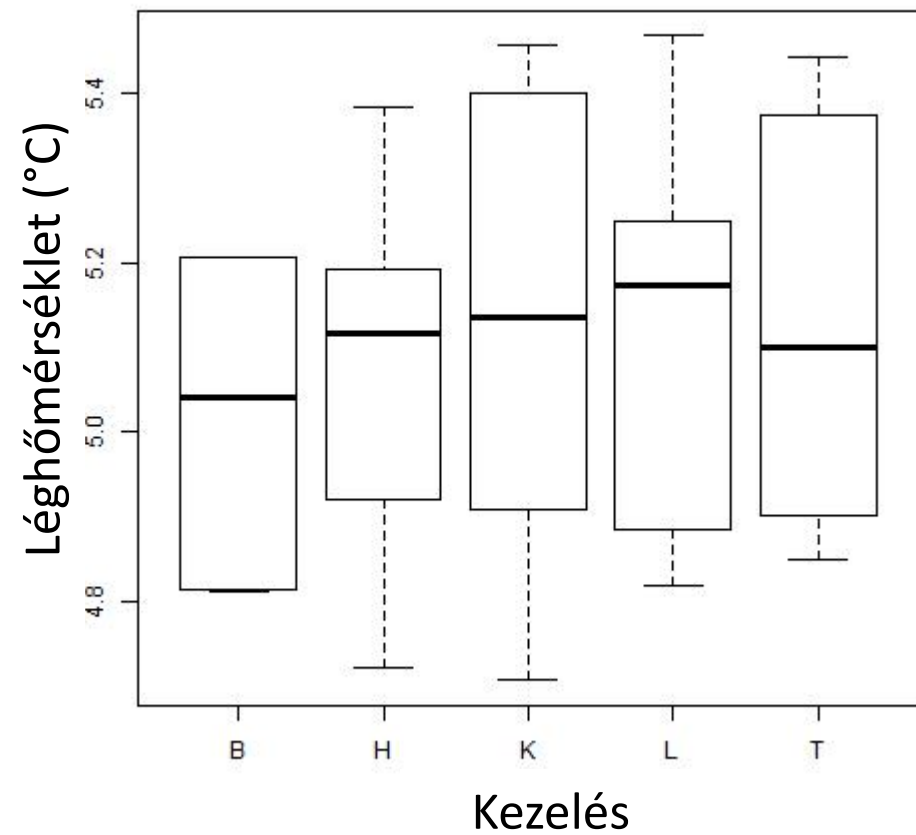
július

A kezelések után

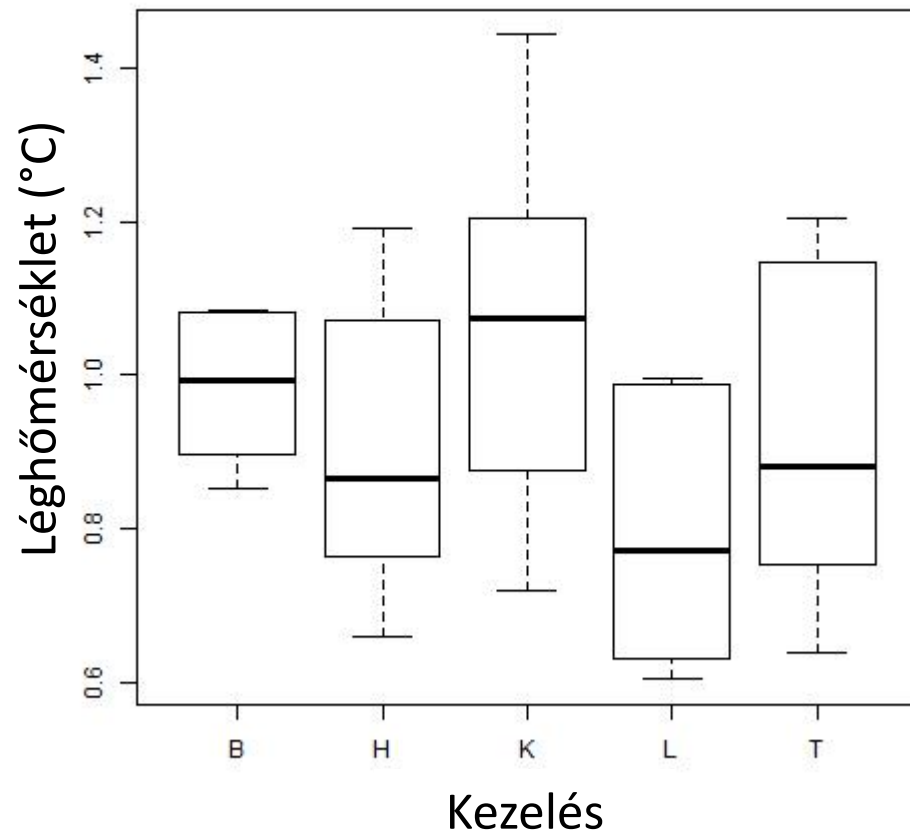
március

T_mean

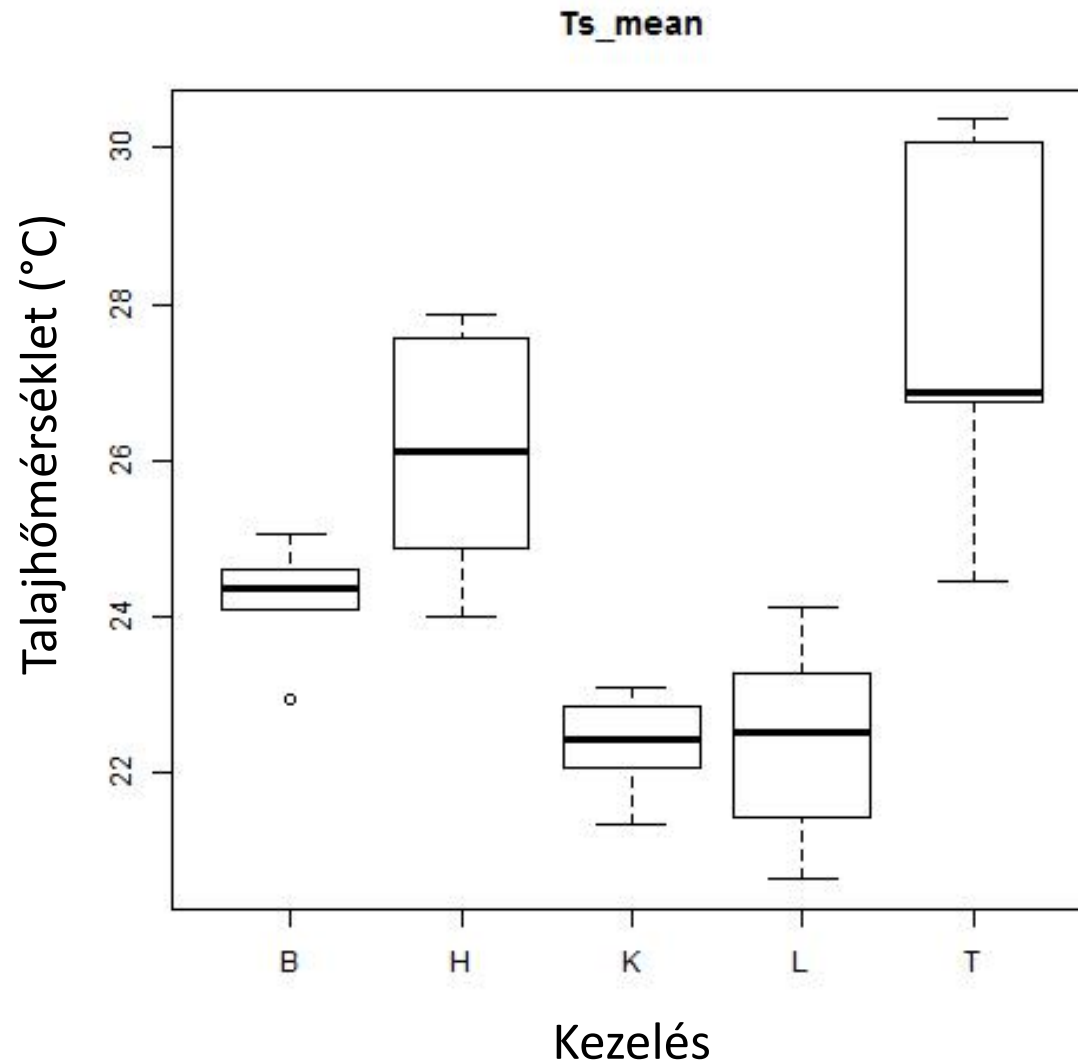
november

T_mean

A kezelések után

július

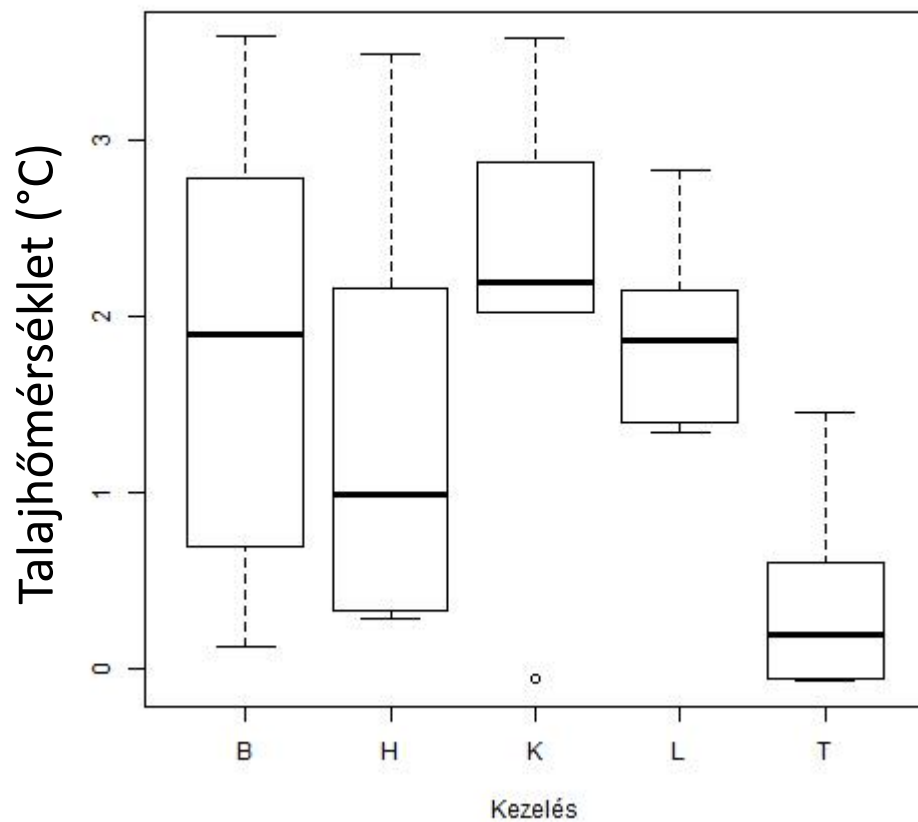
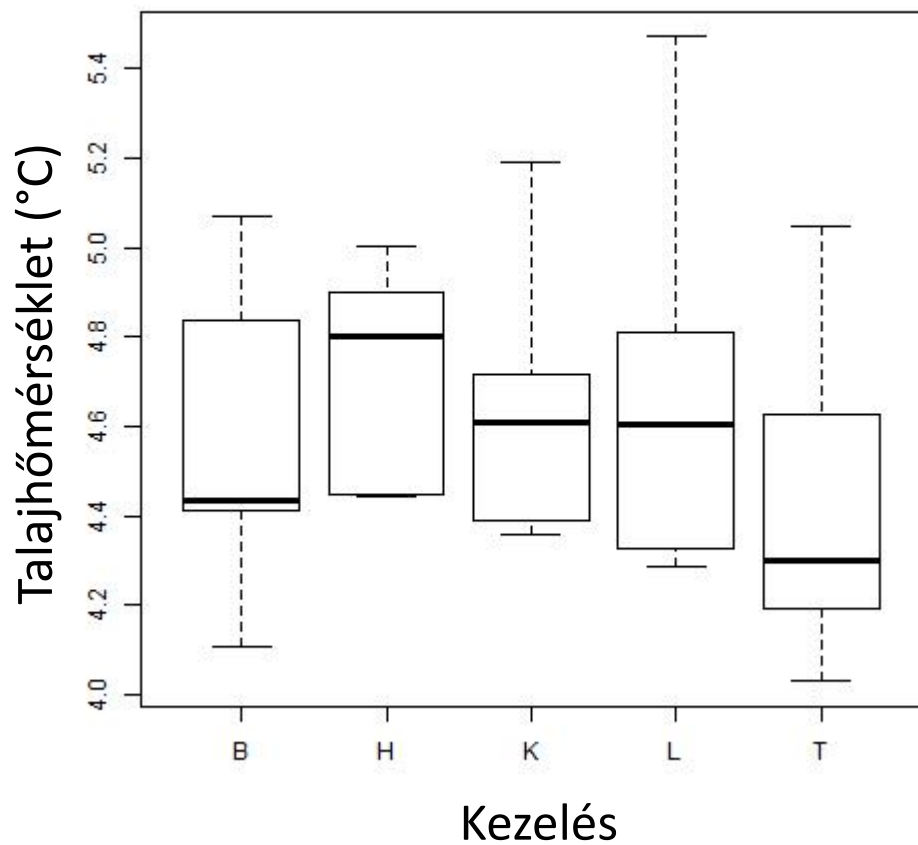
A kezelések után

március

november

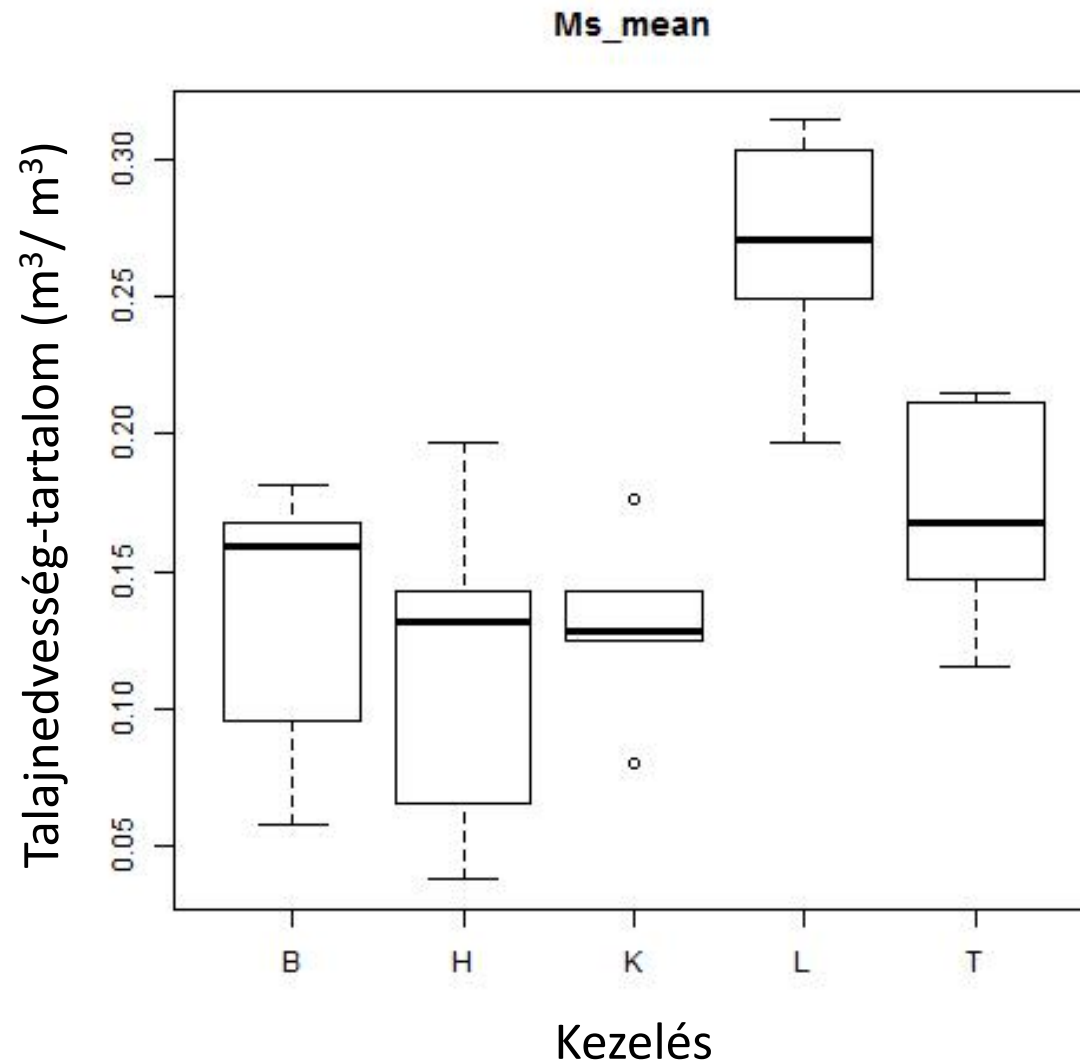
Ts_mean

Ts_mean

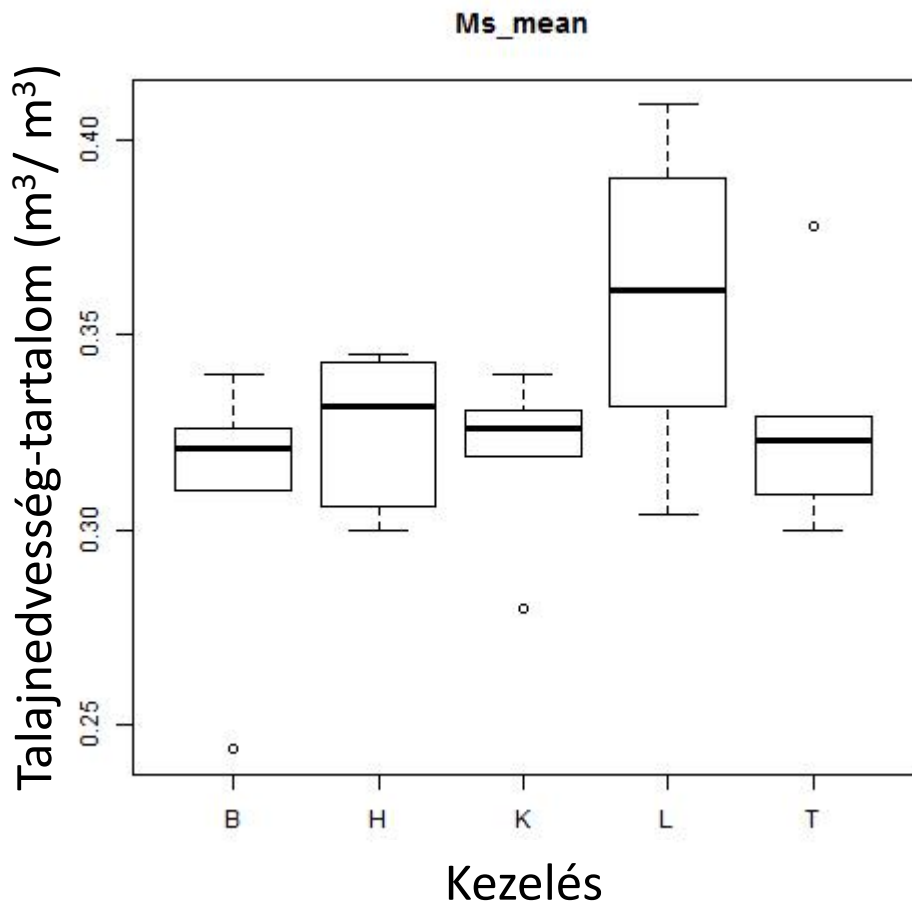
A kezelések után

július

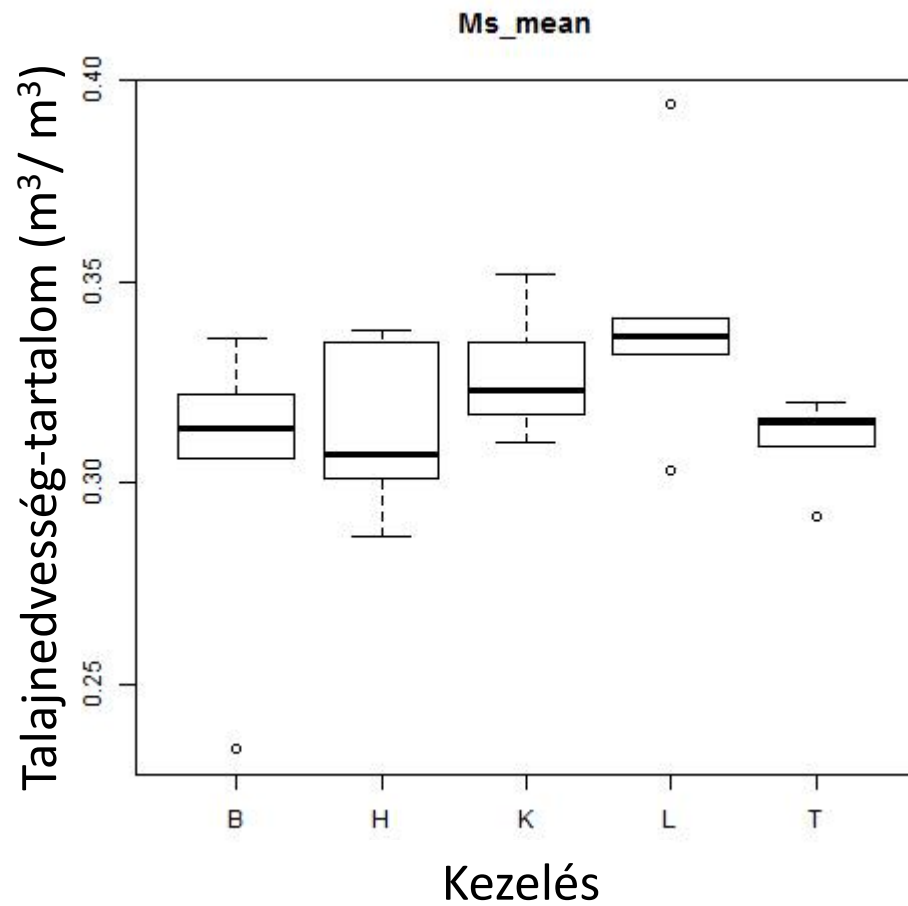

A kezelések után

március

november

Erdészeti fahasználatok termőhelyre, felújulásra és biodiverzitásra gyakorolt hatásának kísérletes vizsgálata

Talajtani vizsgálatok

Bidló András – Sass Vivien

Nyugat-magyarországi Egyetem

Erdőmérnöki Kar

Környezet- és Földtudományi Intézet

Vácrátót, 2016.02.01.

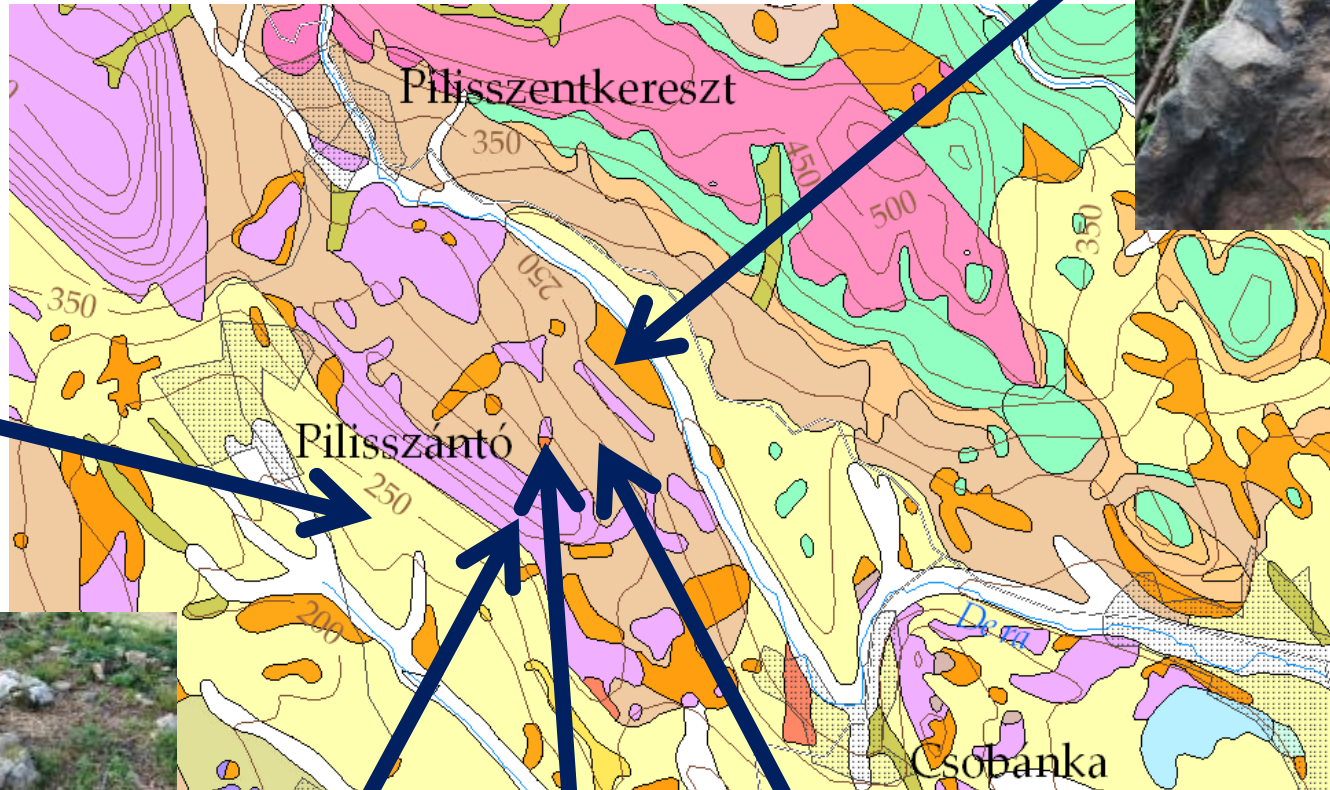

Hipotézisek

- Az erdőállományokba történő **beavatkozások jelentős hatással vannak az erdőállományok termőhelyére**, és ezen belül a talajára.
Ezen hatások hosszabb távon kihatással lehetnek az egyes erdőállományok egészségi állapotára és növekedésére.
- A beavatkozások eredményeképpen **csökken az avarmennyiség** a kontrollhoz képest minden kezelés esetén.
- A **lékekben a lebontási folyamatok felgyorsulhatnak** (a többlet víz és fény hatására) a zárt kontrollállományhoz képest, ami főképp a tarvágott és hagyásfacsoportos kezelések esetén lehet nyomon követhető.
- Ez **rövidtávon kedvezőbb tápanyag-hozzáférést** biztosít az újulatnak.
- A lebontási folyamatok felgyorsulása miatt, **csökkenhet a talaj szerves anyag** (humusz) tartalma, illetve készlete. Ez **rontja a talaj víz- és tápanyagtartó képességét**.
- A kezelt területeken a csapadékviszonyoktól **függően a tápanyag-kimosódás is fokozódhat**, szemben a kontrollterülettel, esetleg a bontott, illetve lékes állománnyal.
- Bizonyos mértékű **savanyodás várható** a kezelt területek talajai esetében (erőteljesebb nyilvánulhat meg a tarvágott és hagyásfacsoportos területen, kevésbé fokozottan a lékes és bontott állományokban). Ennek oka lehet a fokozottabb szerves anyag lebomlás.
- A fentiek hatására **változnak a talaj fizikai és kémiai sajátságai**.
- A **változások** elsősorban a **talaj legfelső szintjeiben** következnek be.
- A talaj **ásványos összetétele**, illetve a **szemcseösszetétele csak kis mértékben változik meg**.

Földtani viszonyok

Törökbálinti homokkő formáció

Löss

Dachstein mészkő formáció

Deluviális részben szoliflukciós aleurit

Kiscelli agyag formáció

Talajszelvény vizsgálatok

Hosszú-hegy alatt

T6

T1

T3

T4

Image © 2016 DigitalGlobe

© 2016 Google

Google earth

2008

pek dátuma: 8/30/2015 47°40'26.01" É 18°54'34.17" K magasság 423 m szemmagasság: 2.00 km

T1 - talajszelvény

Alapkőzet: lösz és egyéb hordalék, mészkő és homokkő darabokkal

Genetikai talajtípus: agyagbemosódásos barna erdőtalaj

Fizikai féleség: vályog / agyagos vályog

Termőréteg vastagság: igen mély

Mélyebb szintekben: vas- és mangánkiválások

Váztartalom: 100 cm alatt 10 %

Talajvizsgálati jegyzőkönyv

T1-szelvény

Sor- szám	Szint	Váz	pH		CaCO ₃	y ₁	y ₂	hy	Mechanikai összetétel				Humusz	Nitrogén	AL-P	AL-K				
			H ₂ O	KCl					%	%	%	%					%	%	%	%
1.	0-10		4,9	4,0		36,74	21,89	2,08	23	34	37	6	4,57	0,20	2,6	9,5				
2.	10-20		4,6	3,7		30,01	21,70	1,74	21	30	43	6	2,05	0,10	1,5	6,3				
3.	20-40		4,8	3,7		26,52	21,70	1,93	9	46	39	6	1,90	0,10	0,4	6,6				
4.	40-70		4,8	3,7		19,17	18,03	2,40	33	26	35	6	1,40	0,08	1,6	7,8				
5.	70-100		5,1	3,7		12,58	11,09	2,86	33	24	36	7	0,60	0,05		8,0				
6.	100-150		6,1	5,2		8,82		2,81	29	30	37	4	0,62	0,04	1,9	6,4				
7.	150-200		7,4	6,9	15			1,75	17	28	42	13	0,85	0,03	1,6	5,1				

T3 - talajszelvény

Alapkőzet: lösz és egyéb hordalék

Genetikai talajtípus: agyagbemosódásos barna erdőtalaj

Fizikai féleség: vályog / agyagos vályog

Termőréteg vastagság: igen mély

Mélyebb szintekben: vas- és mangánkiválások

Váztartalom: minimális

Talajvizsgálati jegyzőkönyv T3-szelvény

Sor- szám	Szint	Váz %	pH		CaCO ₃ %	y ₁ %	y ₂ %	h _y %	Mechanikai összetétel				Humusz %	Nitrogén %	AL-P (P ₂ O ₅) mg/100 g talaj	AL-K (K ₂ O) mg/100 g talaj
			H ₂ O	KCl					A	I	Fh	Dh				
									%							
1.	0-10		4,6	3,7		39,01	23,38	1,95	23	26	45	6	3,97	0,19	4,0	7,5
2.	10-20		4,4	3,5		37,41	26,23	1,64	21	30	43	6	2,52	0,13	1,0	5,3
3.	20-50		4,7	3,6		25,10	20,01	1,64	21	32	41	6	1,21	0,07	0,2	5,2
4.	50-90		5,1	3,8		13,57	10,08	2,84	31	30	34	5	0,58	0,04	2,2	8,8
5.	90-130		5,5	4,8		10,39	4,77	2,91	29	30	35	6	0,46	0,04	6,2	8,8
6.	130-210		7,8	6,8	5			1,83	17	32	44	7	0,72	0,04	2,8	5,4
7.	210-150		7,7	6,9	2			3,80	39	20	28	13	0,47	0,04	2,9	7,2

T6 - talajszelvény

Alapkőzet: mészkő és egyéb hordalék

Genetikai talajtípus: barna rendzina -
agyagbemosódásos barna erdőtalaj

Fizikai féleség: vályog

Termőréteg vastagság: közép mély

Váztartalom: lefelé fokozatosan nő

Talajvizsgálati jegyzőkönyv T4-szelvény

+

Sor- szám	Szint	Váz %	pH		<u>CaCO₃</u> %	y ₁ %	y ₂ %	h _y %	Mechanikai összetétel				Humusz %	Nitrogén %	AL-P (P ₂ O ₅) mg/100 g talaj	AL-K (K ₂ O) mg/100 g talaj
			H ₂ O	<u>KCl</u>					A	I	Fh	Dh				
1.	0-10		4,7	3,6		31,99	16,63	1,44	11	26	44	19	3,66	0,15	3,0	6,4
2.	10-20		4,3	3,6		25,39	19,12	0,99	11	26	42	21	2,04	0,08	0,8	3,5
3.	20-50		4,3	3,5		24,71	24,11	0,99	13	26	41	20	0,89	0,05	0,5	2,8
4.	50-80		4,7	3,5		24,16	23,02	2,11	25	22	38	15	0,59	0,04	0,1	6,1

T4 - talajszelvény

Alapkőzet: mészkő és egyéb hordalék

Genetikai talajtípus: agyagbemosódásos barna erdőtalaj

Fizikai féleség: vályog

Termőréteg vastagság: közép mély

Váztartalom: lefelé fokozatosan nő

Talajvizsgálati jegyzőkönyv

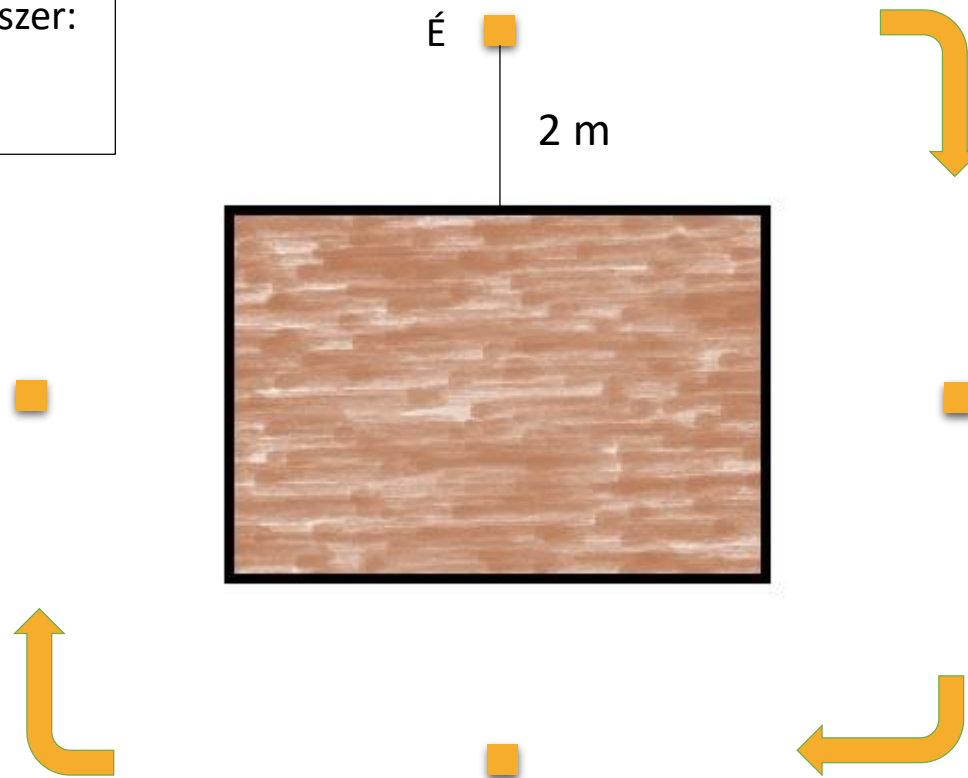
T4-szelvény

Sor- szám	Szint	Váz	pH		CaCO ₃	y ₁	y ₂	hy	Mechanikai-összetétel				Humusz %	Nitrogén %	AL-P (P ₂ O ₅)	AL-K (K ₂ O)
			H ₂ O	KCl	%	%	%	%	%	%	%	%				
1.	0-10		4,7	3,6		31,99	16,63	1,44	11	26	44	19	3,66	0,15	3,0	6,4
2.	10-20		4,3	3,6		25,39	19,12	0,99	11	26	42	21	2,04	0,08	0,8	3,5
3.	20-50		4,3	3,5		24,71	24,11	0,99	13	26	41	20	0,89	0,05	0,5	2,8
4.	50-80		4,7	3,5		24,16	23,02	2,11	25	22	38	15	0,59	0,04	0,1	6,1

Módszertan I.

Mintavétel évente kétszer:

- tavasz
- ősz

Avarminta: 30 x 30 cm –es területről

Talajminta: 0-20 cm mélységből

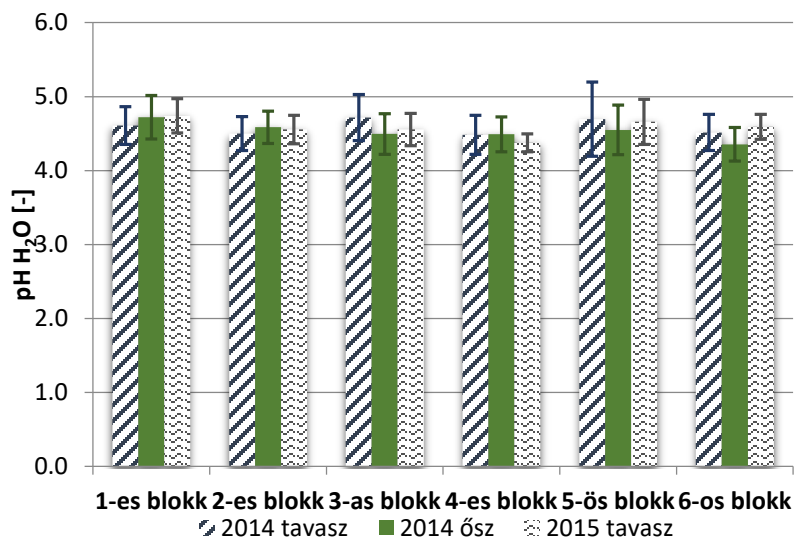
Módszertan II.

- Az avar- és talajnedvesség meghatározása → *MSZ-08 0205:1978 –as szabvány 12.2. fejezet*
- Az avarminták szárítása, a kül. frakciók tömegének meghatározása
- A talaj pH-értékének meghatározása, elektrometriásan → *MSZ-08 0205:1978 –as szabvány 12.2. fejezet*
- A talaj szemcseösszetételének meghatározása → *Bellér (1997) alapján*
- Kuron-féle higroszkóposág (hy) és légszáraz nedvesség (Lszn) meghatározása → *Bellér (1997) alapján*
- A talaj szervesanyag-tartalmának meghatározása kálium-bikromátos oxidációval (FAO-módszer) → *Bellér (1997) alapján*
- Tápelemvizsgálatok talajra:
  - ✓ C- és N- tartalom → *Elementar vario Max készülékkel*
  - ✓ P – tartalom → *MSZ 20135:1999 –es szabvány (4.2.1. és 5.4. fejezet)*
  - ✓ K – tartalom → *MSZ 20135:1999 –es szabvány (4.2.1. és 5.4. fejezet)*

Adatfeldolgozás

Vizsgálat megnevezése		Összes alminta	Átlag-minta	Mintaszám /év	2014. Tavasz	2014. Ősz	2015. Tavasz	2015. Ősz
Nedvességtartalom		x		240	✓	✓	✓	✓
Kémhatás	pH (H ₂ O)	x		240	✓	✓	✓	✓
Kémhatás	pH (KCl)	x		240	✓	✓	✓	✓
Kuron-féle higroszkóposság	hy	x		240	✓	✓	✓	⚠
Humusztartalom	H%	x		240	✓	✓	✓	⚠
AL-oldható P és K meghatározás			x	60	✓	✓	✓	⚠
Talaj C _t /N _t -tartalom vizsgálat			x	60	✓	✓	✓	⚠
Avartakaró vizsgálata		x		240	⚠	⚠	⚠	⚠
Egyszeri vizsgálat:								
Szemcseeloszlás meghatározása	mechanikai összetétel		x	30	-	-	-	-

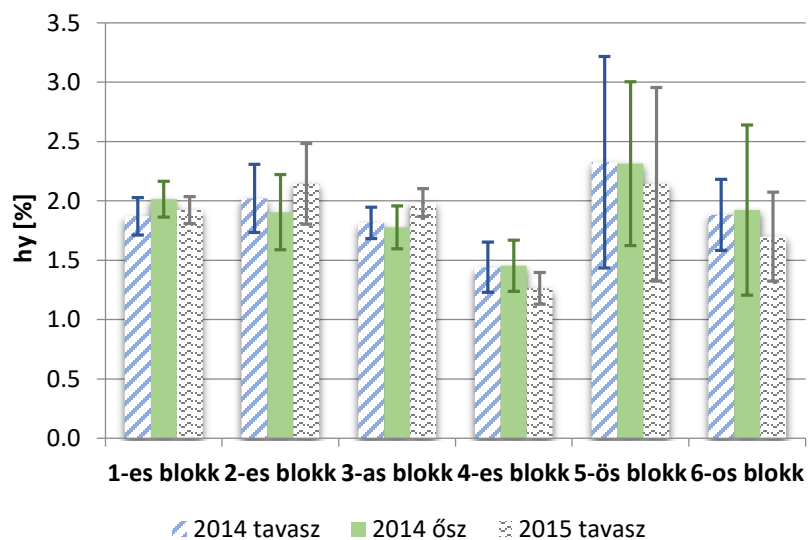
Minták kémhatása

pH						
2014 tavasz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	-	-	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					-	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						
2014 ősz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	-	-	x
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					-	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						
2015 tavasz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	x	-	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					-	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						

*5%-os szignifikancia szinten vizsgálva

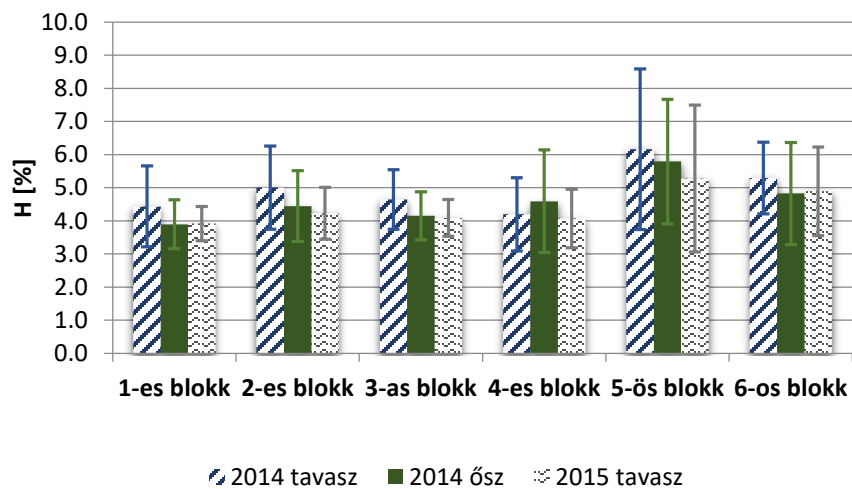
Kuron-féle higroszkóposság (hy)

hy						
2014 tavasz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk	-	-	-	-	-	-
2-es blokk	-	-	-	x	-	-
3-as blokk	-	-	-	-	-	-
4-es blokk	-	-	-	-	x	-
5-ös blokk	-	-	-	-	-	-
6-os blokk	-	-	-	-	-	-
2014 ősz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk	-	-	-	x	-	-
2-es blokk	-	-	-	-	-	-
3-as blokk	-	-	-	-	-	-
4-es blokk	-	-	-	-	-	-
5-ös blokk	-	-	-	-	x	-
6-os blokk	-	-	-	-	-	-
2015 tavasz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk	-	-	-	-	-	-
2-es blokk	-	-	-	x	-	-
3-as blokk	-	-	-	x	-	-
4-es blokk	-	-	-	-	-	-
5-ös blokk	-	-	-	-	-	-
6-os blokk	-	-	-	-	-	-

*5%-os szignifikancia szinten vizsgálva

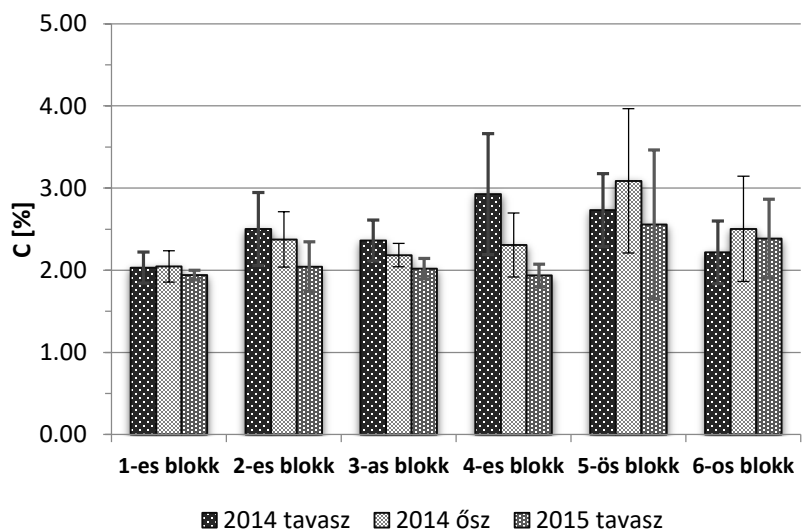
Humusztartalom

H%						
2014 tavasz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	-	-	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					-	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						
2014 ősz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	-	x	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					-	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						
2015 tavasz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	-	-	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					-	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						

*5%-os szignifikancia szinten vizsgálva

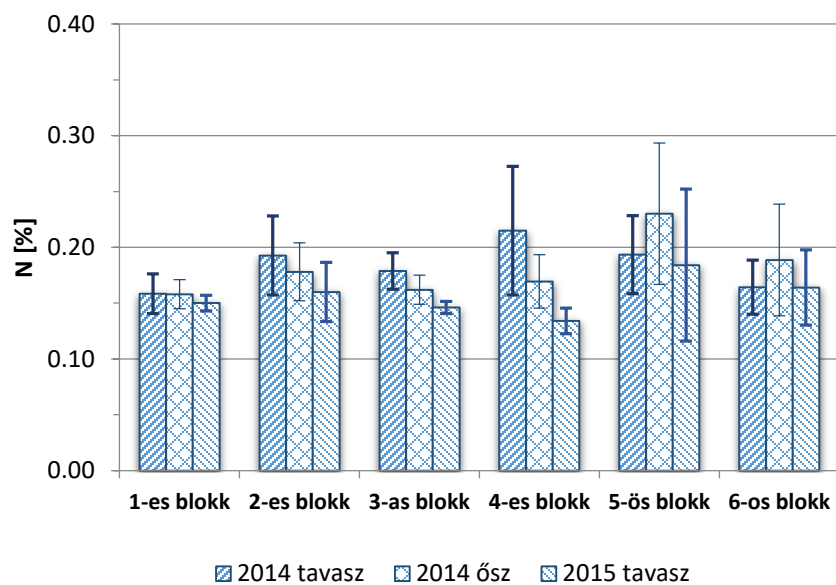
Széntartalom

C%						
2014 tavasz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	x	-	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					-	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						
2014 ősz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	-	x	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					-	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						
2015 tavasz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	-	-	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					-	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						

*5%-os szignifikancia szinten vizsgálva

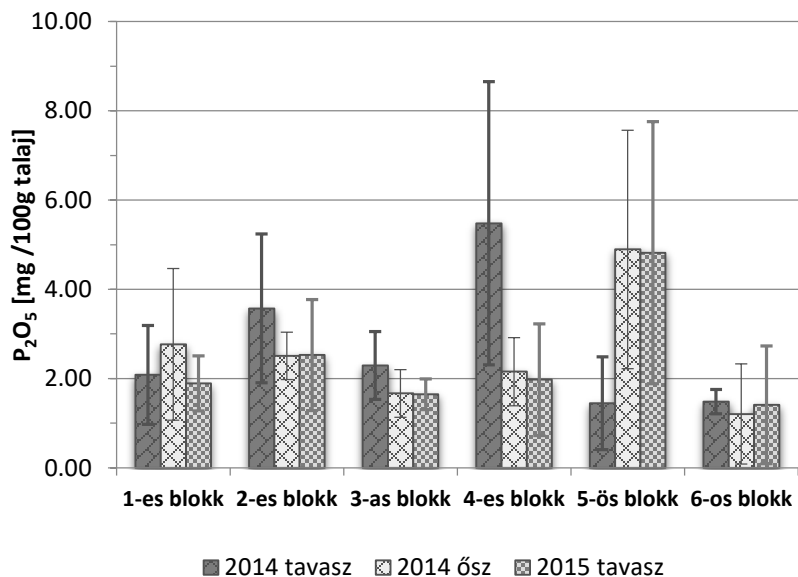
Nitrogéntartalom

N%						
2014 tavasz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	-	-	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					-	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						
2014 ősz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	-	x	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					-	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						
2015 tavasz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	-	-	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					-	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						

*5%-os szignifikancia szinten vizsgálva

AL-oldható foszfortartalom

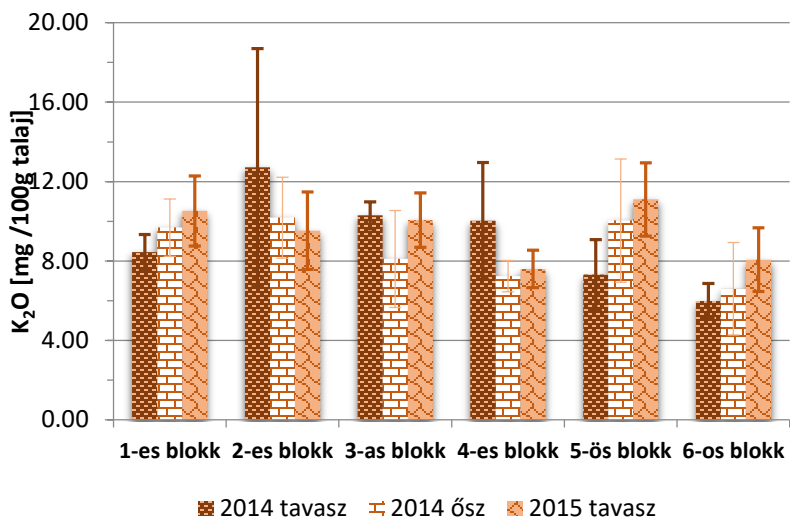

AL P						
2014 tavasz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	x	-	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					x	x
5-ös blokk						-
6-os blokk						
2014 ősz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	-	-	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					-	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						
2015 tavasz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	-	-	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					-	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						

*5%-os szignifikancia szinten vizsgálva

AL-oldható káliumtartalom

AL K						
2014 tavasz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	-	-	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					-	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						
2014 ősz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	-	-	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					-	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						
2015 tavasz						
	1-es blokk	2-es blokk	3-as blokk	4-es blokk	5-ös blokk	6-os blokk
1-es blokk		-	-	-	-	-
2-es blokk			-	-	-	-
3-as blokk				-	-	-
4-es blokk					x	-
5-ös blokk						-
6-os blokk						

- A kezelések összehasonlítása során nem találtunk szignifikáns különbséget sem a 2014-es, sem a 2015-ös adatok esetén.

Diszkusszió

- Az alapállapot-felmérés során begyűjtött és vizsgált talajminták kiértékelésekor az összes vizsgált változó (kémhatás, higroszkóposság, humusz-, N-, C-, K- és P-tartalomban) esetében *mutakoztak jelentős eltérések bizonyos blokkok között.*
- Ezek azonban - a higroszkóposság kivételével - *nem voltak jelen következetesen* a mintavételi időszakokban.
- A *4-es blokk* a legtöbb változó esetében produkált statisztikailag jelentős eltérést a területen található más blokkokhoz képest, azonban a higroszkópossági értékeket vizsgálva teljesen elkülönül a többi blokktól.
- **Az előzetes eredmények alapján elmondható, hogy a terület talajtani szempontból heterogénnek tekinthető, amit a későbbi kiértékelések és a többi vizsgálat esetén figyelembe kell venni.**

Köszönöm a figyelmet!

Első elemzések a pilisi kísérlet légyszárúságot
felvételeinek 2014-es és 2015-ös adatain
2016. 02. 01., Vácrátót

Mintavételezés

- 2014 és 2015 tavasz (április vége) és nyár (június vége)
- 2x2 méteres kvadrátokban borításbecslés minden lágyszárú fajra és 0,5 méter alatti fásszárúra
- Összesen 6 blokk, 5 kezelés, 2-2 kvadrát = 60 kvadrát

Átlagos kvadrát, átlagos borítás, összfajszám

- *Melica uniflora*,
Carex pilosa,
néhány színező
erdei faj,
összborítás: 40-
60%

Szélsőértékek borításban (2014)

- 2HB, összborítás: 0.26%

- 6BK, összborítás: 113%

Szélsőértékek borításban (2015)

- 2HB, összborítás: 0.5%

- 6LK, összborítás: 151%

Szélsőértékek fajszámban (2014)

- 4KB, fajszám: 5

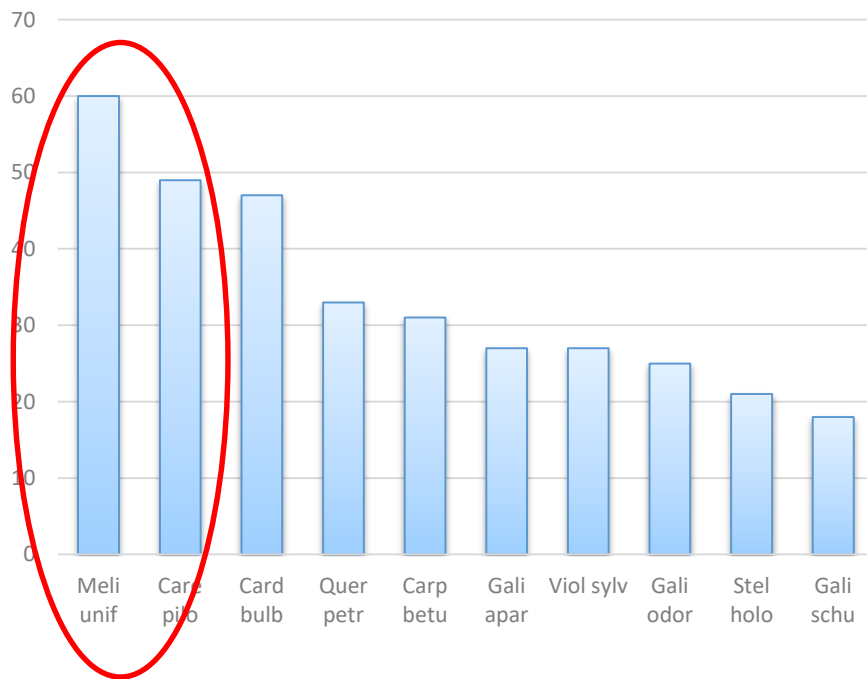

- 5HB, fajszám: 26

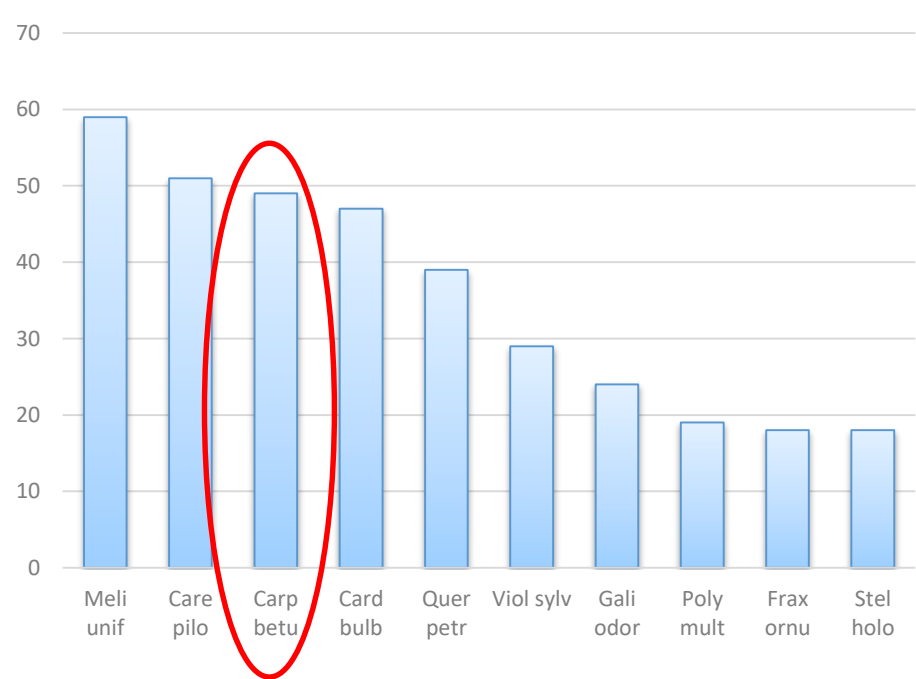
Alapstatisztikák

- Fő fajok a lágyszárú szintben frekvencia alapján (maximum: 60)

fajfrekvencia 2014

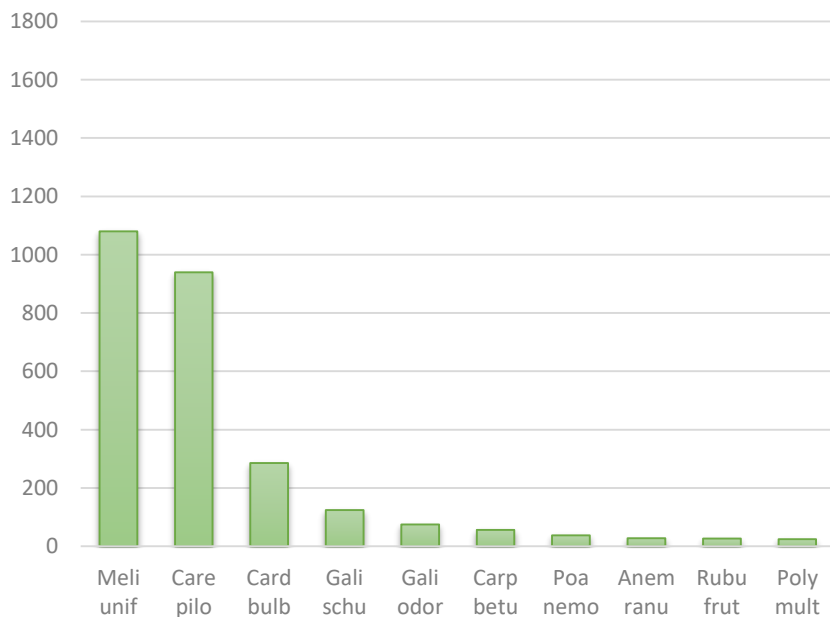
fajfrekvencia 2015

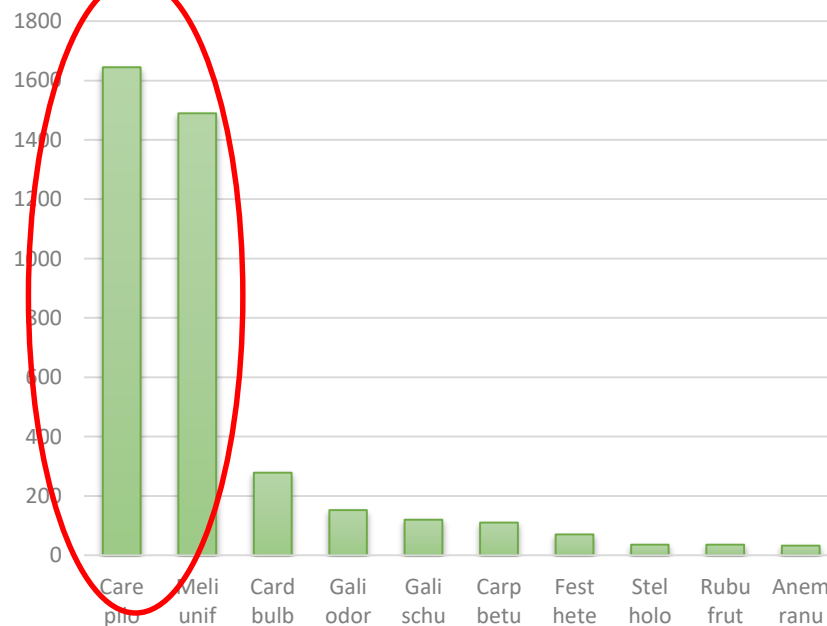
Alapstatisztikák

- Fő fajok a légyszárú szintben relatív borítás alapján (maximum: 6000)

relatív borítás 2014

relatív borítás 2015

Ritka fajok

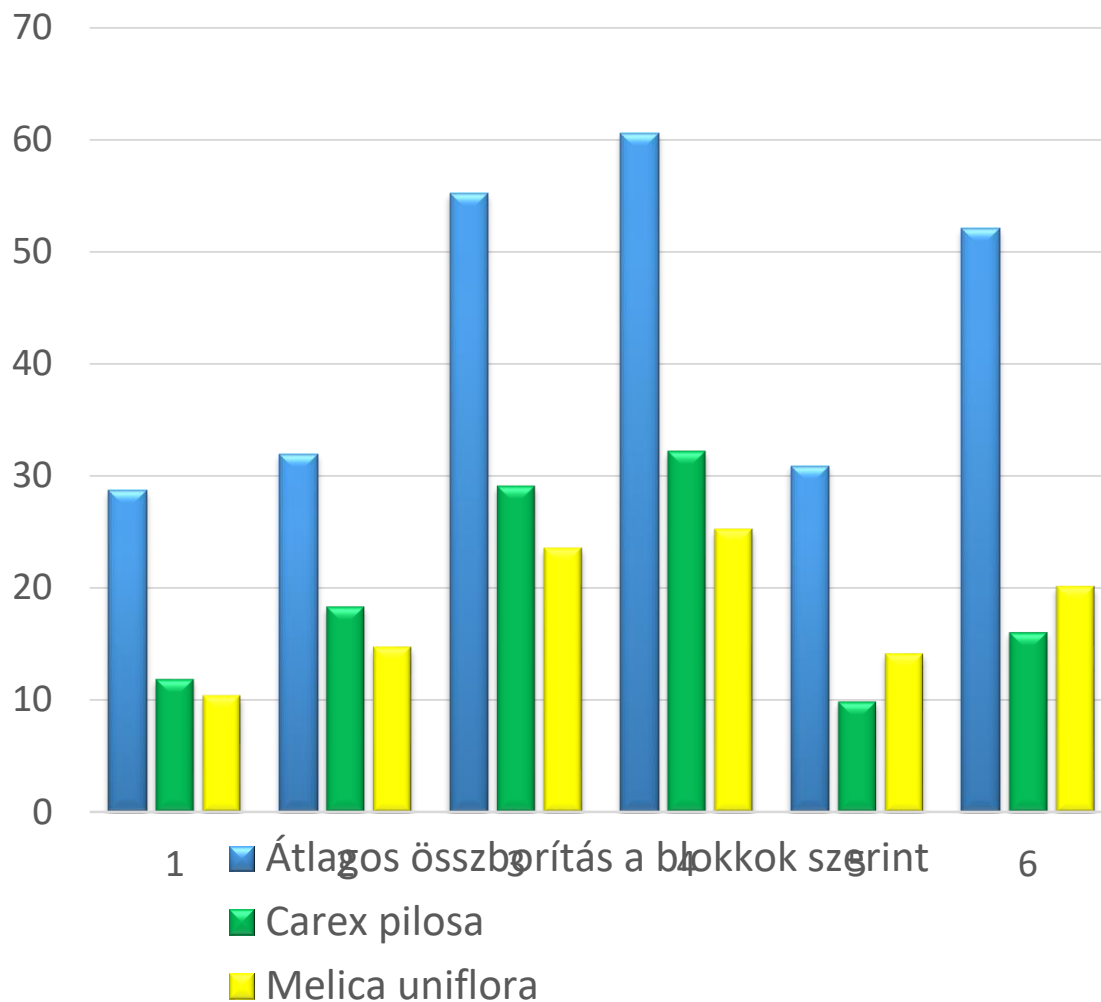
- 5HB, 5HK

Waldsteinia geoides, Viola mirabilis, Buglossoides purpurocaerulea, Glechoma hirsuta, Asarum europeum, Pulmonaria officinalis, Geum urbanum

Van-e blokkhatás 2014-ben?

Borításértékek blokkok szerint 2014

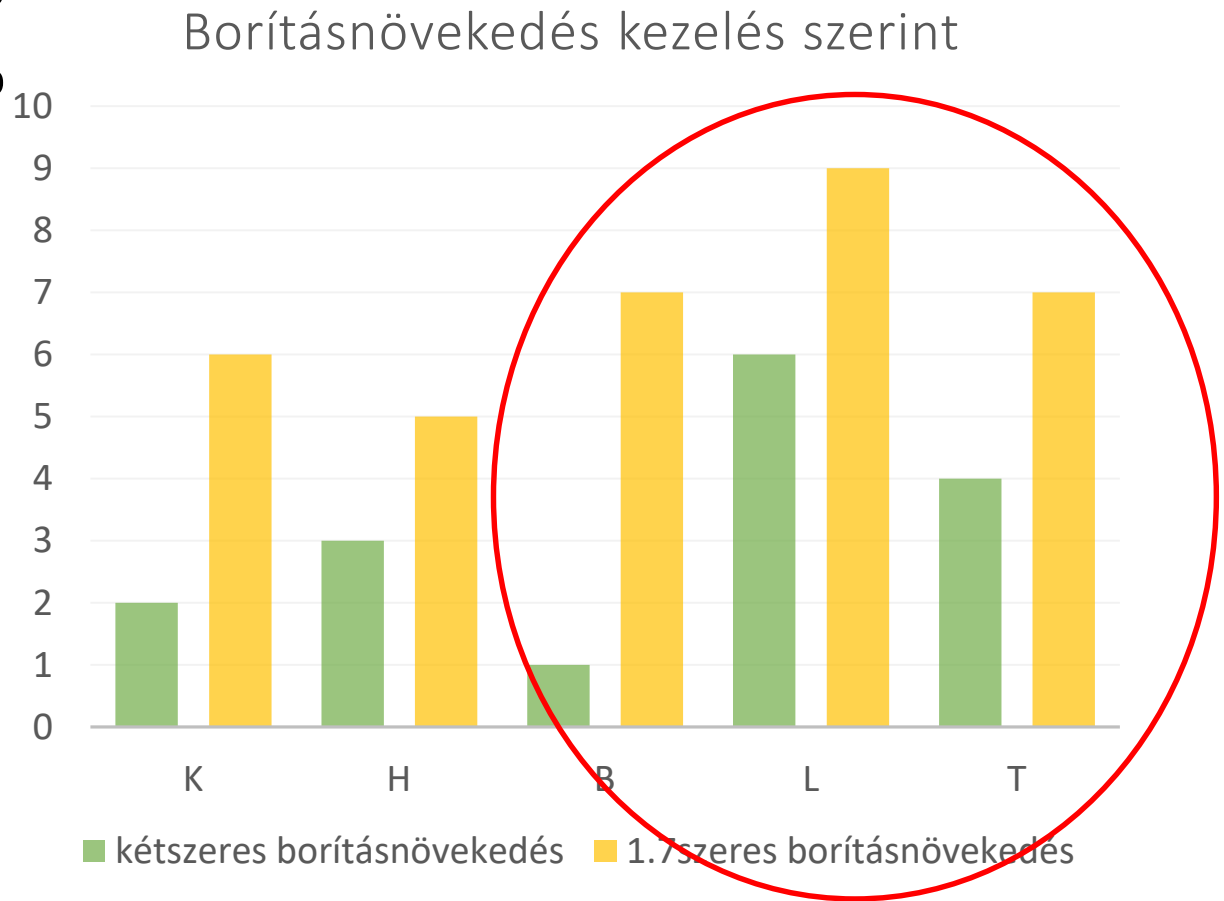

Van-e kezelés hatás 2015-ben?

60 kvadrát átlagos borítása

❖ 2014: 43%

❖ 2015: 66%

Van-e kezelés hatás 2015-ben?

összfajszám

❖ 2014: 68 faj

❖ 2015: 80 faj

új fajok:

- ❖ *Erigeron canadensis*: 2TK
- ❖ *Geranium robertianum*:
1LK, 4BB
- ❖ *Scrophularia nodosa*: 4LK
- ❖ *Epilobium* sp.: 1TK, 1TB,
6TK
- ❖ *Solidago* (?): 3LB
- ❖ Gyom (?): 3LB

Talajlakó ízeltlábúak

- Pókok és bogarak

Mintavétel

- Talajcsapda (4 csapda/terület)
- 5 kezelés 6 ismétlésben → 120 talajcsapda

- Mintavételi periódusok
- 2014: 06/01-07/01 (30); 09/17-10/27 (40)
- 2015: 06/01-07/12 (41); 09/01-10/06 (35)

Rövid áttekintés

- Kérdések:

- 1. Van-e különbség a kijelölt területek között 2014-ben?

- 2. Van-e kimutatható hatása az egyes fahasználatoknak (2015 alapján)?

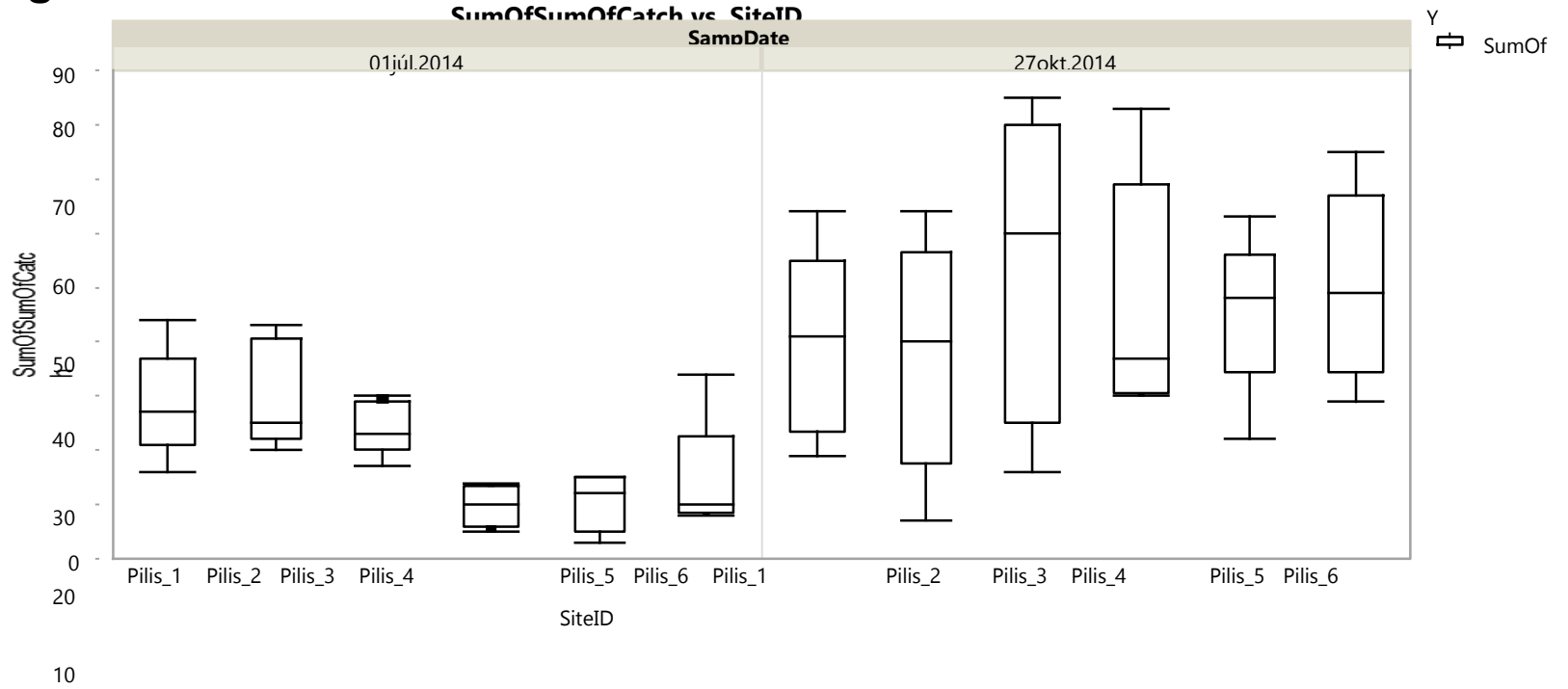
- Hipotézis: $(T, B, (H?)) < (L, K)$ (egyedszám, fajszám)

- Pókok – teljes 2014 -es adatsor (1. kérdés)

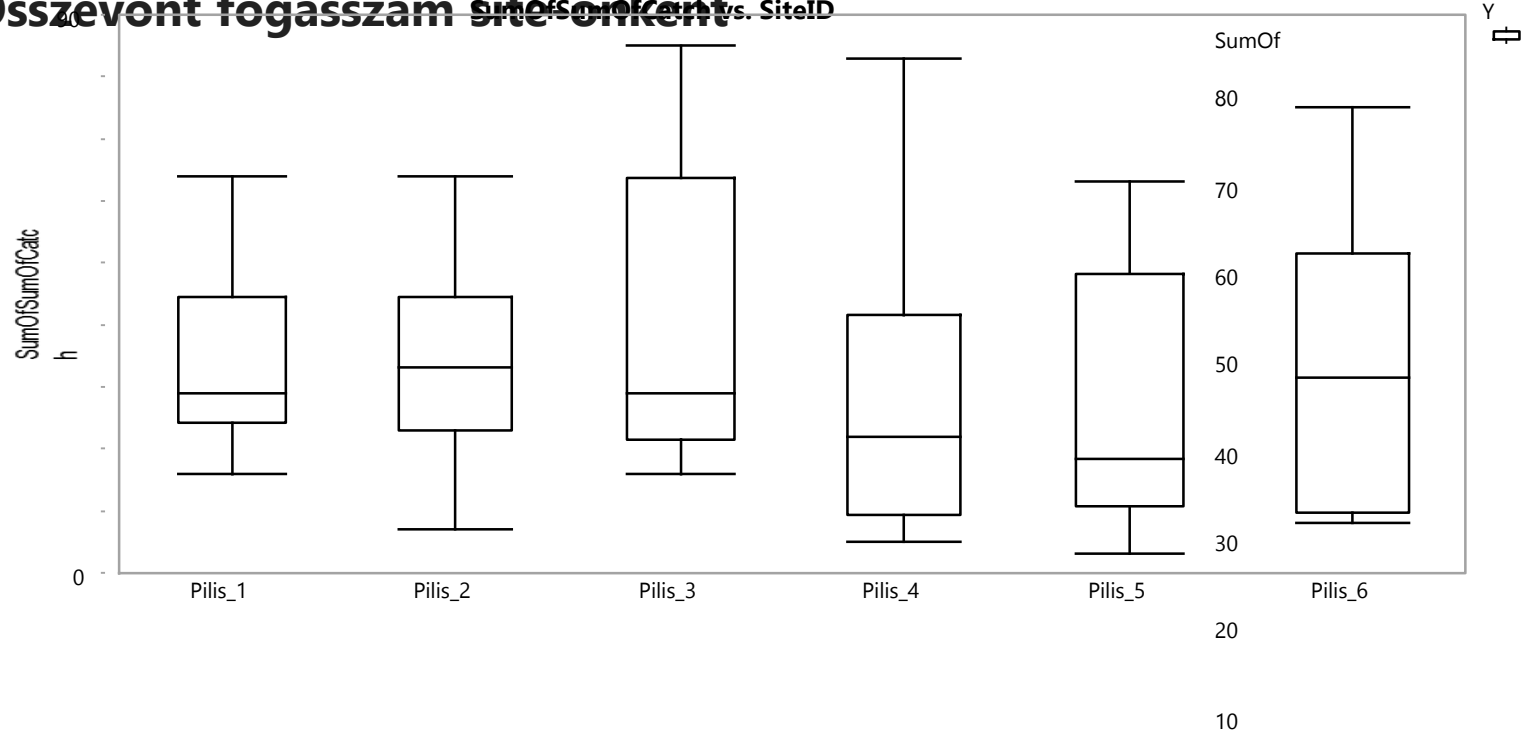
- Futóbogár – 20 csapda az első mintavételből mindkét évben (1. & 2. kérdés)

Pókok

Fogásszám site-onként

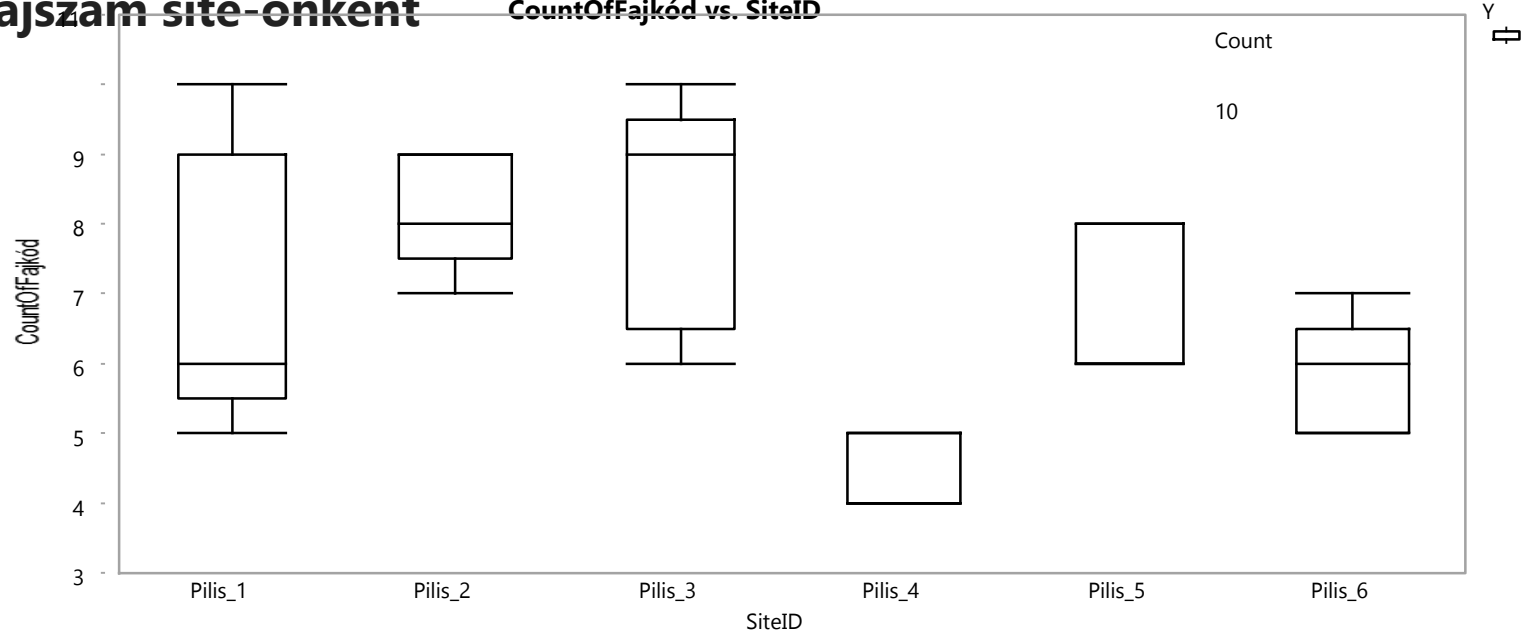

Összevont fogásszám site-onként

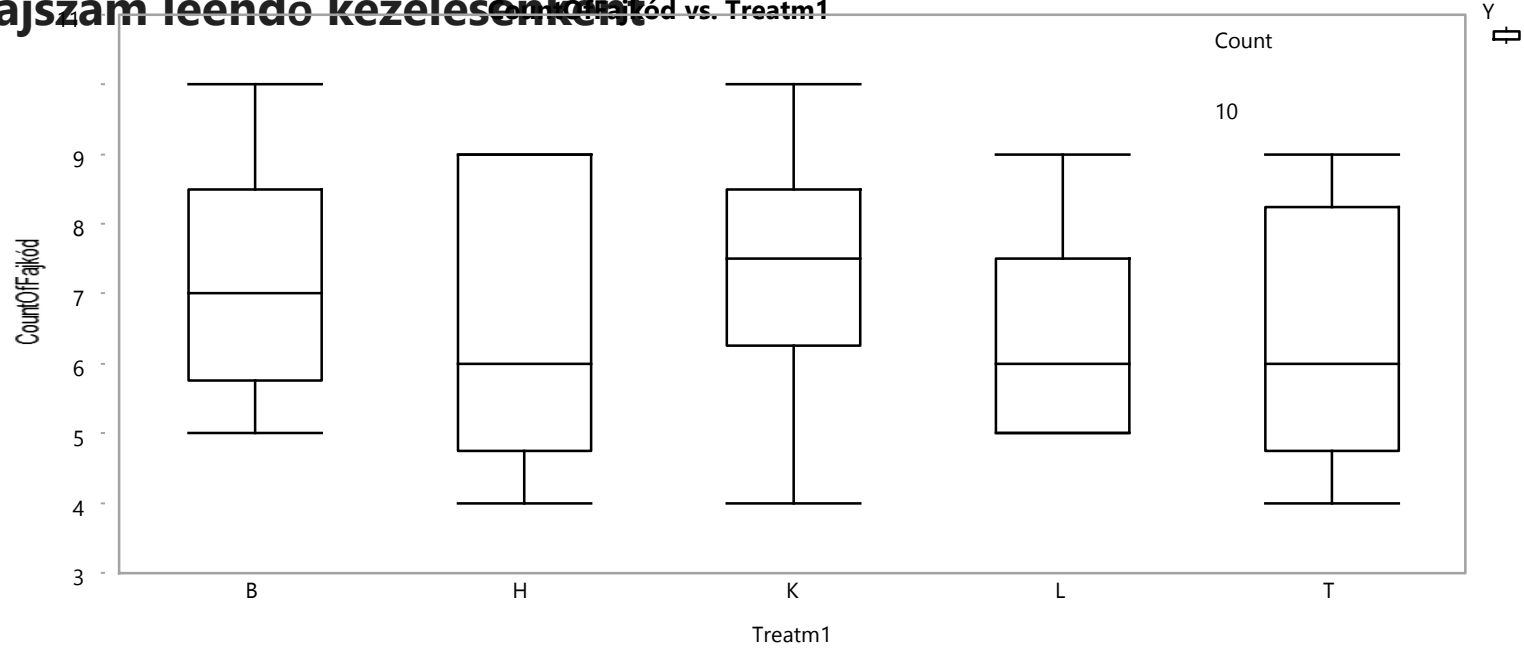
Fajszám site-onként

CountOfFajkód vs. SiteID

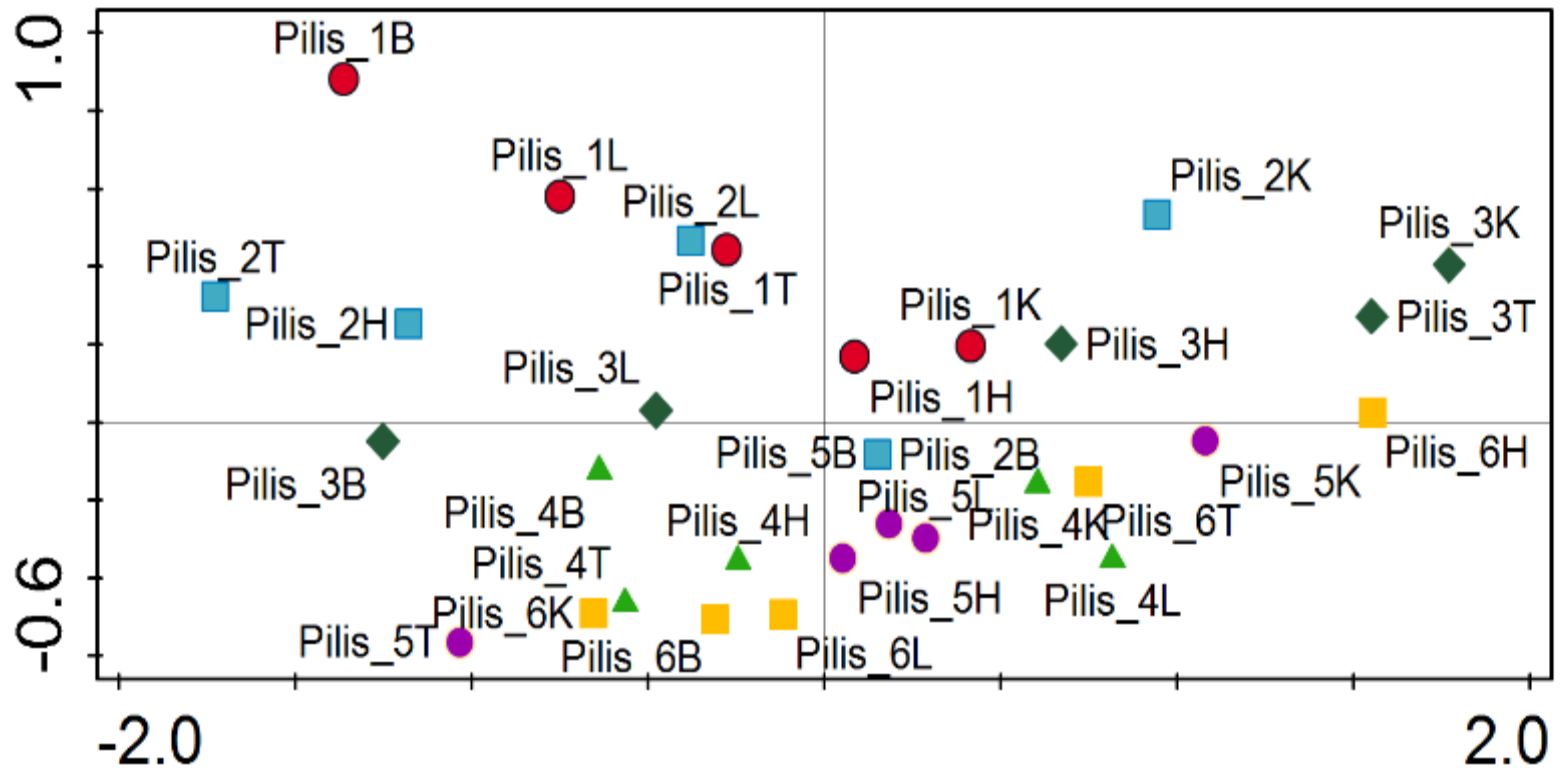

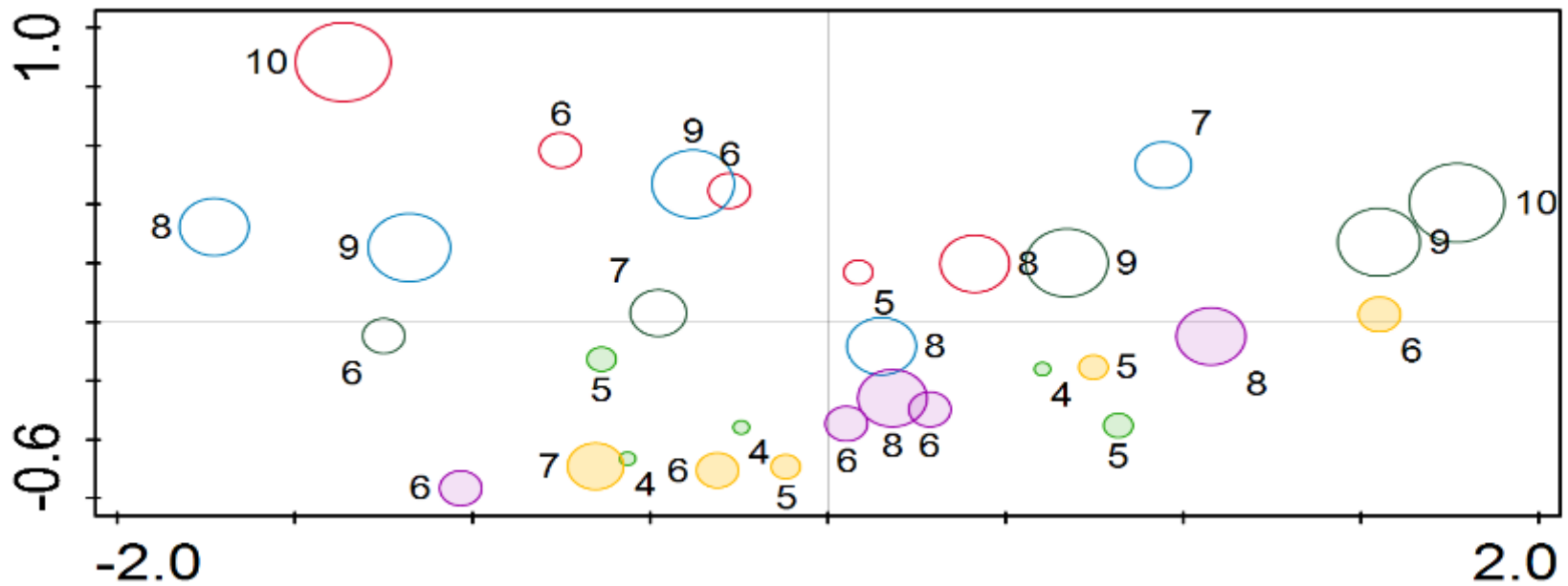
Fajszám leendő kezelésenként

PCA plot

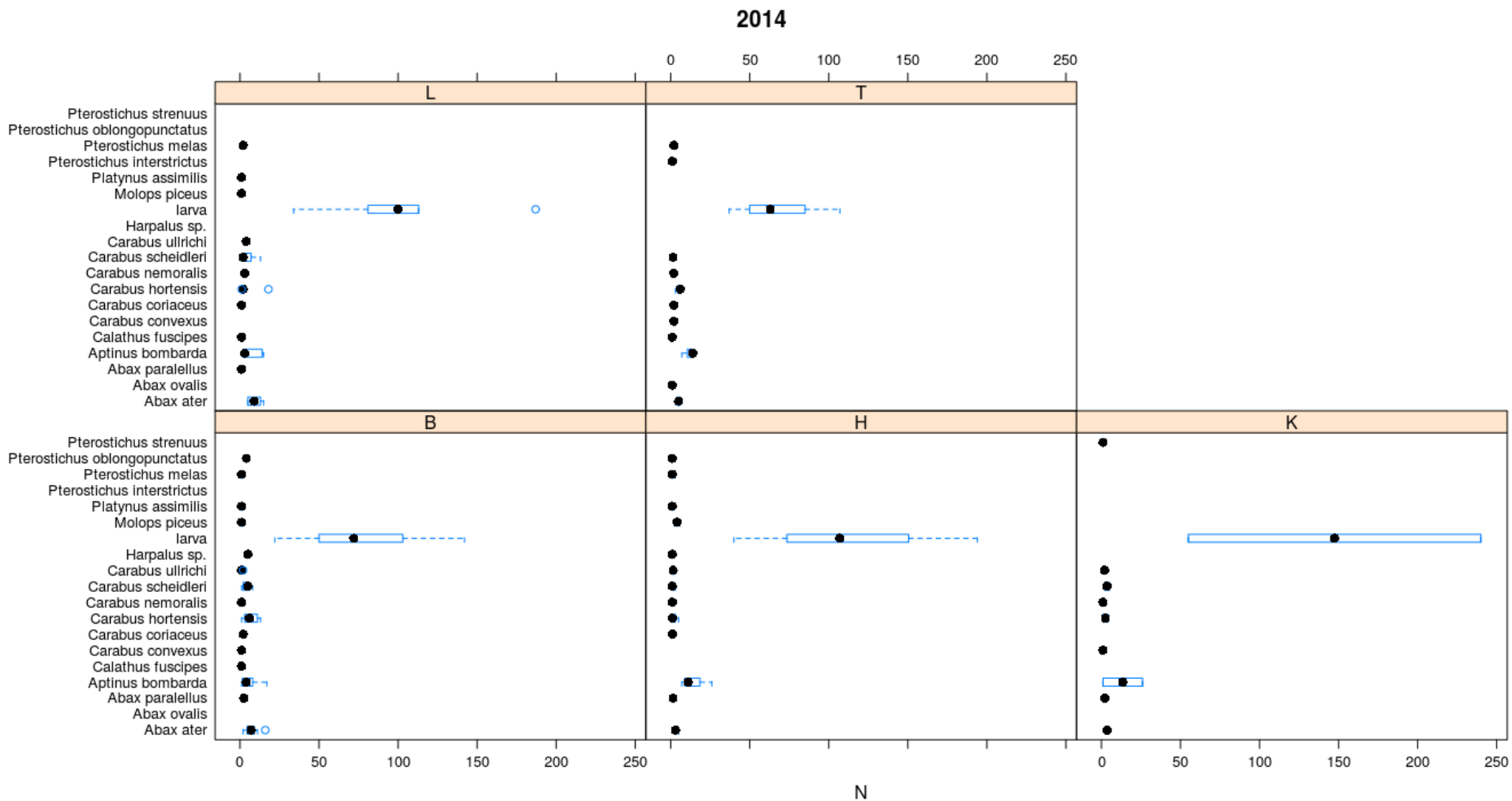

Fajszám különbség site-onként

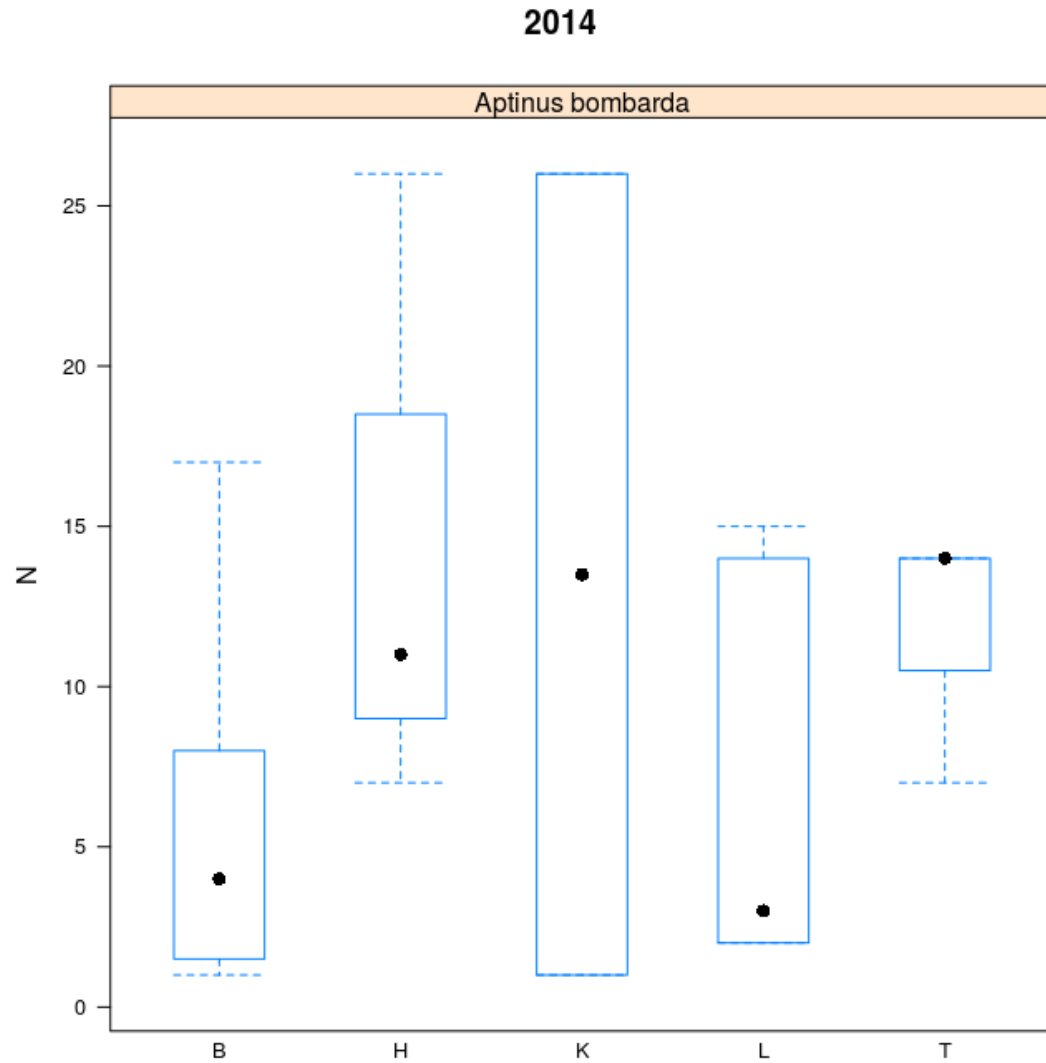

Futóbogarak

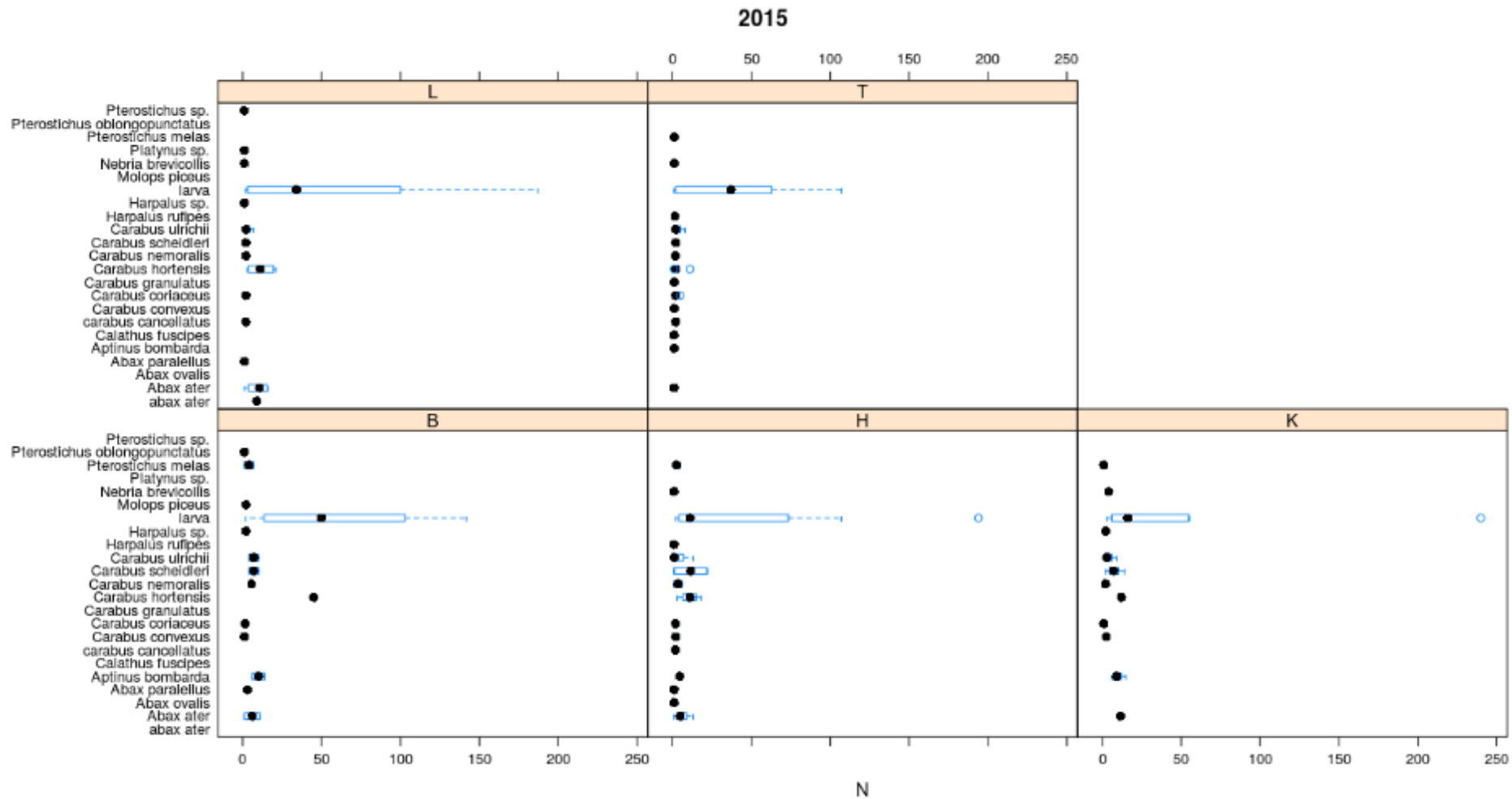
Fajonkénti egyedszám - 2014

Aptinus bombardarda - 2014

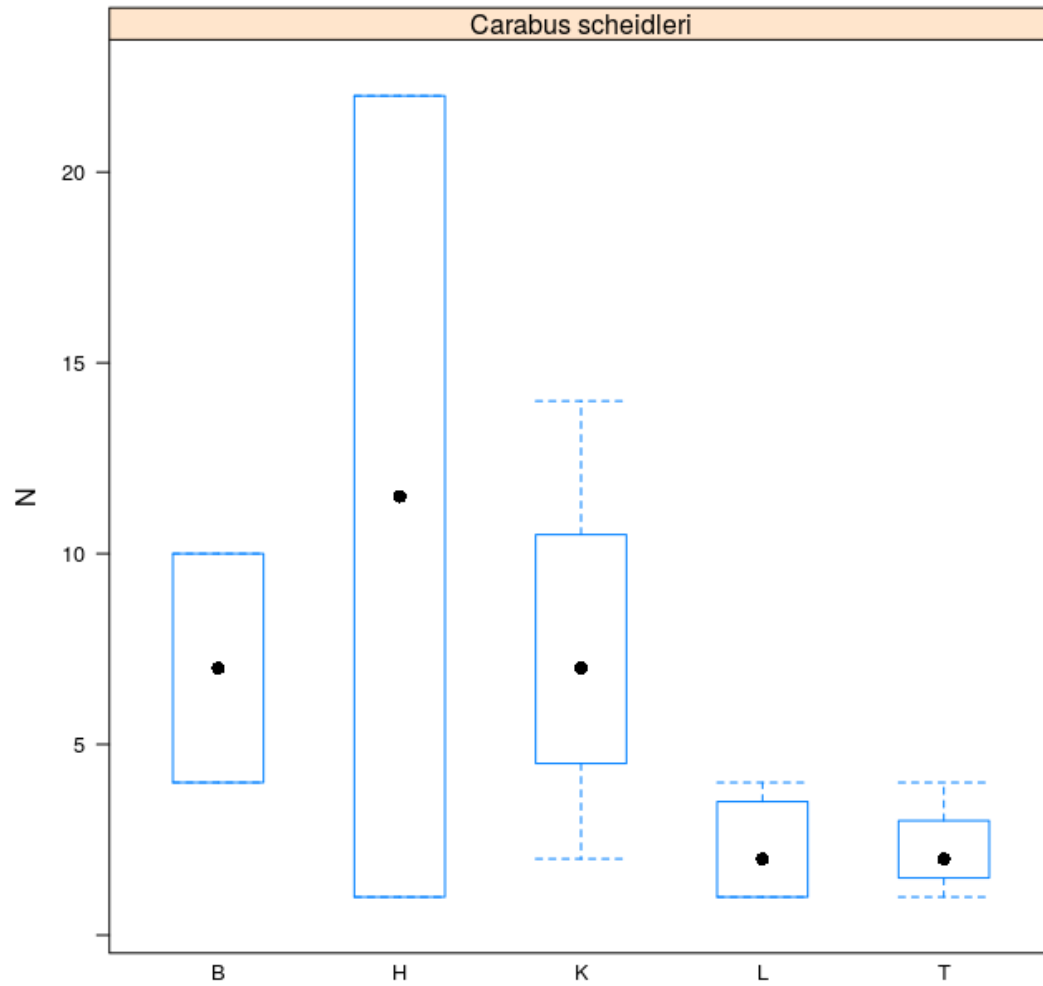

Fajonkénti egyedszám - 2015

Carabus scheidleri - 2015

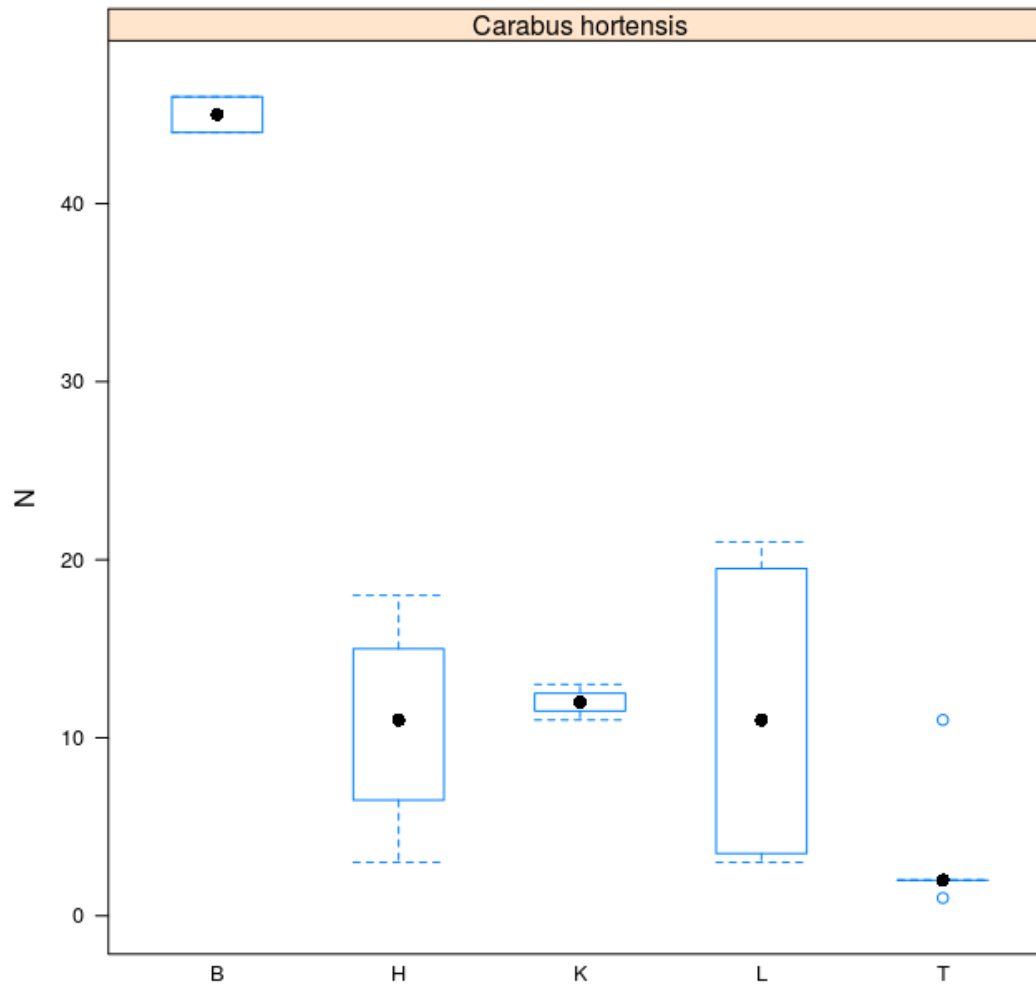
2015

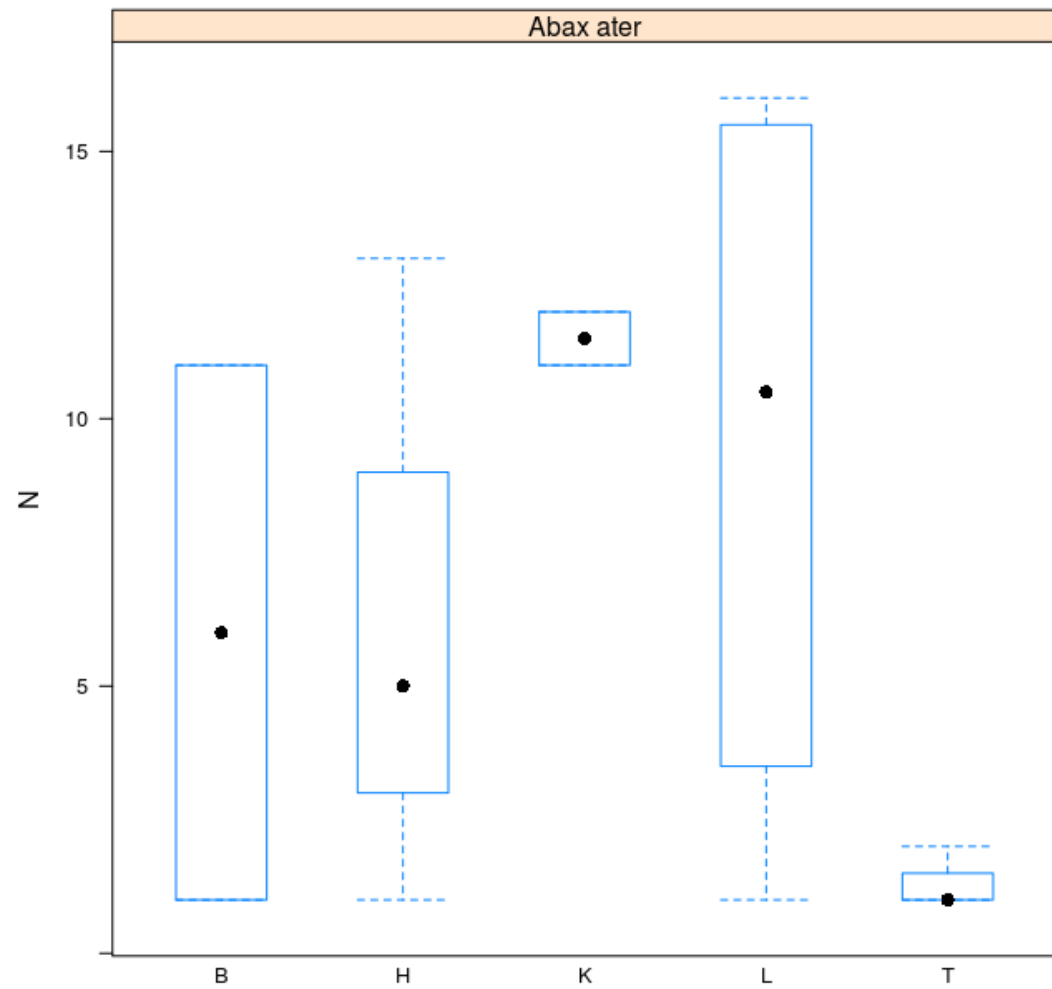
Carabus hortensis - 2015

2015

Abax ater - 2015

2015

Erdészeti fahasználatok televényférgerekre gyakorolt hatásának kísérletes vizsgálata

Boros Gergely, Kovács Bence és Ódor Péter
(részeredmény-beszámoló)

Pilis-nap, 2016.02.01.

Televényférgek (*Enchytraeidae*)

- Kevéssertéjű gyűrűsférgek („nagyon kicsi giliszták”)
- Kis méret, az itt előfordulók kb. 5-20 mm (fajtól függően)
- Szaprofágok
- Főként a talaj felső 10 cm-ben élnek
- Gilisztákhoz képest kisebb biomassa, nagyobb denzitás

Pilisi vizsgálat esetében **előnyös** tulajdonság

- Relatív könnyű mintavétel
- Talajfelszín változásaira (talajnedvesség, növényi borítás) gyorsan reagálnak

Pilisi vizsgálat esetében **hátrányos** tulajdonság

- Minta feldolgozása nagyon időigényes → alacsony mintaszám

Mintavétel

Egységnyi térfogatú (kb. 20 cm³) minták kb. 12 cm mélységig
3 ismétlés / plot

2014-ben a mintákat egyben kezeltük

2015-ben 3 részre vágtuk (0-4, 4-8 és 8-12 cm), hogy a vertikális hatást is lássuk

Csak az 1-es blokkban: extra mély minták 30 cm-ig („Ha eltűnnek, akkor elpusztulnak vagy mélyebbre vándorolnak?”)

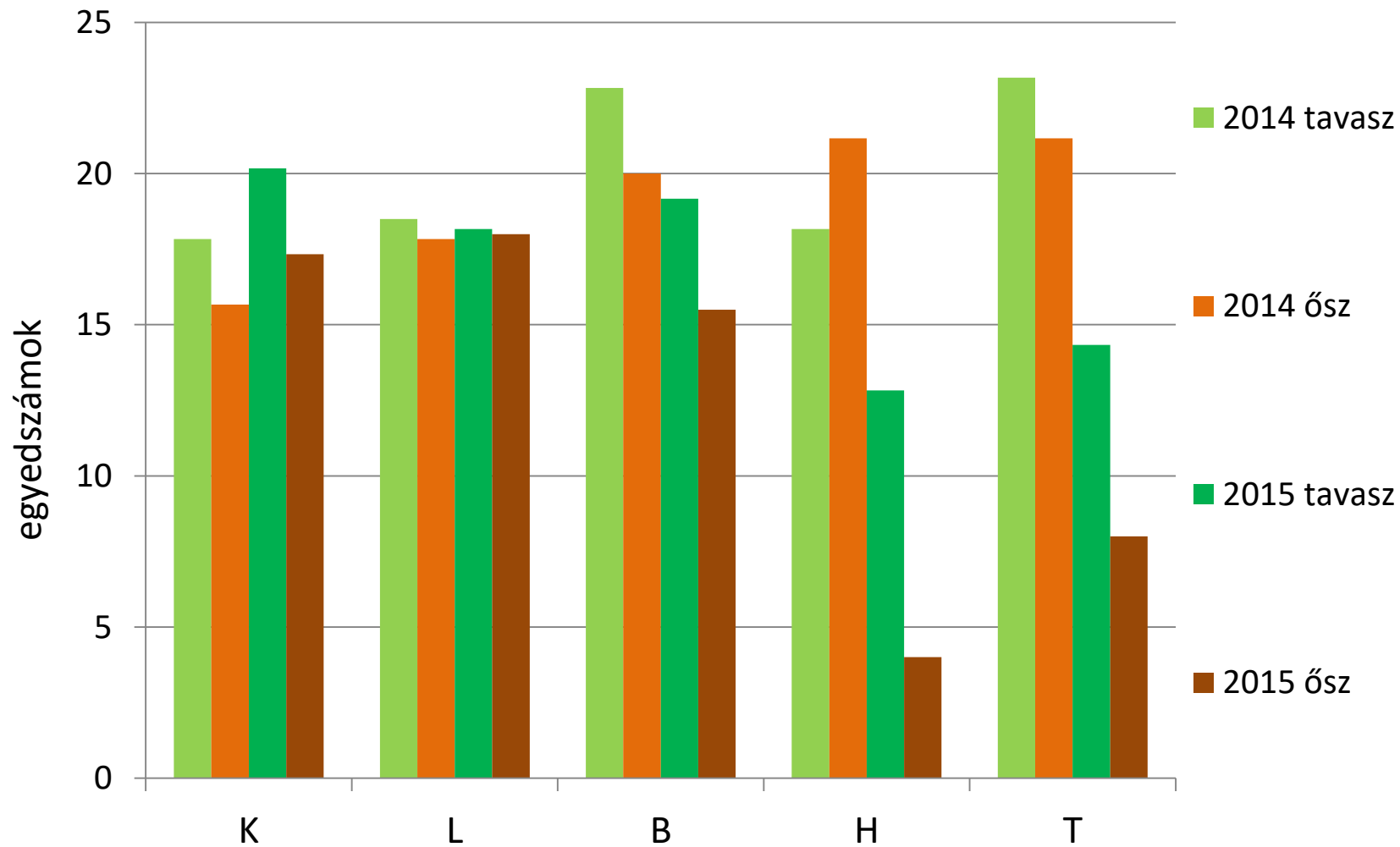
2014. 05.15. és 09.25. – minden kontroll

- Más hazai gyertyános-tölgyesekhez képest alacsonyabb denzitásértékek: kb. 10000 egyed/m² (mintavételből adódik, nem teljesen releváns)
- Átlagosan 20±5 egyed mintánként

2015.05.20. és 10.07. – kezelések után

- H és T esetében látszik csökkenés, őszi mintavételnél hatás

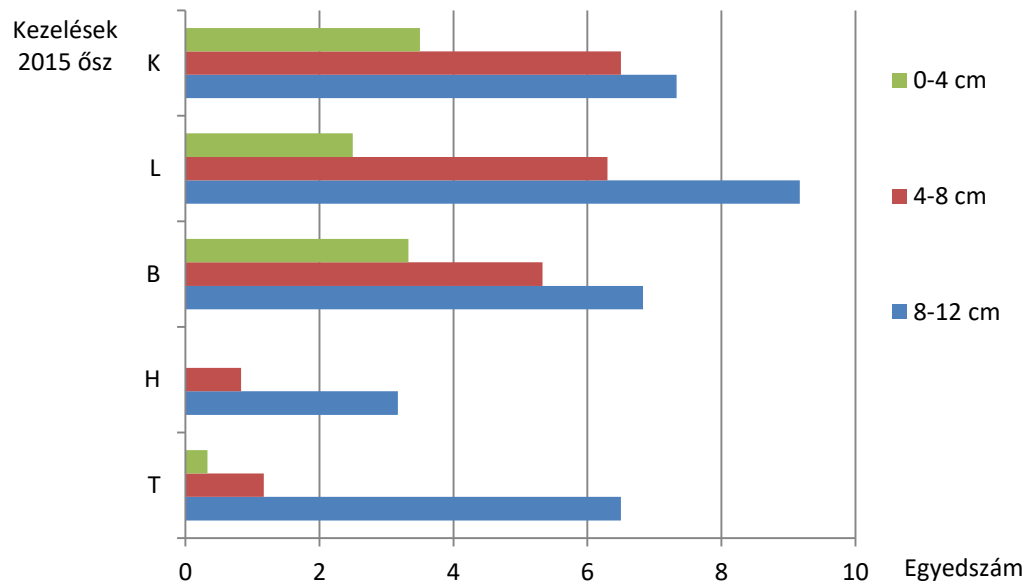
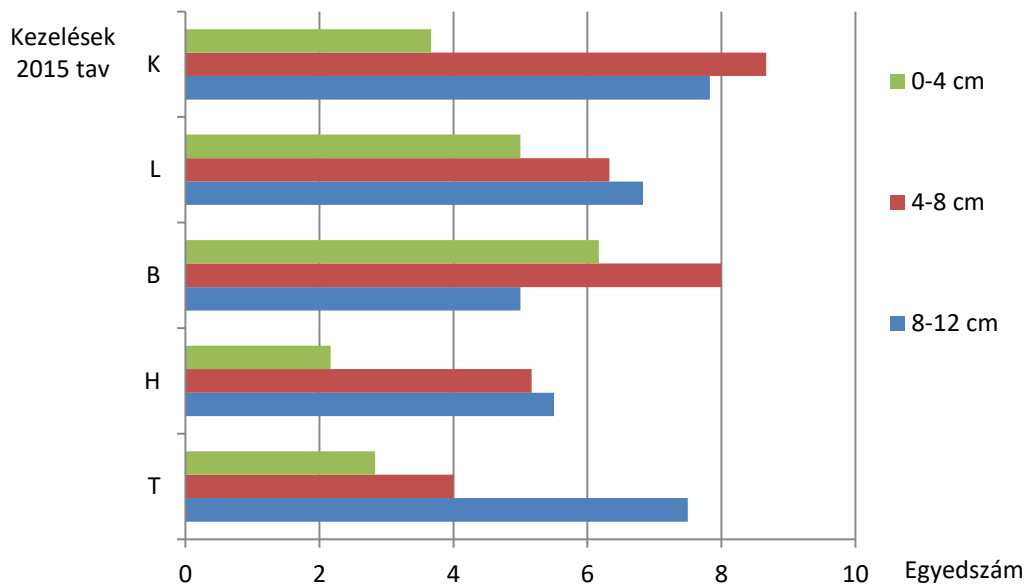
Pilis-nap beszámoló, 2016.02.01.

2015.05.20. és 10.07.

Vertikális hatás:
H és T esetében

- a felső rétegekben csökkentek, majd szinte eltűntek
- a középső rétegben erősen lecsökkent a számuk
- a legalsó rétegben ugyanakkor nem növekedett → nem levándorlás, pusztulás

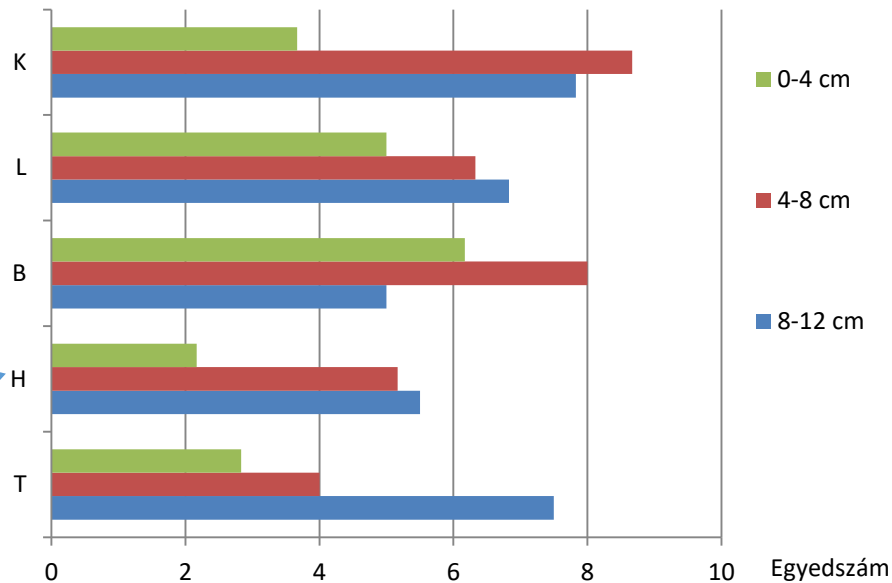

2015.05.20. és 10.07.
– kezelések után

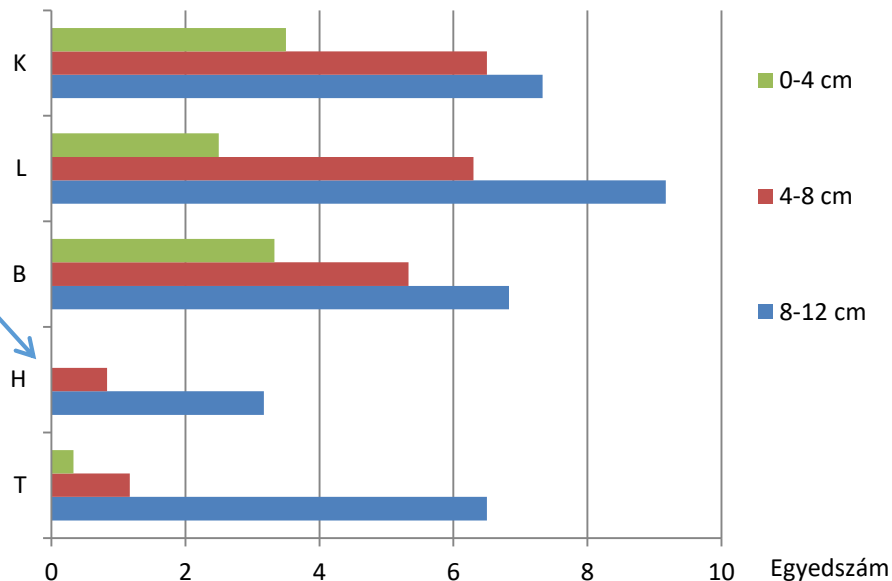
Vertikális hatás:
H és T esetében

- a felső rétegekben csökkentek, majd szinte eltűntek
- a középső rétegben erősen lecsökkent a számuk
- a legalsó rétegben ugyanakkor nem növekedett → nem levándorlás, pusztulás

Kezelések
2015 tav

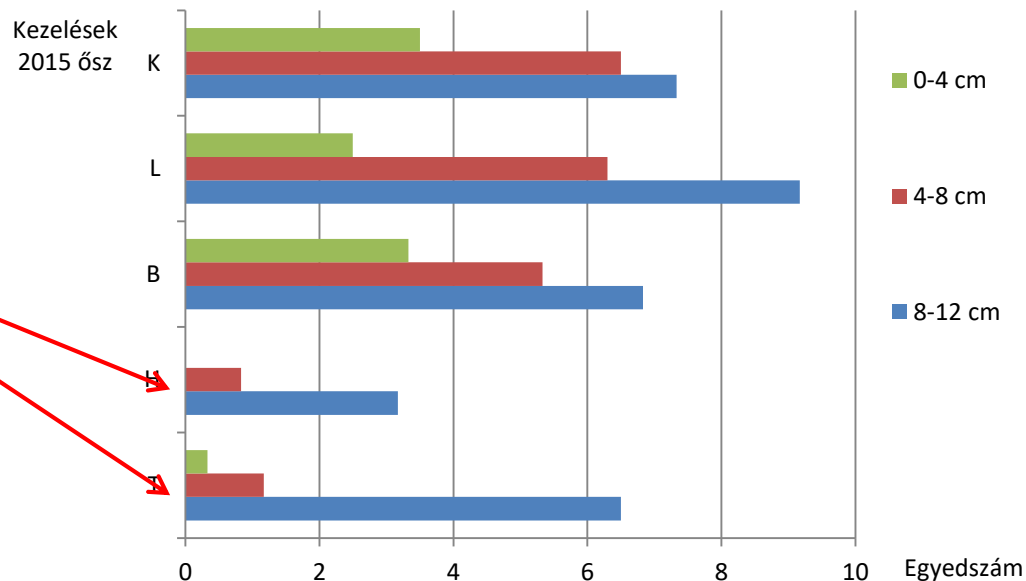
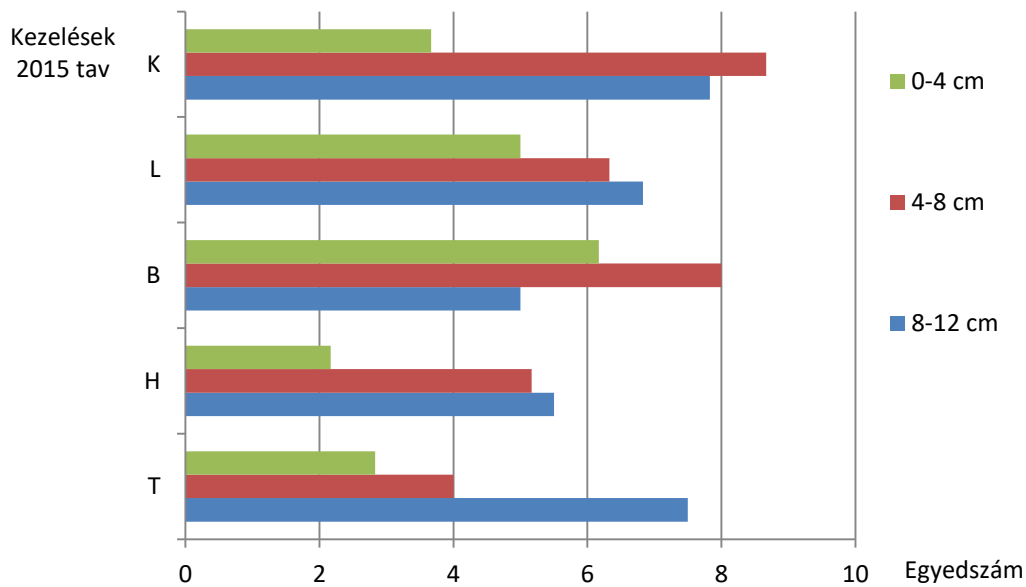
Kezelések
2015 őszi

2015.05.20. és 10.07.
– kezelések után

Vertikális hatás:
H és T esetében

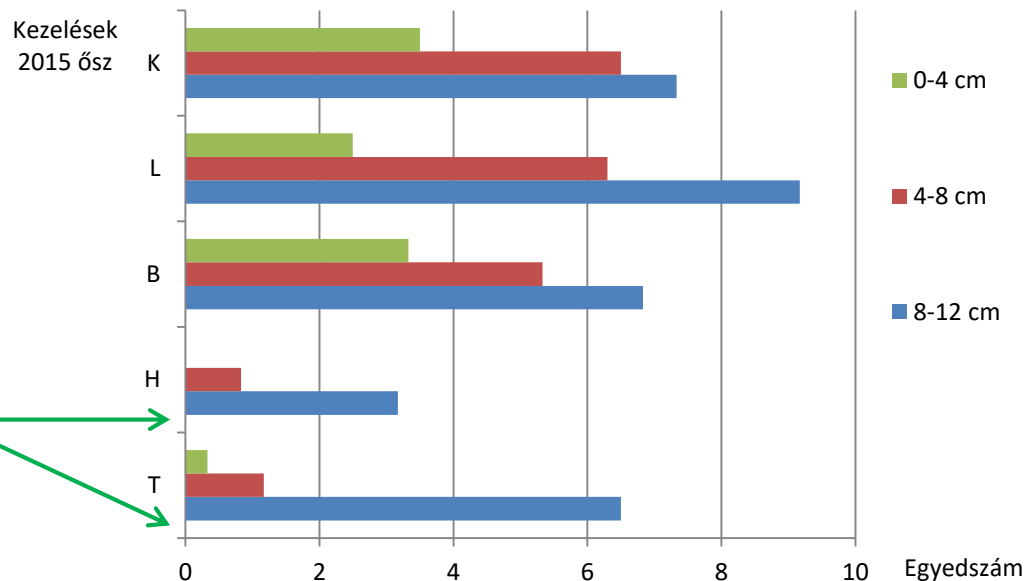
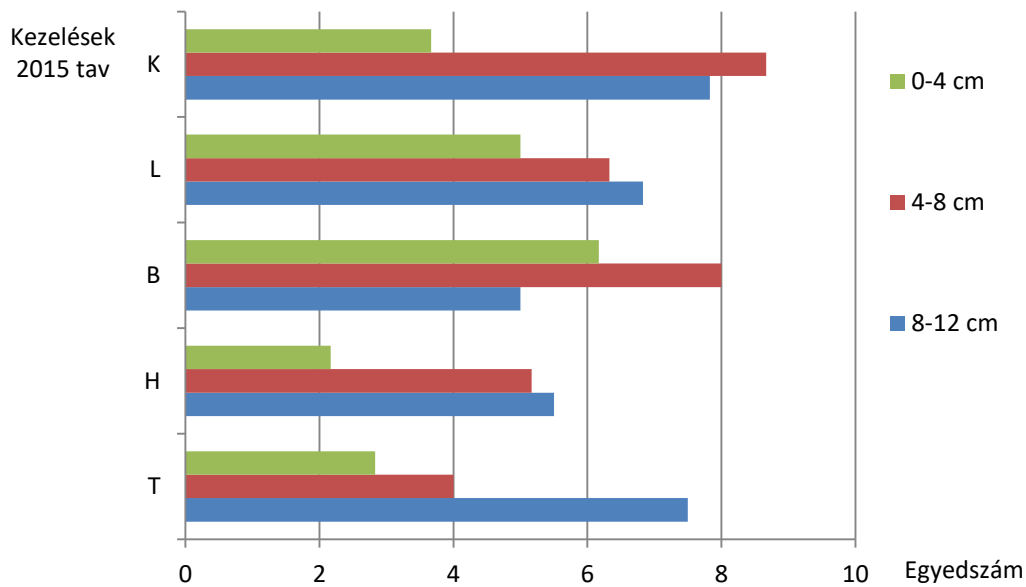
- a felső rétegekben csökkentek, majd szinte eltűntek
- a középső rétegben erősen lecsökkent a számuk
- a legalsó rétegben ugyanakkor nem növekedett → nem levándorlás, pusztulás

2015.05.20. és 10.07.
– kezelések után

Vertikális hatás:
H és T esetében

- a felső rétegekben csökkentek, majd szinte eltűntek
- a középső rétegben erősen lecsökkent a számuk
- a legalsó rétegben ugyanakkor nem növekedett → nem levándorlás, pusztulás

Beültetett csemeték

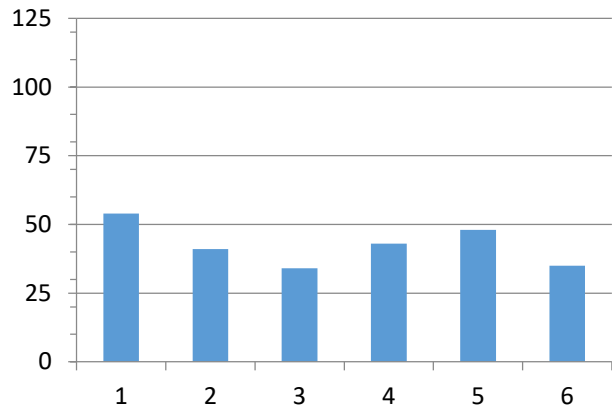
- 2014. 03. beültetés
  - 5 faj: B, CS, GY, KTT, MK
  - plotonként 5-5 egyed/faj =25 egyed
  - 30 plot összesen 750 egyed
- 2014. nyár: felvételezés
  - magasság, tőátmérő, hajtásszám, levélszám, levélfelület
- 2015. 04. elpusztult egyedek pótlása
- 2015. nyár: felvételezés

Csemeték - Mortalitás

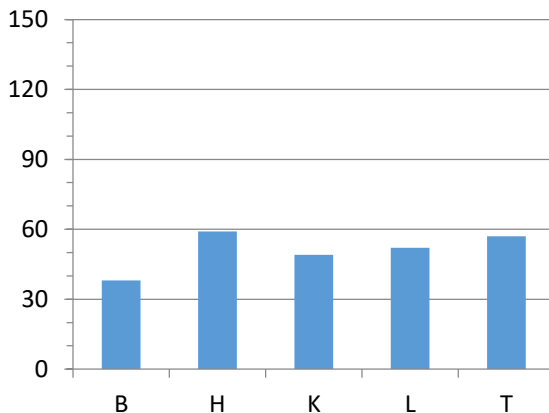
- 2014-ben a 750 egyedből elpusztult 255 db (2015-ben pótolva lettek)
- 2015-ben a 750 egyedből elpusztult 170 db (ebből 67 db már pótolt egyed volt, 103 régi)

Csemeték - Mortalitás

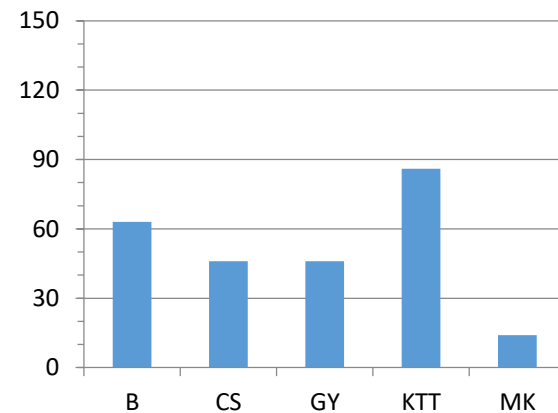
2014

Blokkok

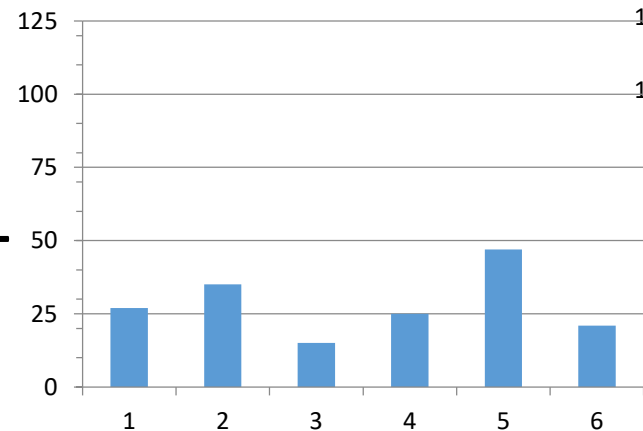

Leendő kezelések

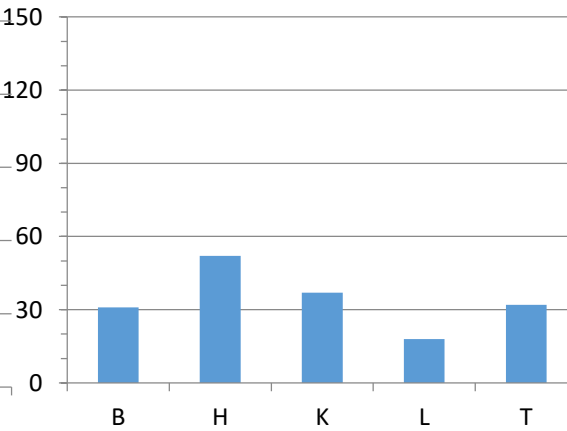

Fafajok

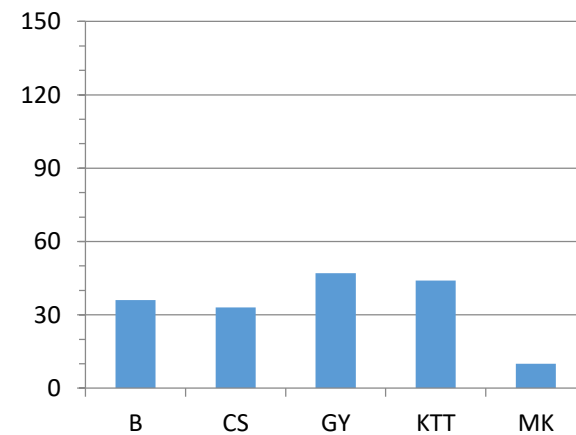
2015

Blokkok

Kezelések

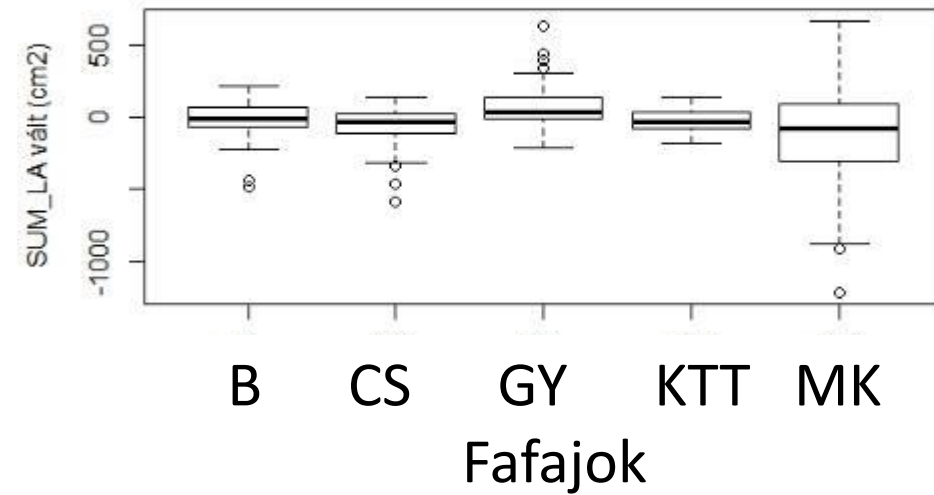
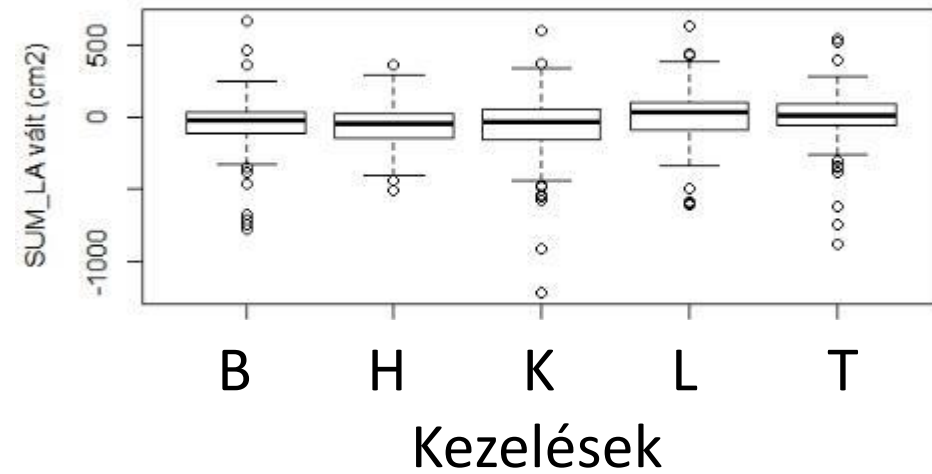
Fafajok

Elpusztult egyedek száma

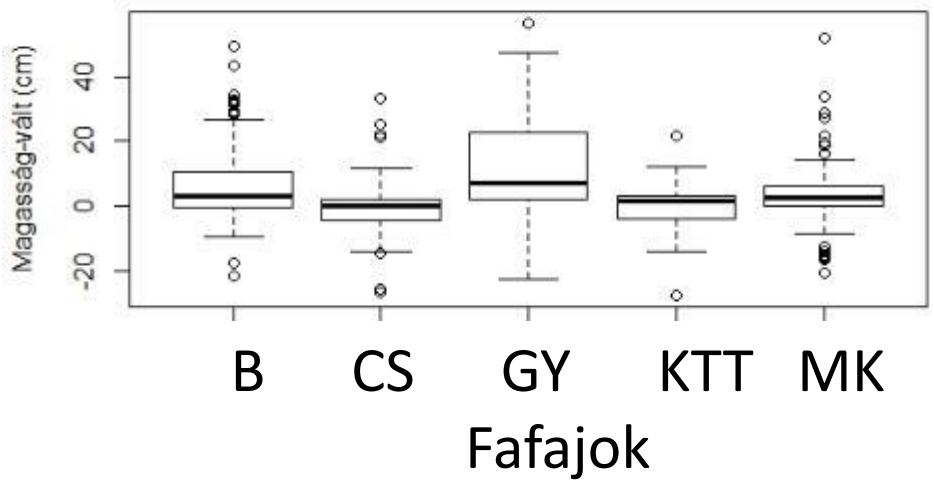
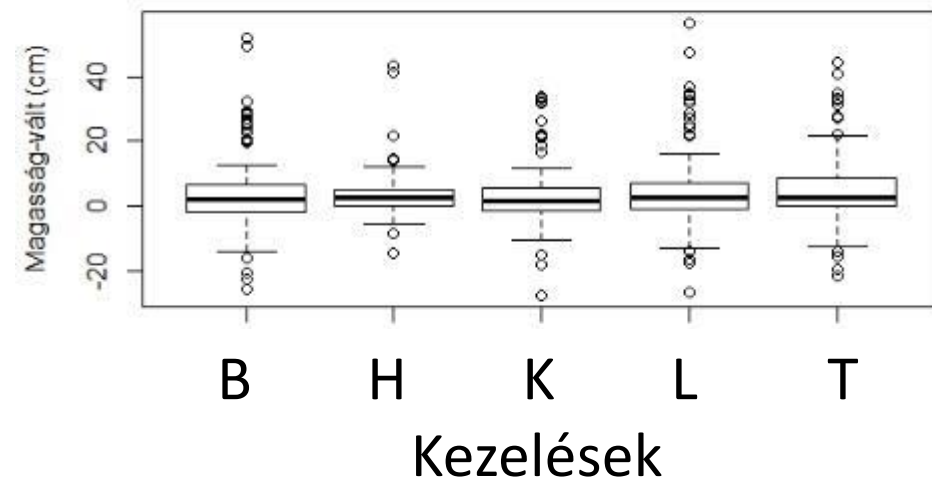
Csemeték fejlődése

391 db túlél, 2014-es csemetére

Össz-levélfelület növekedése 2014-2015

Magasságnövekedés 2014-2015

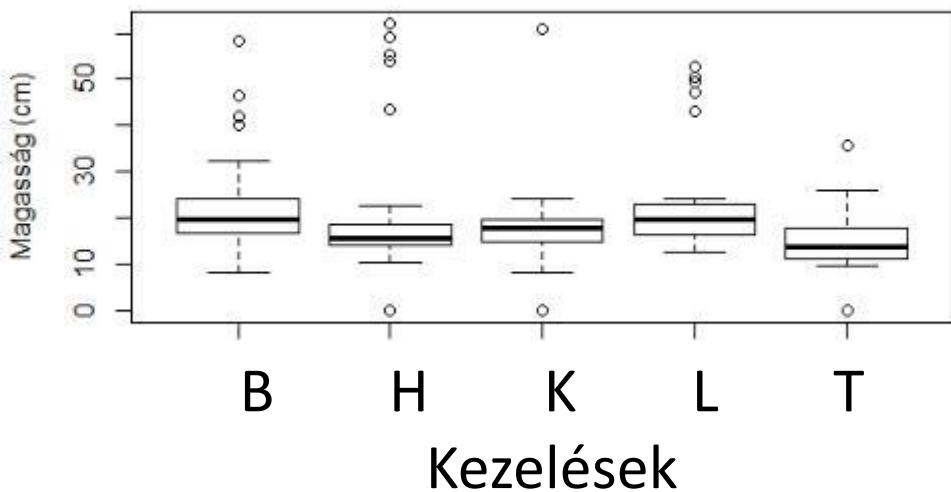
Beültetett lágyszárúak

- 2014. 04., 06. beültetés:
  - 2 faj: *Cardamine bulbifera*, *Corydalis solida*
  - plotonként 5-5 egyed/faj =10 egyed
  - 30 plot: összesen : 150-150 egyed
- 2015. 05. felvételezés:
  - magasság, levélszám, levélfelület, virágszám, virágzathossz, termésszám

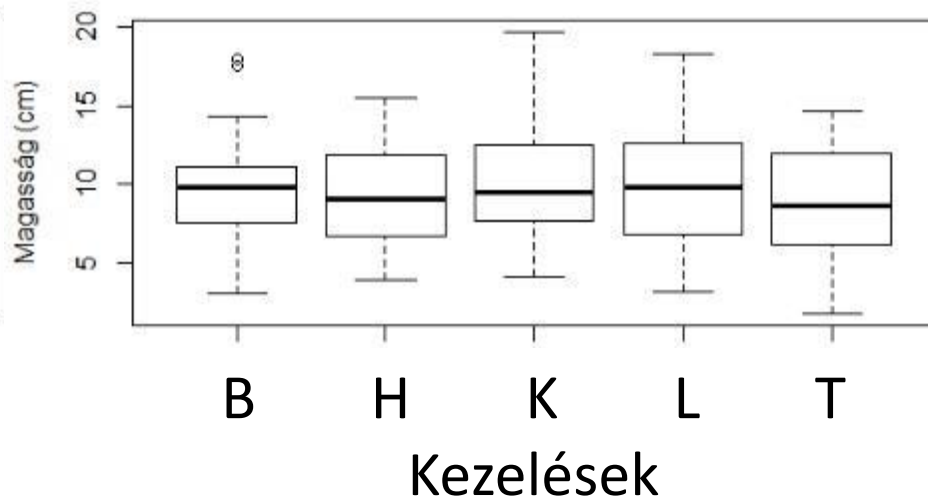

Beültetett lágyszárúak mérete 2015-ben

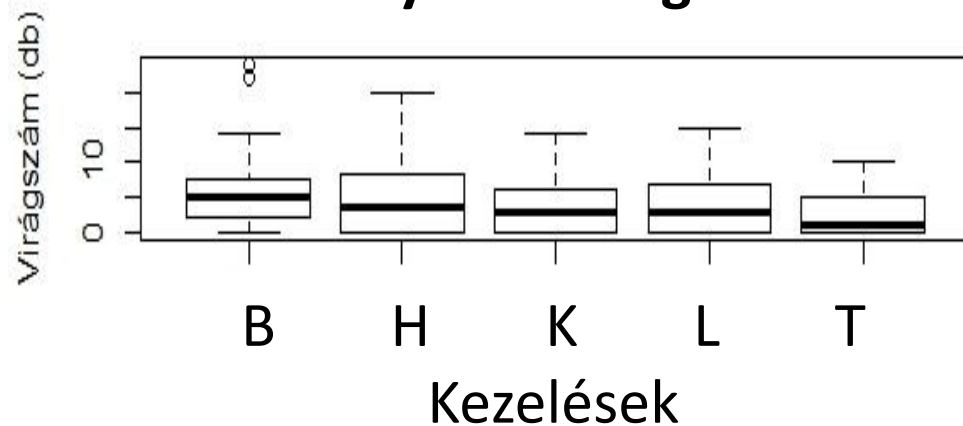
Cardamine magasság

Corydalis magasság

Corydalis virágszám

Lophocolea heterophylla májmoha túlélése,
különböző mikroklimatikus feltételeket biztosító
erdészeti beavatkozások után

Ódor Péter és Kovács Bence

MTA Ökológiai Kutatóközpont Ökológiai és Botanikai Intézet

Vizsgált faj: *Lophocolea heterophylla* (Schrad.) Dumort

- Specialista epixyl
- Országos léptékben nem ritka
- Mikroklíma limitált
- A területen előfordul (de ritka)

Hipotézis:

Az egyedek túlélése érzékenyen fog reagálni a fahasználatok által kialakított mikroklíma viszonyokra

Gyűjtés: Horvátország, jegenyefenyves bükkös, csapadék 1500 mm

Kihelyezés:

2015.05.12.

kezelésenként 5 db folt, Σ 150 folt
fenyő tuskó + korhadék

Felvételezés:

Túlélés becslés (%) és
fotodokumentáció

2015.05.12.

2015.06.05.

2015.07.08.

2015.08.19.

2015.10.23.

Kontroll

Hagyásfa

Bontás

Lék

Tarvágás

05

06

07

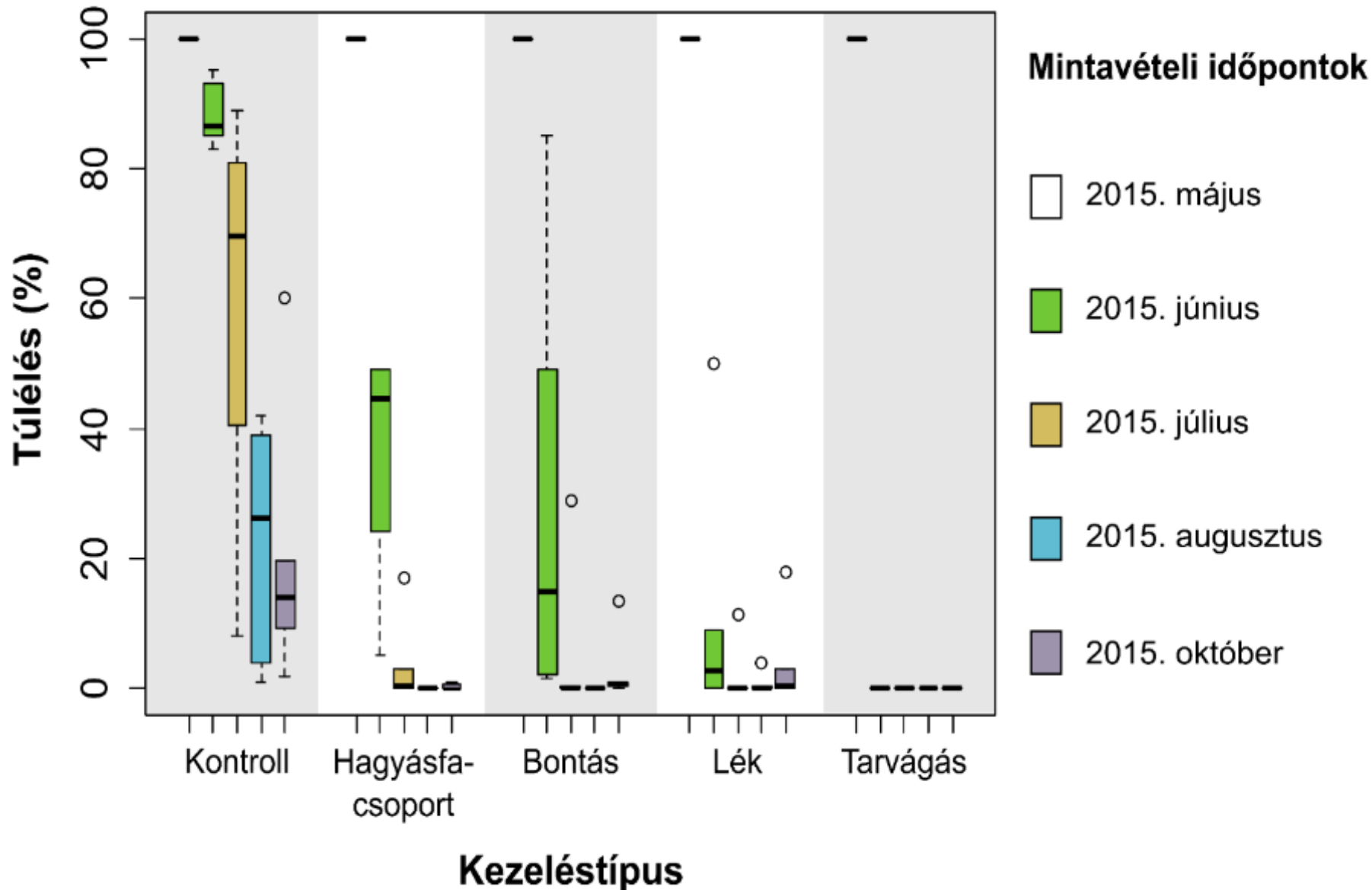
08

10

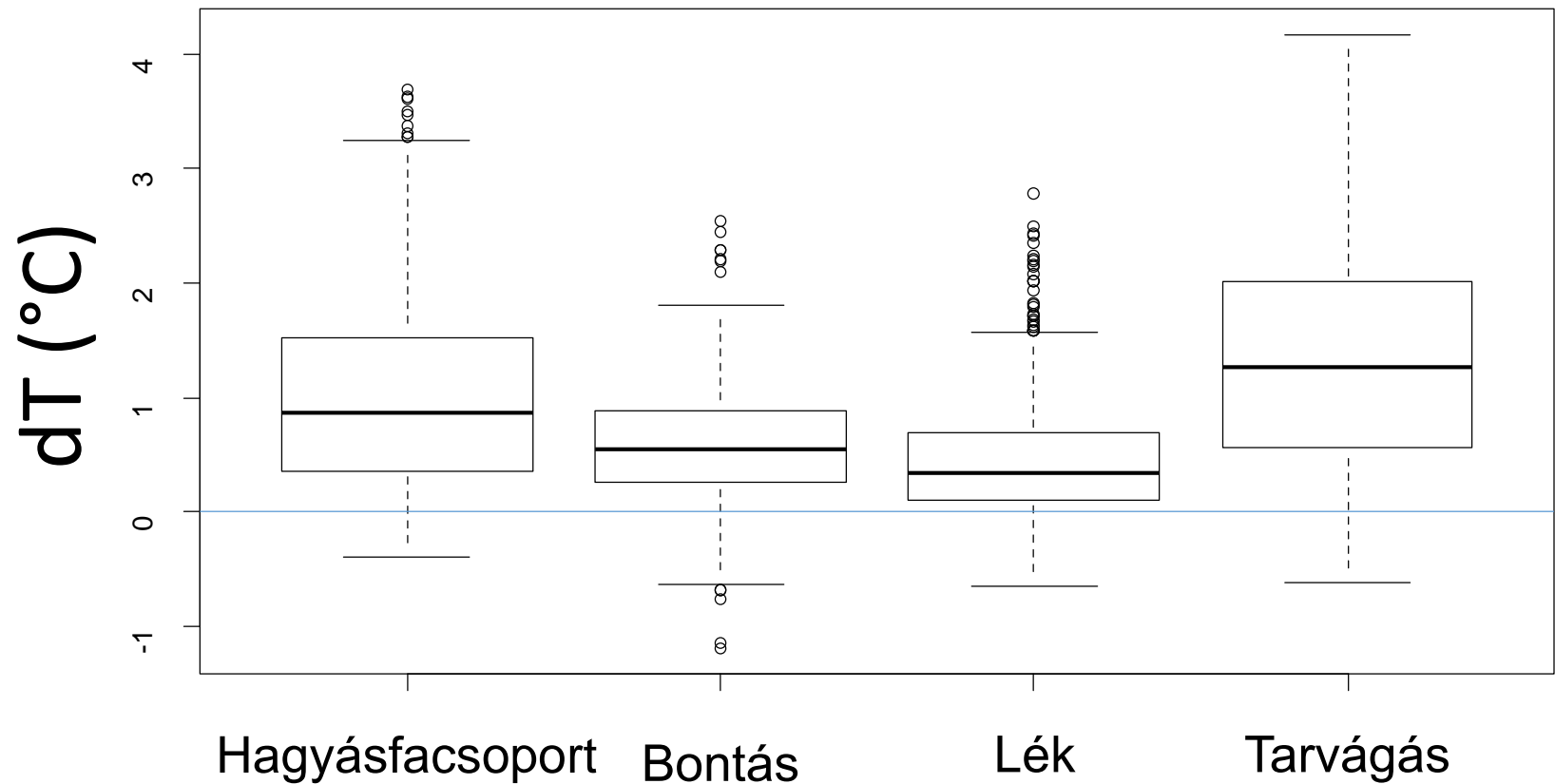

A vizsgált foltok becsült túlélése

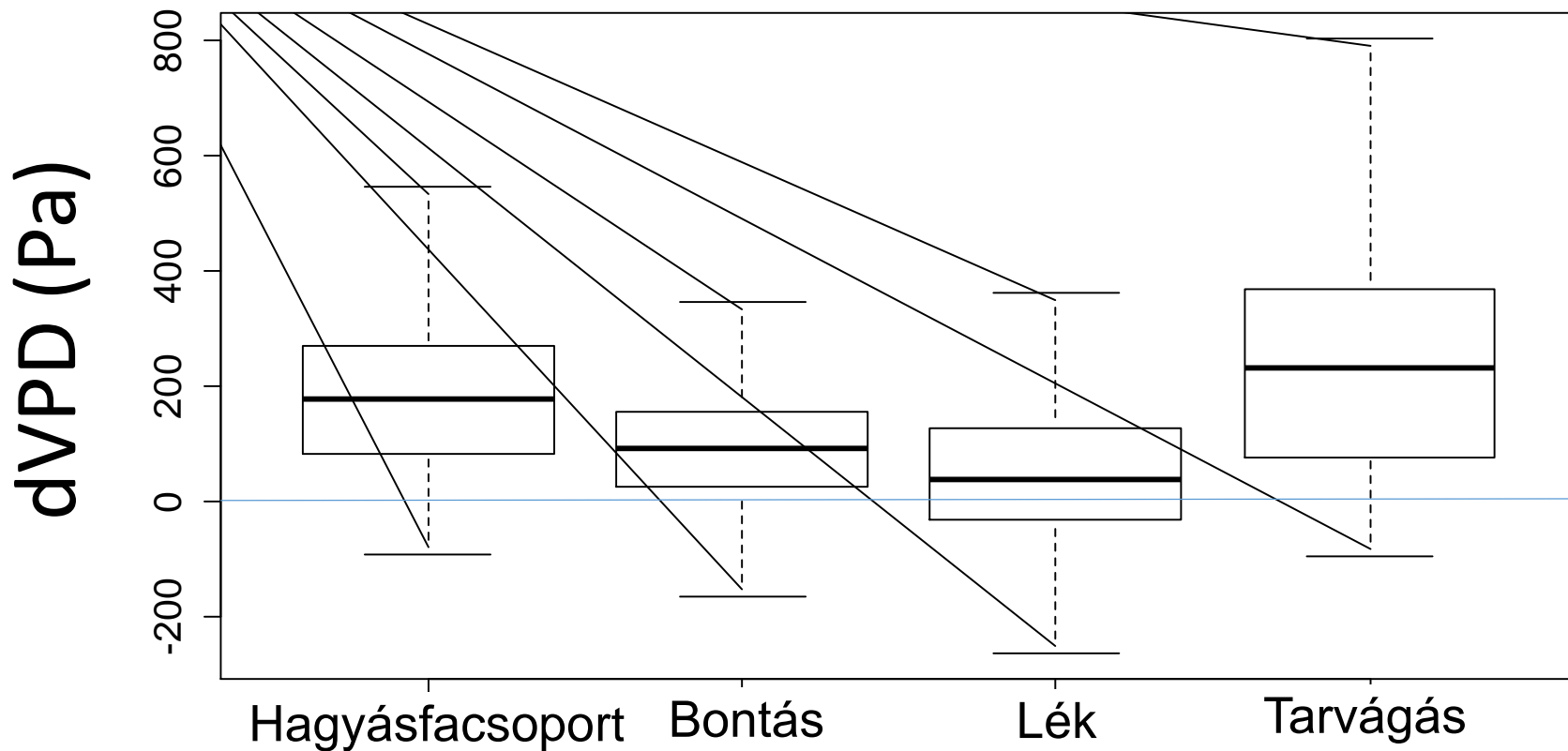

Léghőmérséklet kontrolltól való eltérése

2015. július, 06:00-18:00

Légekori telítési vízgőzhiány ($VPD \sim T, RH$) kontrolltól való eltérése 2015. július, 06:00-18:00

Következtetések

- Középhegységi gyertyános tölgyes zónában az epixyl májmohák inkább klíma, mint aljzat limitáltak
- Túlélést csak zárterdei viszonyok biztosítják
- Korhadéklakó közösséget elsősorban pleurokarp lombosmohák alkotják

További tervek

- Epixyl lombosmoha pl. *Herzogiella seligeri*
- Epifiton lombosmoha pl. *Hypnum cupressiforme*

Vadhatás

Módszerek

- Egyed alapú rágottság vizsgálat (188 pár)
- Egyedi azonosítóval ellátott újulati párok
- Szinte minden előforduló faj, ebből 4 jelentős egyedszámmal (KTT, GY, MJ, VK)
- Meglévő egyedeket párosítottunk (kerítésen belül és kívül)
- Párosítás szempontjai:
  - Hasonló méret
  - Hasonló „alak”
  - Hasonló rágottsági állapot
- Nehézségek:
  - Az egyedek megtalálása (kezeléstérkép, fémdetektor...)

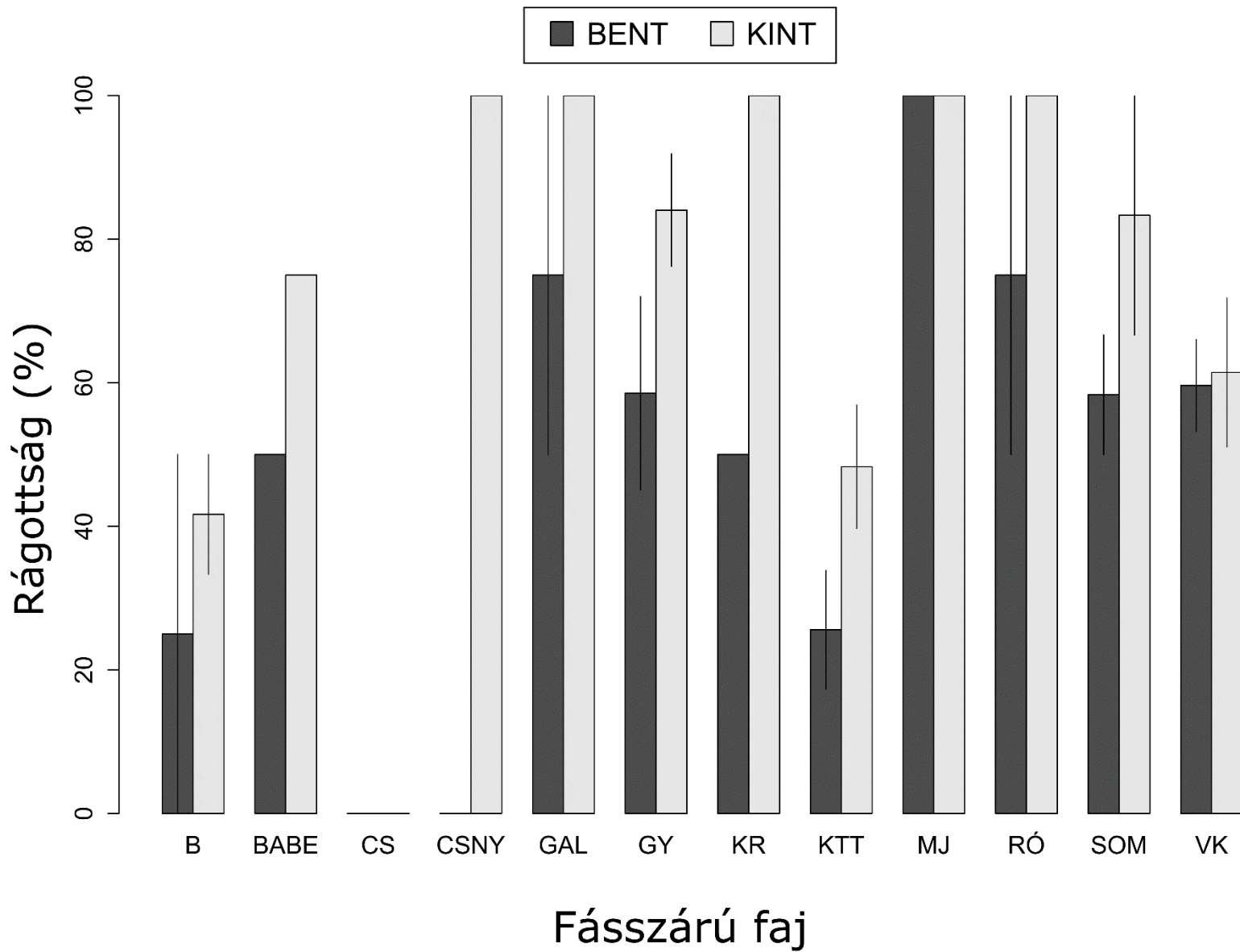
Kijelölt fajpárok (egyedszám)

	2014	2015
CS	10	10
B	10	10
GAL	18	18
GY	66	62
KTT	106	100
MJ	32	30
SOM	14	14
VK	96	90
BABE	8	8
CSNY	6	6
RÓ	6	6
KR	4	4
<i>Összesen</i>	<i>376</i>	<i>358</i>

Vizsgált változók

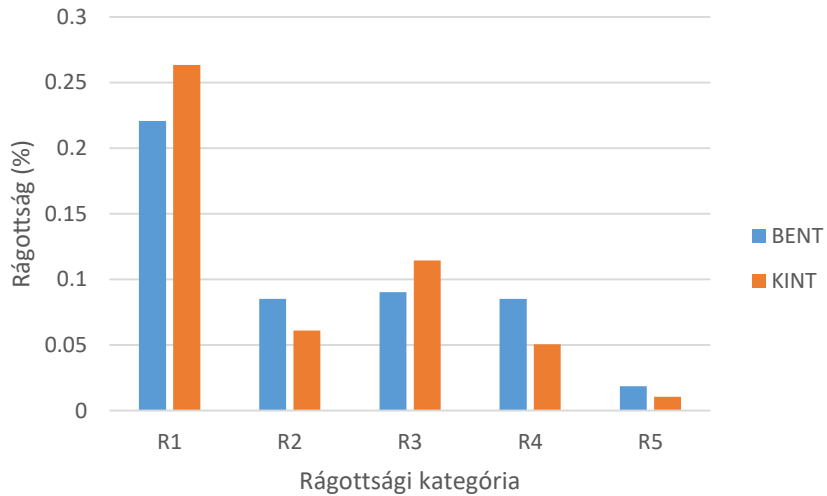
- Növényi trait-ek:
  - Hajtáshossz (hossznövekedés)
  - Magasság (4 magasságkategória)
  - Tőátmérő
  - Levélszám
  - Átlagos levélfelület
- Rágottság:
  - 3 különböző rágottsági kategóriarendszer (bináris és többfokú is), némileg kibővítve
  - Vezérhajtás megléte

Rágottság a SNFI szerint (2015)

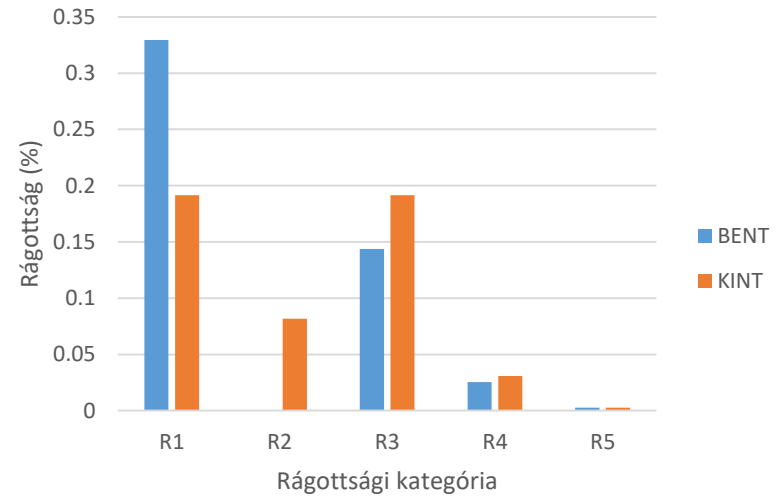

Rágottság (Standovár és Katona szerint)

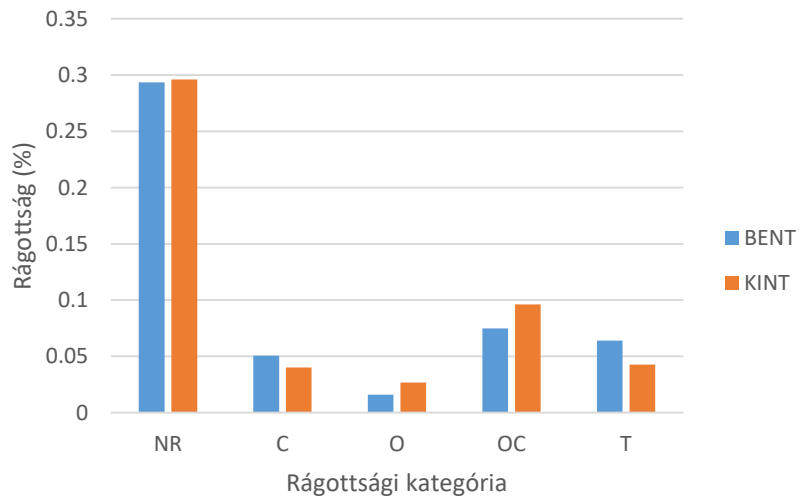
Standovár (2014)

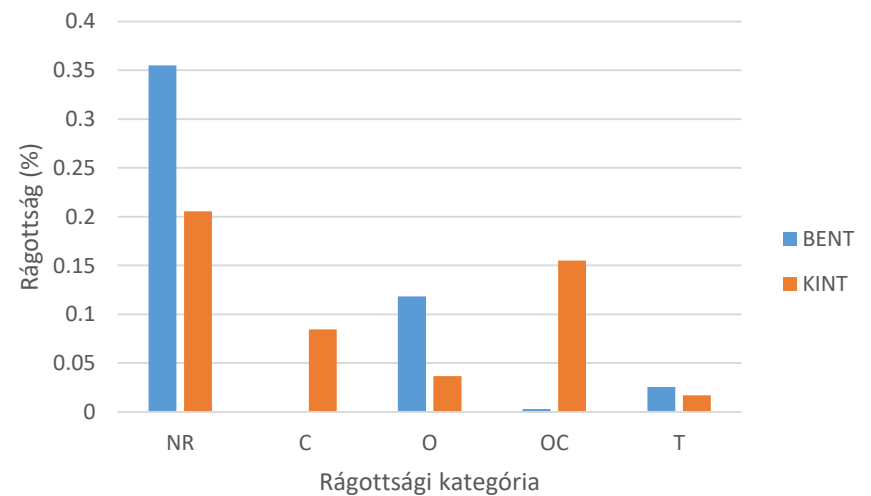
Standovár (2015)

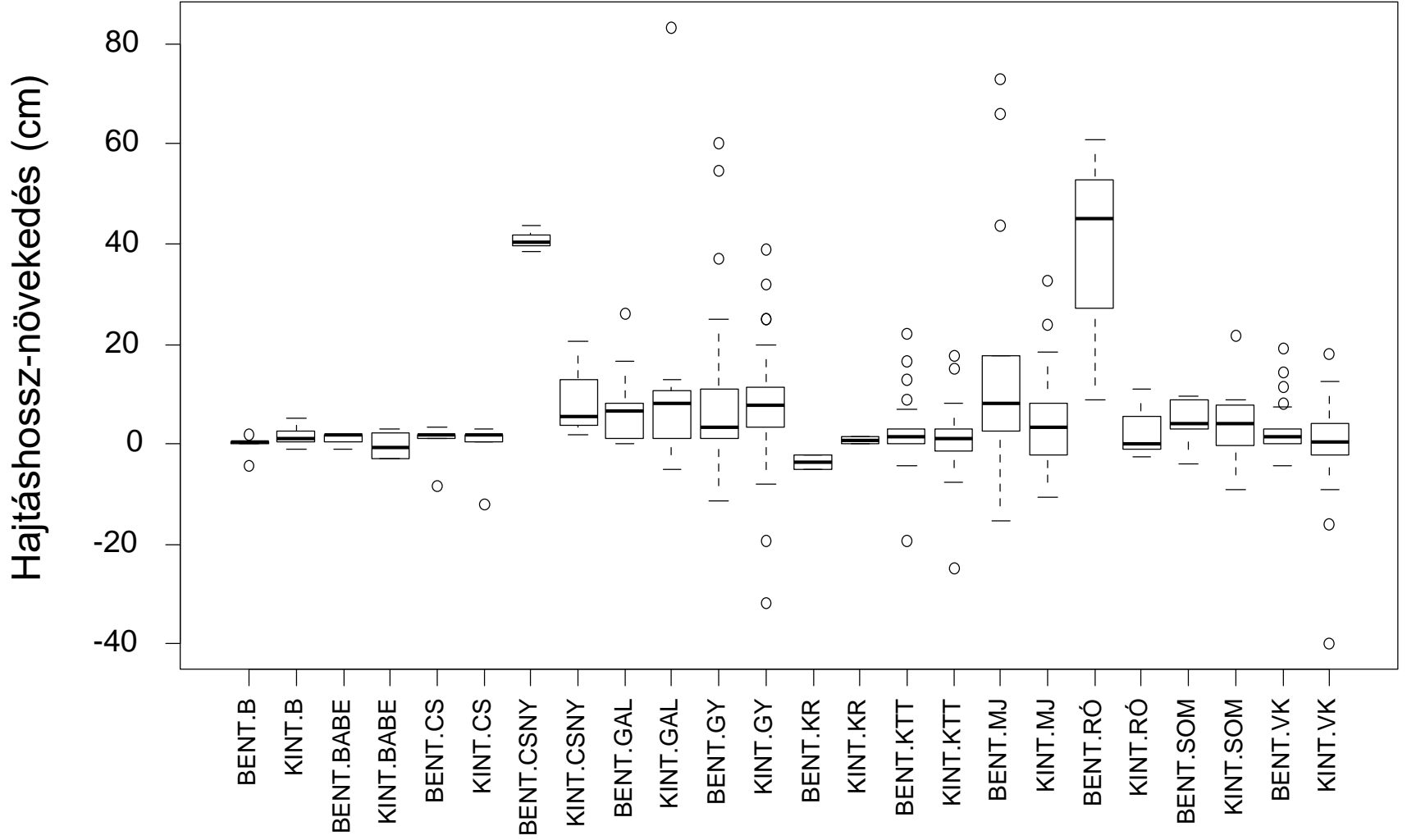
Katona (2014)

Katona (2015)

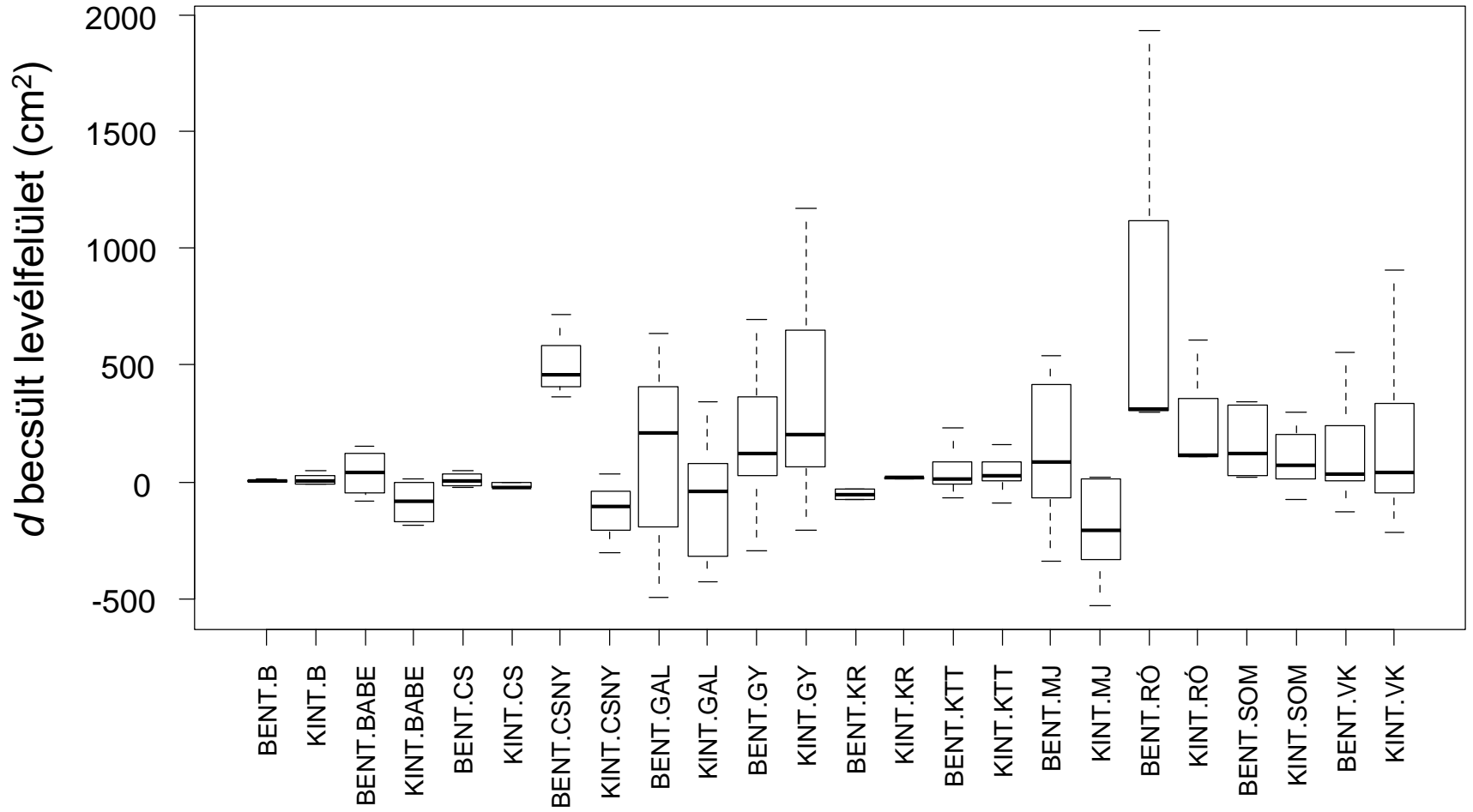

Hajtáshossz-növekedés (2014/15)

Levélfelület-változás (2014/15)

Dekompozíció-vizsgálat

Boros G., Somay L. és Kovács B. – 2015-től

1.) Bajorerdő Nemzeti Park vezette nemzetközi kutatás

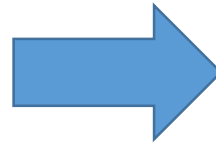
2.) Szisztematikus vizsgálatként, minden kezelésben

2. „Saját vizsgálatok”

- Lombavar és holtfa
- Fajkombinációk:
  - avar – 100% GY; 100% KTT; 50-50% MIX, 10db zöld levél litter bag-ekbe, minden kezelésben 1-1 bag, szobahőmérsékleten szárítva
  - holtfa – KTT, GY, VK; fajonként 1 db, kezelésenként 2, $\emptyset=3.5-5$ cm frissen levágott ágak, szárítószekrényben 55°C-on szárítva, 2*5 cm-es ágrészek lemérve, a többi kiheyezve

Terv:

- 2015. tavasz: holtfa kihelyezése
- 2015. ősz: litter bag-ek kihelyezése
- 2016. ősz: a minták begyűjtése, tömegmérések (+ televényféreg mintagyűjtés a zsákok alól?)

- 1.) a kiindulási tömegek lemérése
- 2.) a lemért minták elrakása – további vizsgálatok lehetősége, pl. elemösszetétel

- Ismételt tömegmérés +...?

